
Shri Ram Charit Manas

श्री राम चरित मानस

Document Information

Text title : Shri Ram Charit Manas - Ayodhyakand

File name : manas2_i.itx

Category : raama, tulasIdAsa, hindi

Location : doc_z_otherlang_hindi

Author : Goswami Tulasidas

Transliterated by : Mr. Balram J. Rathore, Ratlam, M.P., a retired railway driver

Description-comments : Awadhi, Converted from ISCII to ITRANS

Acknowledge-Permission: Dr. Vineet Chaitanya, vc@iiit.net

Latest update : August 28, 2021

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

February 13, 2024

sanskritdocuments.org

శ్రీ రామ చరిత మానస

శ్రీగణేశాయనమః
శ్రీజానకీవల్లభో విజయతే
శ్రీరామచరితమానస
ద్వితీయ సోపాన
అయోధ్యా-కాణ్డ
శ్లోక

యస్యాజ్ఞే చ విభాతి భూధరసుతా దేవాపగా మస్తకే
భాలే బాలవిధుర్గలే చ గరలం యస్యోరసి వ్యాలరాట్ |
సోఽయం భూతివిభూషణః సురవరః సర్వాధిపః సర్వదా
శర్వః సర్వగతః శివః శశినిభః శ్రీశక్కరః పాతు మామ్ || ౧ ||

ప్రసన్నతాం యా న గతాభిషేకతస్తథా న మష్టే వనవాసదుఃఖతః |
ముఖాముఖజ్జీ రఘునందనస్య మే సదాస్తు సా మజ్జులమంగలప్రదా || ౨ ||

నీలామ్బుజశ్యామలకోమలాఙ్గం సీతాసమారోపితవామభాగమ్ |
పాణౌ మహాసాయకచారుచాపం నమామి రామం రఘువంశనాథమ్ || ౩ ||

దో. శ్రీగురు చరన సరోజ రజ నిజ మను ముకురు సుధారి |
బరనఉఁ రఘుబర బిమల జసు జో దాయకు ఫల చారి ||
జబ తేం రాము బ్యాహి ఘర ఆపి నిత నవ మంగల మోద బధాపి ||
భువన చారిదస భూధర భారీ సుకృత మేఘ బరషహి సుఖ బారీ ||
రిధి సిధి సంపతి నదీం సుహాఈః ఉమగి అవధ అంబుధి కహఁ ఆఈ ||
మనిగన పుర నర నారి సుజాతీ సుచి అమోల సుందర సబ భాతీ ||
కహి న జాజ కఘ నగర బిభూతీ జను ఏతనిఅ బిరంచి కరతూతీ ||
సబ బిధి సబ పుర లోగ సుఖారీ రామచంద ముఖ చండు నిహారీ ||
ముదిత మాతు సబ సఖీం సహేలీ ఫలిత బిలోకి మనోరథ బేలీ ||
రామ రూపు గునసీలు సుభాఊః ప్రముదిత హోజ దేఖి సుని రాఊ ||

దో. సబ కేం ఉర అభిలాషు అస కహహిం మనాజ మహేసు |

ఆప అవత జబరాజ పద రామహి దేఉ నరేసు ॥ ౧ ॥

ఏక సమయ సబ సహిత సమాజా రాజసభాః రఘురాజ బిరాజా ॥
 సకల సుకృత మూరతి నరనాహూ రామ సుజసు సుని అతిహి ఉఛాహూ ॥
 నృప సబ రహాహిం కృపా అభిలాషేం తోకప కరహిం ప్రీతి రుఖ రాభేం ॥
 తిభువన తీని కాల జగ మాహిం భూరి భాగ దసరథ సమ నాహిం ॥
 మంగలమూల రాము సుత జాసూ జో కఛు కహిజ థోర సబు తాసూ ॥
 రాయఁ సుభాయఁ ముకురు కర లీన్వా బదను బిలోకి ముకుట సమ కీన్వా ॥
 శ్రవన సమీప భవ సిత కేసా మనహుఁ జరతపను ఆస ఉపదేసా ॥
 నృప జబరాజ రామ కహుఁ దేహూ జీవన జనమ లాహు కిన లేహూ ॥

దో. యహా బిచారు ఉర ఆని నృప సుదిను సుఅవసరు పాఇ

ప్రేమ పులకి తన ముదిత మన గురహి సునాయఉ జాఇ ॥ ౨ ॥

కహాఇ భుఆలు సునిఅ మునినాయకా భవ రామ సబ బిధి సబ లాయక ॥
 నేవక సచివ సకల పురబాసీ జే హమారే అరి మిత్ర ఉదాసీ ॥
 సబహి రాము ప్రియ జేహి బిధి మోహి ప్రభు అసీన జను తను ధరి సోహి ॥
 బిప్ర సహిత పరివార గోసాఈం కరహిం ఛోహు సబ రౌరిహి నాఈ ॥
 జే గుర చరన రేను సిర ధరహిం తే జను సకల బిభవ బస కరహిం ॥
 మోహి సమ యహు అనుభయఉ న దూజేం సబు పాయఉఁ రజ పావని పూజేం ॥
 అబ అభిలాషు ఏకు మన మోరేం పూజహి నాథ అనుగ్రహ తోరేం ॥
 ముని ప్రసన్న లఖి సహజ సనేహూ కహేఉ నరేస రజాయసు దేహూ ॥

దో. రాజన రాఉర నాము జసు సబ అభిమత దాతార

ఫల అనుగామీ మహిప మని మన అభిలాషు తుష్టార ॥ 3 ॥

సబ బిధి గురు ప్రసన్న జియఁ జానీ బోలేఉ రాఉ రహాసి మృదు బానీ ॥
 నాథ రాము కరిఅహిం జబరాజా కహిఅ కృపా కరి కరిఅ సమాజా ॥
 మోహి అవత యహు హోఇ ఉఛాహూ లహాహిం తోగ సబ లోవన లాహూ ॥
 ప్రభు ప్రసాద సివ సబఇ నిబాహిం యహ లాలసా ఏక మన మాహిం ॥
 పుని న సోచ తను రహఉ కి జాఉఁ జేహిం న హోఇ పాభేం పభితాఉఁ ॥
 సుని ముని దసరథ బచన సుహాఏ మంగల మోద మూల మన భావ ॥
 సును నృప జాసు బిముఖ పభితాహిం జాసు భజన బిను జరని న జాహిం ॥
 భయఉ తుష్టార తనయ సోఇ స్వామీ రాము పునీత ప్రేమ అనుగామీ ॥

దో. బేగి బిలంబు న కరిఅ నృప సాజిఅ సబుఇ సమాజ

సుదిన సుమంగలు తబహిం జబ రాము హోహిం జబరాజు ॥ ౪ ॥

ముదిత మహిపతి మందిర ఆపి నేవక సచివ సుమంత్రు బోలాపి ॥
 కహి జయజీవ సీస తిన్హ నాపి భూప సుమంగల బచన సునాపి ॥
 జౌం పాచహి మత లాగ్నై నీకా కరహు హరషి హియఁ రామహి టీకా ॥
 మంత్రి ముదిత సునత ప్రియ బానీ అభిమత బిరవఁ పరేఱ జను పానీ ॥
 బినతీ సచివ కరహి కర జోరీ జిఅహు జగతపతి బరిస కరోరీ ॥
 జగ మంగల భల కాజు బిచారా బేగిఅ నాథ న లాజుఅ బారా ॥
 నృపహి మోదు సుని సచివ సుభాషా బఱఱత బౌండఱ జను లహి సుసాఖా ॥

దో. కహేఱ భూప మునిరాజు కర జోఱ జోఱ ఆయసు హోఱి
 రామ రాజు అభిషేక హిత బేగి కరహు సోఱ సోఱ ॥ ౫ ॥

హరషి మునీస కహేఱ మృదు బానీ ఆనహు సకల సుతీరథ పానీ ॥
 ఔషధ మూల ఫూల ఫల పానా కహే నామ గని మంగల నానా ॥
 చామర చరమ బనన బహు భాతీ రోమ పాట పట అగనిత జాతీ ॥
 మనిగన మంగల బన్దు అనేకా జో జగ జోగు భూప అభిషేకా ॥
 బేద బిదిత కహి సకల బిధానా కహేఱ రవహు పుర బిబిధ బితానా ॥
 సఫల రసాల పూగఫల కేరా రోపహు బీఱిన్హ పుర చహుఁ ఘరా ॥
 రచహు మంజు మని చౌకేం చారూ కహహు బనావన బేగి బజారూ ॥
 పూజహు గనపతి గుర కులదేవా సబ బిధి కరహు భూమిసుర నేవా ॥

దో. ధ్వజ పతాక తోరన కలన సజహు తురగ రథ నాగి
 సిర ధరి మునిబర బచన సబు నిజ నిజ కాజహిం లాగ ॥ ౬ ॥

జో మునీస జేహి ఆయసు దీన్హా సో తేహిం కాజు ప్రథమ జను కీన్హా ॥
 బిప్ర సాధు సుర పూజత రాజా కరత రామ హిత మంగల కాజా ॥
 సునత రామ అభిషేక సుహావా బాజ గహాగహ అవధ బధావా ॥
 రామ సీయ తన సగున జనాపి ఫరకహిం మంగల అంగ సుహాపి ॥
 పులకి సప్రేమ పరసపర కహహిం భరత ఆగమను సూచక అహహిం ॥
 భవ బహుత దిన అతి అవనేరీ సగున ప్రతీతి భేంట ప్రియ కేరీ ॥
 భరత సరిస ప్రియ కో జగ మాహిం ఇహజు సగున ఫలు దూసర నాహిం ॥
 రామహి బంధు సోచ దిన రాతీ అండన్హి కమఠ హ్రదఱ జేహి భాతీ ॥

దో. ఏహి అవసర మంగలు పరమ సుని రహనేఱ రనివాసు
 సోభత లఖి బిధు బఱఱత జను బారిధి బీచి బిలాసు ॥ ౭ ॥

ప్రథమ జాజ జిన్త బచన సునాపి భూషన బసన భూరి తిన్త పాప ॥
 ప్రేమ పులకి తన మన అనురాగీం మంగల కలస సజన సబ లాగీం ॥
 చౌకేం చారు సుమిత్రాఁ పురీ మనిమయ బిబిధ భాఁతి అతి రురీ ॥
 ఆనంద మగన రామ మహతారీ దిప దాన బహు బిప్ర హాఁకారీ ॥
 పూజీం గ్రామదేబి సుర నాగా కహాఁట బహోరి దేన బలిభాగా ॥
 జేహి బిధి హోఁజ రామ కల్యానూ దేహు దయా కరి సో బరదానూ ॥
 గావహిం మంగల కోకిలబయసీం బిధుబదసీం మృగసావకనయసీం ॥

దో. రామ రాజ అభిషేకు సుని హియఁ హరషే నర నారి

లగే సుమంగల సజన సబ బిధి అనుకూల బిచారి ॥ ౮ ॥

తబ నరనాహఁ బసిష్ఠ బోలాపి రామధామ సిఖ దేన పరాప ॥
 గుర ఆగమను సునత రఘునాథా ద్వార ఆజ పద నాయుఁక మాథా ॥
 సాదర అరఘ దేజ ఘర ఆనే సోరహ భాఁతి పూజి సనమానే ॥
 గహా చరన సియ సహిత బహోరీ బోలే రాము కమల కర జోరీ ॥
 సేవక సదన స్వామి ఆగమనూ మంగల మూల అమంగల దమనూ ॥
 తదపి ఉచిత జను బోలి సప్రీతీ పఠజ అ కాజ నాథ అసి నీతీ ॥
 ప్రభుతా తజి ప్రభు కీన్త సనేహూ భయఁక పునీత ఆజ యహు గేహూ ॥
 ఆయసు హోఁజ సో కఠం గోసాఁకః సేవక లహజ స్వామి సేవకాఁకః ॥

దో. సుని సనేహ సానే బచన ముని రఘుబరహి ప్రసంస

రామ కస న తుష్టా కహాహు అస హంస బంస అవతంస ॥ ౯ ॥

బరని రామ గున సీలు సుభాఁకః బోలే ప్రేమ పులకి మునిరాఁకః ॥
 భూప సజేఁక అభిషేక సమాజూ చాహత దేన తుష్టాహి జబరాజూ ॥
 రామ కరహు సబ సంజమ ఆజూ జౌం బిధి కుసల నిబాహై కాజూ ॥
 గురు సిఖ దేజి రాయ పహిం గయఁక రామ హృదయఁ అస బిసమఁక భయఁకః ॥
 జనమే ఏక సంగ సబ భాఁకః భోజన సయన కేలి లరికాఁకః ॥
 కరనబేధ ఉపబీత బిఆహా సంగ సంగ సబ భవ ఉఛాహా ॥
 బిమల బంస యహు అనుచిత ఏకూ బంధు బిహోజి బడఁఁహి అభిషేకూ ॥
 ప్రభు సప్రేమ పఛితాని సుహోఁకః హరఁక భగత మన కై కుటిలాఁకః ॥

దో. తేహి అవసర ఆప లఖన మగన ప్రేమ ఆనంద

సనమానే ప్రియ బచన కహి రఘుకుల కైరవ చంద ॥ ౧౦ ॥

బాజహిం బాజనే బిబిధ బిధానా పుర ప్రమోదు నహిం జాజ బఖానా ॥

భరత ఆగమను సకల మనావహిం| ఆవహుఁ బేగి నయన ఫలు పావహిం ||
 హాట బాట ఘర గలీం అథాఁకః| కహహిం పరసపర లోగ లోగాఁకః ||
 కాలి లగన భలి కేతిక బారా| పూజిహి బిధి అభిలాషు హమారా ||
 కనక సింఘాసన సీయ సమేతా| బైఠహిం రాము హోఞ్చ చిత చేతా ||
 సకల కహహిం కబ హోఞ్చహి కాలీ| బిఘన మనావహిం దేవ కుచాలీ ||
 తిస్తహి సోహోఞ్చ న అవధ బధావా| చోరహి చందిని రాతి న భావా ||
 సారద బోలి బినయ సుర కరహిం| బారహిం బార పాయ లై పరహిం ||

దో. బివతి హమారి బిలోకి బడఁి మాతు కరిఅ సోఞ్చ ఆఙు

రాము జాహిం బన రాజు తజి హోఞ్చ సకల సురకాఙు || ౧౧ ||

సుని సుర బినయ రాఢఁి పభితాతీ| భజ్జఱఁ సరోజ బిపిన హిమరాతీ ||
 దేఖి దేవ పుని కహహిం నిహోరీ| మాతు తోహి నహిం ఠోరిఱ ఖోరీ ||
 బినమయ హరష రహిత రఘురాఱఁ| తుష్టు జానహు సబ రామ ప్రభాఱఁ ||
 జీవ కరమ బన సుఖ దుఖ భాగీ| జాఞ్చఅ అవధ దేవ హిత లాగీ ||
 బార బార గహి చరన సఁకోచా| చలీ బిచారి బిబుధ మతి పోచీ ||
 ఱఁచ నివాసు నీవి కరతూతీ| దేఖి న సకహిం పరాఞ్చ బిభూతీ ||
 ఆగిల కాఙు బిచారి బహోరీ| కరహహిం చాహ కుసల కబి మోరీ ||
 హరషి హృదయఁ దసరథ పుర ఆఱఁ| జను గ్రహ దసా దుసహ దుఖదాఱఁ ||

దో. నాము మంథరా మందమతి చేరీ కైకేఞ్చ కేరి

అఙుస పేటారీ తాహి కరి గఱఁ గిరా మతి ఘేరి || ౧౨ ||

దీఖ మంథరా నగరు బనావా| మంజుల మంగల బాఙు బధావా ||
 పూఘేసి లోగస్తా కాహ ఱఱాహూ| రామ తిలకు సుని భా ఱర దాహూ ||
 కరఞ్చ బిచారు కుబుద్ధి కుజాతీ| హోఞ్చ అకాఙు కవని బిధి రాతీ ||
 దేఖి లాగి మధు కుటిల కిరాతీ| జిమి గవఁ తకఞ్చ లేఱఁ కేహి భాఱీ ||
 భరత మాతు పహిం గఱ్చ బిలఖానీ| కా అనమని హసి కహ హఁసి రానీ ||
 ఱఁతరు దేఞ్చ న లేఞ్చ ఱసానూ| నారి చరిత కరి ఠారఞ్చ ఆఁనూ ||
 హఁసి కహ రాని గాలు బడఁ తోరేం| దీస్త లఖన సిఖ అస మన మోరేం ||
 తవహుఁ న బోల చేరి బడఁి పాపిని| ఛాడఁఞ్చ స్వాస కారి జను సాఁపిని ||

దో. సభయ రాని కహ కహసి కిన కుసల రాము మహిపాలు

లఖను భరతు రిపుదమను సుని భా కుబరీ ఱర సాలు || ౧౩ ||

కత సిఖ దేఞ్చ హమహి కోఱ మాఱఁ| గాలు కరబ కేహి కర బలు పాఱఁ ||

రామహి ఛాడఁి కుసల కేహి ఆజు| జేహి జనేసు దేజు జుబరాజు ||
 భయఉ కౌసలహి బిధి అతి దాహిన| దేఖత గరబ రహత ఉర నాహిన ||
 దేభేహు కస న జాజు సబ సోభా| జో అవలోకి మోర మను ఛోభా ||
 పూతు బిదేస న సోమ తుష్టారేం| జానతి హహు బస నాహు హమారేం ||
 నీద బహుత ప్రియ సేజ తురాఈ| లఖహు న భూప కపట చతురాఈ ||
 సుని ప్రియ బచన మలిన మను జానీ| ఝుకీ రాని అబ రహు అరగానీ ||
 పుని అస కబహు| కహసి ఘరఫోరీ| తబ ధరి జీభ కఠ్ఠావఉ| తోరీ ||

దో. కానే ఖోరే కూబరే కుటిల కుచాలీ జాని|

తియ బినేషి పుని చేరి కహి భరతమాతు ముసుకాని || ౧౪ ||

ప్రియబాదిని సిఖ దీన్విఉ| తోహీ| సపనేహు| తో పర కోపు న మోహీ ||
 సుదిన సుమంగల దాయకు సోఈ| తోర కహో పుర జేహి దిన హోఈ ||
 జేత స్వామి సేవక లఘు భాఈ| యహ దినకర కుల రీతి సుహోఈ ||
 రామ తిలకు జౌం సాచేహు| కాలీ| దేఉ| మాగు మన భావత ఆలీ ||
 కౌసల్యా సమ సబ మహతారీ| రామహి సహజ సుభాయ| పిఆరీ ||
 మో పర కరహిం సనేహు బినేషి| మైం కరి ప్రితి పరీఛా దేఖీ ||
 జౌం బిధి జనము దేజు కరి ఛోహూ| హోహూ| రామ సియ పూత పుతోహూ ||
 ప్రాన తేం అధిక రాము ప్రియ మోరేం| తిన్వకేం తిలక ఛోభు కస తోరేం ||

దో. భరత సపథ తోహి సత్య కహు పరిహరి కపట దురాఉ|

హరష సమయ బినమఉ కరసి కారన మోహి సునాఉ || ౧౫ ||

ఏకహిం బార ఆస సబ పూజీ| అబ కఘ కహబ జీభ కరి దూజీ ||
 ఫోరై జోగు కపారు అభాగా| భలేఉ కహత దుఖ రఉరేహి లాగా ||
 కహహిం ఝూరి పురి బాత బనాఈ| తే ప్రియ తుష్టహి కరుజు మైం మాఈ ||
 హమహు| కహబి అబ తకురసోహాతీ| నాహిం త మౌన రహబ దిన రాతీ ||
 కరి కురూప బిధి పరబన కీన్వ| బవా సో లునిఅ లహిఅ జో దీన్వ ||
 కోఉ నృప హోఉ హమహి కా హనీ| చేరి ఛాడఁి| అబ హోబ కి రానీ ||
 జారై జోగు సుభాఉ హమారా| అనభల దేఖీ న జాజు తుష్టారా ||
 తాతేం కఘక బాత అనుసారీ| ఛమిఅ దేబి బడఁి చూక హమారీ ||

దో. గూఢఁ కపట ప్రియ బచన సుని తీయ అధరబుధి రాని|

సురమాయా బస బైరినిహి సుహా జాని పతిఆని || ౧౬ ||

సాదర పుని పుని పూఁఛతి ఓహీ| సబరీ గాన మృగీ జను మోహీ ||

తసి మతి ఫిరీ అహజ్జ జసి భాబీ| రహసీ చేరి ఘాత జను ఘాబీ ||
 తుష్ట పూఛహు మైం కహత డేరాఊఁ| ధరేఊ మోర ఘరఫోరీ నాఊఁ ||
 సజి ప్రతీతి బహుబిధి గఢఃః| ఛోలీ| అవధ సాఢఃఃసాతీ తబ బోలీ ||
 ప్రియ సీయ రాము కహ తుష్ట రాసీ| రామహి తుష్ట ప్రియ సో ఫురి బాసీ ||
 రహ ప్రథమ అబ తే దిన బీతే| సమఊ ఫిరేం రిపు హోహిం పింరీతే ||
 భాను కమల కుల పోషనిహారా| బిను జల జారి కరజ్జ సోజ్జ ఛారా ||
 జరి తుష్టారీ చహ సవతి ఉఖారీ| రూఁధహు కరి ఉపాఊ బర బారీ ||

దో. తుష్టహి న సోఛు సోహోగ బల నిజ బస జానహు రాఊ
 మన మలీన ముహ మీత నృప రాఊర సరల సుభాఊ || ౧౭ ||

చతుర గఃభీర రామ మహతారీ| బీచు పాజ్జ నిజ బాత సఁవారీ ||
 పఠప భరతు భూప ననిఅఊరేం| రామ మాతు మత జానవ రఊరేం ||
 నేవహిం సకల సవతి మోహి నీకేం| గరబిత భరత మాతు బల పీ కేం ||
 సాలు తుష్టార కౌసలహి మాఊఁ| కపట చతుర నహిం హోజ్జ జనాఊఁ ||
 రాజహి తుష్ట పర ప్రేము బినేషీ| సవతి సుభాఊ సకజ్జ సహిం దేఖీ ||
 రచీ ప్రంపచు భూపహి అపనాఊఁ| రామ తిలక హిత లగన ధరాఊఁ ||
 యహ కుల ఉచిత రామ కహుఁ టీకా| సబహి సోహోజ్జ మోహి సుఠి నీకా ||
 ఆగిలి బాత సముఠ్ఠి డరు మోహీ| దేఊ దైఊ ఫిరి సో ఫలు ఓహీ ||

దో. రచి పచి కోటిక కుటిలపన కీన్వేసీ కపట ప్రబోధు ||
 కహిసి కథా సత సవతి కై జేహి బిధి బాఢఃః బిరోధు || ౧౮ ||

భావీ బస ప్రతీతి ఉర ఆఊఁ| పూఁఛ రాని పుని సపథ దేవాఊఁ ||
 కా పూఛహుఁ తుష్ట అబహుఁ న జానా| నిజ హిత అనహిత పసు పహిచానా ||
 భయఊ పాఖు దిన సజత సమాజా| తుష్ట పాఊఁ సుధి మోహి సస ఆజా ||
 ఖాజఅ పహిరిఅ రాజ తుష్టారేం| సత్య కహేం నహిం దోషు హమారేం ||
 జౌం అసత్య కఛు కహబ బనాఊఁ| తౌ బిధి దేజ్జహి హమహి సజాఊఁ ||
 రామహి తిలక కాలి జౌం భయఊఁ| తుష్ట కహుఁ బివతి బీజ్జ బిధి బయఊఁ ||
 రేఖ ఖఁచాజ్జ కహఊఁ బలు భాషీ| భామిని భజ్జహు దూధ కజ్జ మాఖీ ||
 జౌం సుత సహిత కరహు నేవకాఊఁ| తౌ ఘర రహహు న ఆన ఉపాఊఁ ||

దో. కద్రూఁ బినతహి దీన్వ దుఖు తుష్టహి కౌసలఁ దేబ|
 భరతు బందిగృహ సేజ్జహహిం లఖను రామ కే నేబ || ౧౯ ||

కైకయసుతా సునత కటు బాసీ| కహి న సకజ్జ కఛు సహమి సుఖాసీ ||

తన పనేఉ కదలీ జమి కాపీ కుబరీం దసన జీభ తబ చాపీ ॥
 కహి కహి కోటిక కపట కహానీ ధీరజు ధరహు ప్రబోధిసి రానీ ॥
 ఫిరా కరము ప్రియ లాగి కుచాలీ బకిహి సరాహజ మాని మరాలీ ॥
 సును మంధరా బాత ఫురి తోరీ దహిని ఆఞ్చి నిత ఫరకజ మోరీ ॥
 దిన ప్రతి దేఖఉఁ రాతి కుసపనే కహాఉఁ న తోహి మోహ బస అపనే ॥
 కాహ కరౌ సఖి సూధ సుభాఉఁ దాహిన బామ న జానఉఁ కాఉఁ ॥

దో. అపనే చలత న ఆజు లగి అనభల కాహుక కీన్త

కేహిం అఘ ఏకహి బార మోహి దైఅఁ దుసహ దుఖు దీన్త ॥ ౨౦ ॥

నైహార జనము భరబ బరు జాజు జితత న కరబి సవతి సేవకాక ॥
 అరి బస దైఉ జితవత జాహీ మరను నీక తేహి జీవన చాహీ ॥
 దీన బచన కహ బహుబిధి రానీ సుని కుబరీం తియమాయా తానీ ॥
 అస కస కహాహు మాని మన ఉఁనా సుఖు సోహాగు తుష్టు కహుఁ దిన దూనా ॥
 జేహిం రాఉర అతి అనభల తాకా సోజ పాజహి యహు ఫలు పరిపాకా ॥
 జబ తేం కుమత సునా మైం స్వామిని భూఖ న బాసర నీంద న జామిని ॥
 పూఁఛేఉ గునిన్త రేఖ తిన్త ఖాఁచీ భరత భుఅల హోహిం యహ సాఁచీ ॥
 భామిని కరహు త కహాం ఉపాఉఁ హై తుష్టురీం నేవా బస రాఉఁ ॥

దో. పరఉఁ కూప తుఅ బచన పర సకఉఁ పూత పతి త్యాగి

కహాసి మోర దుఖు దేఖి బడఁ కస న కరబ హిత లాగి ॥ ౨౧ ॥

కుబరీం కరి కబులీ కైకేకః కపట ఛురీ ఉర పాహన డేకః ॥
 లఖజ న రాని నికట దుఖు కైంసే చరజ హరిత తిన బలిపసు జైసేం ॥
 సునత బాత మృదు అంత కరోరీ దేతి మనహుఁ మధు మాహుర ఘోరీ ॥
 కహాజ చేరి సుధి అహాజ కి నాహీ స్వామిని కహిహు కథా మోహి పాహిం ॥
 దుజ బరదాన భూప సన థాతీ మాగహు ఆజు జడఁ వహు ఛాతీ ॥
 సుతహి రాజ రామహి బనవానూ దేహు లేహు సబ సవతి హులాసు ॥
 భూపతి రామ సపథ జబ కరకః తబ మాగేహు జేహిం బవను న టరకః ॥
 హోజ అకాజ ఆజు నిసి బీతేం బవను మోర ప్రియ మానేహు జీ తేం ॥

దో. బడఁ కుఘాతు కరి పాతకిని కహేసి కోపగృహఁ జాహు

కాజు సఁవారేహు సజగ సబు సహసా జుని పతిఆహు ॥ ౨౨ ॥

కుబరిహి రాని ప్రానప్రియ జానీ బార బార బడఁ బుద్ధి బఖానీ ॥
 తోహి సమ హిత న మోర సంసారా బహే జాత కజ భజసి అధారా ॥

జౌం బిధి పురబ మనోరథు కాళీ| కరౌం తోహి చఖ పూతరి ఆలీ ||
 బహుబిధి చేరిహి ఆదరు దేఈ| కోపభవన గవని కైకేఈ ||
 బిపతి బీజు బరషా రితు చేరీ| భుజుఁ భజు కుమతి కైకేఈ కేరీ ||
 పాజు కపట జలు అంకుర జామా| బర దోఉ దల దుఖ ఫల పరినామా ||
 కోప నమాజు సాజు సబు సోఈ| రాజు కరత నిజు కుమతి బిగోఈ ||
 రాఉర నగర కోలాహలు హోఈ| యహ కుచాలి కఘ జాన న కోఈ ||

దో. ప్రముదిత పుర నర నారి| సబ సజహిం సుమంగలవారి|
 ఏక ప్రవినహిం ఏక నిర్గమహిం భీర భూప దరబార || ౨౩ ||

బాల సఖా సున హియఁ హరషాహిం| మిలి దస పాఁచ రామ పహిం జాహిం ||
 ప్రభు ఆదరహిం ప్రేము పహిచానీ| పూఁచహిం కుసల ఖేమ మృదు బానీ ||
 ఫిరహిం భవన ప్రియ ఆయసు పాఈ| కరత పరసపర రామ బడఁోఈ ||
 కో రఘుబీర సరిస సంసారా| సీలు సనేహ నిబాహనిహారా|
 జేంహి జేంహి జోని కరమ బస భ్రమహిం| తహఁ తహఁ ఈసు దేఉ యహ హమహిం ||
 సేవక హమ స్వామీ సియనాహలూ| హోఉ నాత యహ ఓర నిబాహలూ ||
 అస అభిలాషు నగర సబ కాహలూ| కైకయసుతా హ్లాయఁ అతి దాహలూ ||
 కో న కుసంగతి పాజు నసాఈ| రహజు న నీచ మతేం చతురాఈ ||

దో. సాఁస సమయ సానంద నృపు గయఉ కైకేఈ గేహఁ|
 గవను నితురతా నికట కియ జను ధరి దేహ సనేహఁ || ౨౪ ||

కోపభవన సుని సకుచేఉ రాఉ| భయ బస అగహుడఁ పరజు న పాఉ ||
 సురపతి బసజు బాహఁబల జాకే| నరపతి సకల రహహిం రుఖ తాకేం ||
 సో సుని తియ రిస గయఉ సుఖాఈ| దేఖహు కామ ప్రతాప బడఁోఈ ||
 సూల కులిస అసి అఁగవనిహారే| తే రతినాథ సుమన సర మారే ||
 సభయ నరేసు ప్రియా పహిం గయఉఁ| దేఖి దసా దుఖు దారున భయఉఁ ||
 భూమి సయన పటు మోట పురానా| దివి డారి తన భూషణ నానా ||
 కుమతిహి కసి కుబేషతా ఫాబీ| అస అహివాతు సూచ జను భాబీ ||
 జాజు నికట నృపు కహ మృదు బానీ| ప్రాసప్రియా కేహి హేతు రిసానీ ||

ఘం. కేహి హేతు రాని రిసాని పరసత పాని పతిహి నేవారఈ|
 మానహుఁ సరోష భుఅంగ భామిని బిషమ భాఁతి నిహారఈ ||
 దోఉ బాసనా రసనా దసన బర మరమ లాహారు దేఖఈ|
 తులసీ నృపతి భవతబ్యతా బస కామ కౌతుక లేఖఈ ||

సో. బార బార కహ రాఉ సుముఖి సులోచిని పికబచని |

కారన మోహి సునాఉ గజగామిని నిజ కోప కర || ౨౫ ||

అనహిత తోర ప్రియా కేజ్జఁ కీన్హా | కేహి దుజ్జ సిర కేహి జము చహ లీన్హా ||
కపళు కేహి రంకహి కరా నరేసూ | కహళు కేహి నృపహి నికాసౌం దేసూ ||
సకఉఁ తోర అరి అమరఉ మారీ | కాహ కీట బపురే నర నారీ ||

జానసి మోర సుభాఉ బరోరూ | మను తవ ఆనన చంద చకోరూ ||
ప్రియా ప్రాన సుత సరబసు మోరేం | పరిజన ప్రజా సకల బస తోరేం ||
జౌం కఘ కహౌ కపటు కరి తోహి | భామిని రామ సపథ సత మోహి ||
బిహసి మాగు మనభావతి బాతా | భూషన సజహి మనోహర గాతా ||
ఘరీ కుఘరీ సముర్షి జియఁ దేఖూ | బేగి ప్రియా పరిహరహి కుబేషూ ||

దో. యహ సుని మన గుని సపథ బడఁ బిహసి ఉతీ మతిమంద |

భూషన సజతి బిలోకి మృగు మనహుఁ కిరాతిని ఘంద || ౨౬ ||

పుని కహ రాఉ సుహ్రాద జియఁ జానీ | ప్రేమ పులకి మృదు మంజుల బానీ ||
భామిని భయఉ తోర మనభావా | ఘర ఘర నగర అనంద బధావా ||
రామహి దేఉఁ కాలి జబరాజా | సజహి సులోచని మంగల సాజా ||
దలకి ఉరేఉ సుని హ్రాదఉ కరోరూ | జను ఘజ్జ గయఉ పాక బరతోరూ ||
బసిఉ పీర బిహసి తేహి గోఁఁ | చోర నారి జిమి ప్రగటి న రోఁఁ ||
లఖహిం న భూప కపట చతురాఁఁ | కోటి కుటిల మని గురూ పఠఁఁఁ ||
జద్యపి నీతి నిపున నరనాహూ | నారిచరిత జలనిధి అవగాహూ ||
కపట సనేహు బఢఁఁ బహోరీ | బోలీ బిహసి నయన ముహు మోరీ ||

దో. మాగు మాగు పై కహహు పియ కబహుఁ న దేహు న లేహు |

దేన కహేహు బరదాన దుజ్జ తేఉ పావత సందేహు || ౨౭ ||

జానేఉఁ మరము రాఉ హాసి కహఁఁ | తుష్టహి కోహాబ పరమ ప్రియ అహఁఁ ||
ధాతి రాఖి న మారిహు కాఁఁ | బిసరి గయఉ మోహి భోర సుభాఁఁ ||
ర్షూలేహుఁ హమహి దోషు జని దేహూ | దుజ్జ కై చారి మారి మకు లేహూ ||
రఘుకుల రీతి సదా చలి ఆఁఁ | ప్రాన జాహుఁ బరు బచను న జాఁఁ ||
నహిం అసత్య సమ పాతక పుంజా | గిరి సమ హోహిం కి కోటిక గుంజా ||
సత్యమూల సబ సుకృత సుహావి | బేద పురాన బిదిత మను గావి ||
తేహి పర రామ సపథ కరి ఆఁఁ | సుకృత సనేహ అవధి రఘురాఁఁ ||
బాత దృఢఁఁ కుమతి హాసి బోలీ | కుమత కుబిహగ కులహ జను ఖోలీ ||

దో. భూప మనోరథ సుభగ బను సుఖ సుబిహంగ సమాజు

భిల్లని జమి ఛాడన్ చహతి బచను భయంకరు బాజు ॥ ౨౮ ॥

మాసపారాయణ, తేరహవా, విశ్రామ

సునహు ప్రానప్రియ భావత జీ కా! దేహు ఏక బర భరతహి టీకా ॥

మాగడ, దూసర బర కర జోరీ! పురవహు నాథ మనోరథ మోరీ ॥

తాపస బేష బినేషి ఉదాసీ! చౌదహ బరిస రాము బనబాసీ ॥

సుని మృదు బచన భూప హియ, సోకూ! ససి కర ఛుఅత బికల జమి కోకూ ॥

గయఉ సహమి నహిం కఛు కహి ఆవా! జను సచాన బన ర్ఘపటేఉ లావా ॥

బిబరన భయఉ నిపట నరపాలూ! దామిని హనేఉ మనహు, తరు తాలూ ॥

మాథే హాథ మూది దోఉ లోచన! తను ధరి సోమ లాగ జను సోచన ॥

మోర మనోరథు సురతరు పూలూ! ఫరత కరిని జమి హతేఉ సమూలూ ॥

అవధ ఉజారి కీన్హి కైకేకం! దీన్హి అచల బిపతి కై నేకం ॥

దో. కవనేం అవసర కా భయఉ గయఉ, నారి బిస్వాస!

జోగ సిద్ధి ఫల సమయ జమి జతిహి అబిద్యా నాస ॥ ౨౯ ॥

ఏహి బిధి రాఉ మనహిం మన ర్ఘూ,ఖా! దేఖీ కుభా,తి కుమతి మన మాఖా ॥

భరతు కి రాఉర పూత న హోహిం! ఆనేహు మోల బేసాహి కి మోహి ॥

జో సుని సరు అస లాగ తుష్టారేం! కాహే న బోలహు బచను స,భారే ॥

దేహు ఉతరు అను కరహు కి నాహిం! సత్యసంధ తుష్ట రఘుకుల మాహిం ॥

దేన కహేహు అబ జని బరు దేహూ! తజహు, సత్య జగ అపజసు లేహూ ॥

సత్య సరాహి కహేహు బరు దేనా! జానేహు లేజహి మారి చబేనా ॥

సిబి దధీచి బలి జో కఛు భాషా! తను ధను తజేఉ బచన పను రాఖా ॥

అతి కటు బచన కహతి కైకేకం! మానహు, లోన జరే పర దేకం ॥

దో. ధరమ ధురంధర ధీర ధరి నయన ఉఘారే రాయ!

సిరు ధుని లీన్హి ఉసాస అసి మారేసి మోహి కురాయ, ॥ 30 ॥

ఆగేం దీఖి జరత రిస భారీ! మనహు, రోష తరవారి ఉఘారీ ॥

మూతి కుబుద్ధి ధార నిరురాకం! ధరీ కూబరీం సాన బనాకం ॥

లఖీ మహిప కరాల కరోరా! సత్య కి జీవను లేజహి మోరా ॥

బోలే రాఉ కరిన కరి ఛాతీ! బాసీ సబినయ తాసు సోహాతీ ॥

ప్రియా బచన కస కహాసి కుభా,తీ! భీర ప్రతీతి ప్రీతి కరి హా,తీ ॥

మోరేం భరతు రాము దుజ ఆ,ఖీ! సత్య కహాఉ కరి సంకరూ సాఖీ ॥

అవసి దూతు మైం పరణబ ప్రాతా| ఐహాహిం బేగి సునత దోఉ బ్రాతా ||
సుదిన సోధి సబు సాజు సజాకః| దేఉఁ భరత కహుఁ రాజు బజాకః ||

దో. లోభు న రామహి రాజు కర బహుత భరత పర ప్రీతి|

మైం బడః ఘోట బిచారి జియఁ కరత రహేఉఁ నృపసీతి || 30 ||

రామ సపథ సత కహూఁ సుభాఉః| రామమాతు కఘ కహేఉ న కాఉః ||
మైం సబు కీన్వ తోహి బిను పూఁఘేం| తేహి తేం పరేఉ మనోరథు ఘాఘేం ||
రిస పరిహరూ అబ మంగల సాజూ| కఘ దిన గపఁ భరత జుబరాజూ ||
ఏకహి బాత మోహి దుఖు లాగా| బర దూసర అసమంజస మాగా ||
అజహుఁ హృదయ జరత తేహి ఆఁవా| రిస పరిహాస కి సాఁచేహుఁ సాఁవా ||
కహు తజి రోషు రామ అపరాధూ| సబు కోఉ కహజ రాము సురి సాధూ ||
తుహూఁ సరాహసి కరసి సనేహూ| అబ సుని మోహి భయఉ సందేహూ ||
జాసు సుభాఉ అరిహి అనుకూలా| సో కిమి కరిహి మాతు ప్రతికూలా ||

దో. ప్రియా హాస రిస పరిహరహి మాగు బిచారి బిబేకు|

జేహిం దేఖాఁ అబ నయన భరి భరత రాజు అభిషేకు || 31 ||

జిబ మిన బరూ బారి బిహీనా| మని బిను ఫనికు జిబ దుఖ దీనా ||
కహాఉఁ సుభాఉ న ఛలు మన మాహిం| జీవను మోర రామ బిను నాహిం ||
సముర్ని దేఖు జియఁ ప్రియా ప్రబీనా| జీవను రామ దరస ఆధీనా ||
సుని మ్రదు బచన కుమతి అతి జరకః| మనహుఁ అనల ఆహుతి ఘృత పరకః ||
కహజ కరహు కిస కోటి ఉపాయా| ఇహోఁ న లాగిహి రాఉరి మాయా ||
దేహు కి లేహు అజసు కరి నాహిం| మోహి న బహుత ప్రపంచ సోహాహిం ||
రాము సాధు తుష్టు సాధు సయానే| రామమాతు భలి సబ పహిచానే ||
జస కౌసిలాఁ మోర భల తాకా| తస ఫలు ఉన్వహి దేఉఁ కరి సాకా ||

దో. హోత ప్రాత మునిబేష ధరి జౌం న రాము బన జాహిం|

మోర మరను రాఉర అజస నృప సముర్నిఅ మన మాహిం || 33 ||

అస కహి కుటిల భకః ఉరి రాఢః| మానహుఁ రోష తరంగిని బాఢః ||
పాప పహార ప్రగట భజ సోకః| భరీ క్రోధ జల జాజు న జోకః ||
దోఉ బర కూల కరిన హఠ ధారా| భవఁర కూబరీ బచన ప్రచారా ||
ధాహత భూపరూప తరు మూలా| చలీ బిపతి బారిధి అనుకూలా ||
లఘీ నరేన బాత పురి సాఁచీ| తియ మిస మీచు సీస పర నాచీ ||
గహి పద బినయ కీన్వ బైరారీ| జని దినకర కుల హోసి కుతారీ ||

మాగు మాధ అబహిం దేక్షఁ తోహిఁ రామ బిరహఁ జని మారసి మోహి ॥
రాఖ రామ కహుఁ జేహి తేహి భాఁతీ నాహిం త జరిహి జనమ భరి ఛాతీ ॥

దో. దేఖీ బ్యాధి అసాధ నృపు పరేక్ష ధరని ధుని మాధఁ
కహత పరమ ఆరత బచన రామ రామ రఘునాథ ॥ 3౪ ॥

బ్యాకుల రాక్ష సిథిల సబ గాతా కరిని కలపతరు మనహుఁ నిపాతా ॥
కంతు సూఖ ముఖ ఆవ న బానీ జను పారీను దీన బిను పానీ ॥
పుని కహ కటు కఠోర కైకేకఁ మనహుఁ ఘాయ మహుఁ మాహుర దేకఁ ॥
జౌం అంతహుఁ అస కరతబు రహాక్షఁ మాగు మాగు తువ్వు కేహిం బల కహాక్షఁ ॥
దుఇ కి హోఇ ఏక సమయ భుఆలా హఁసబ రతాఇ పులాక్షబ గాలా ॥
దాని కహాక్షబ అరు కృపనాకఁ హోఇ కి ఖేమ కుసల రౌతాకఁ ॥
ఛాడఁహు బచను కి ధీరజు ధరహూఁ జని అబలా జిమి కరునా కరహూ ॥
తను తియ తనయ ధాము ధను ధరనీ సత్యసంధ కహుఁ త్వన సమ బరనీ ॥

దో. మరమ బచన సుని రాక్ష కహ కహు కఛు దోషు న తోరఁ
లాగేక్ష తోహి పిసాచ జిమి కాలు కహావత మోర ॥ 3౫ ॥ ౧

చహత న భరత భూపతహి భోరేం బిధి బస కుమతి బనీ జియ తోరేం ॥
సో సబు మోర పాప పరినామూఁ భయక్ష కులాహర జేహిం బిధి బామూ ॥
సుబస బసిహి ఫిరి అవధ సుహాకఁ సబ గున ధామ రామ ప్రభుతాకఁ ॥
కరిహాహిం భాఇ సకల నేవకాకఁ హోఇహి తిహుఁ పుర రామ బడఁకొకఁ ॥
తోర కలంకు మోర పభితాక్షఁ ముషహుఁ న మిటహి న జాఇహి కాక్షఁ ॥
అబ తోహి నీక లాగ కరు సోకఁ లోచన ఓట బైతు ముహు గోకఁ ॥
జబ లగి జిజౌం కహాక్షఁ కర జోరీ తబ లగి జని కఛు కహాసి బహోరీ ॥
ఫిరి పభితైహసి అంత అభాగీ మారసి గాఇ నహారు లాగీ ॥

దో. పరేక్ష రాక్ష కహి కొటి బిధి కాహే కరసి నిదానుఁ
కపట సయాని న కహతి కఛు జాగతి మనహుఁ మసాను ॥ 3౬ ॥

రామ రామ రట బికల భుఆలూఁ జను బిను పంఖ బిహంగ బేహాలూ ॥
హృదయఁ మనావ భోరు జని హోకఁ రామహి జాఇ కహై జని కొకఁ ॥
ఉడక్ష కరహు జని రబి రఘుకుల గురఁ అవధ బిలోకి సూల హోఇహి ఉర ॥
భూప స్త్రీతి కైకఇ కరినాకఁ ఉభయ అవధి బిధి రచీ బనాకఁ ॥
బిలపత నృపహి భయక్ష భినుసారా బీనా బేను సంఖ ధుని ద్వారా ॥
పఢఁహిం భాట గున గావహిం గాయకఁ సునత నృపహి జను లాగహిం సాయక ॥

మంగల సకల సోహాహిం న కైనేం| సహగామినిహి బిభూషన జైనేం ||
తేహిం నిసి నీద పరీ నహి కాహూ| రామ దరస లాలసా ఉఛాహూ ||

దో. ద్వార భీర సేవక సచివ కహాహిం ఉదిత రబి దేఖి|

జాగేఉ అజహుఁ న అవధపతి కారను కవను బినేషి || 3౭ ||

పఛిలే పహర భూపు నిత జాగా| ఆజు హమహి బడఁ అచరజు లాగా ||
జాహు సుమంత్ర జగావహు జాఈ| కీజిఅ కాజు రజాయసు పాఈ ||
గప సుమంత్రు తబ రాఊర మాహీ| దేఖి భయావన జాత డేరాహిం ||
ధాఇ ఖాఇ జను జాఇ న హేరా| మానహుఁ బిపతి బిషాద బనేరా ||
పూఛేం కోఉ న ఊతరు దేఈ| గప జేంహిం భవన భూప కైకైఈ ||
కహి జయజివ బైత సిరు నాఈ| దైఖి భూప గతి గయఉ సుఖాఈ ||
సోచ బికల బిబరన మహి పరేఊ| మానహుఁ కమల మూలు పరిహరేఊ ||
సచిఉ సభీత సకఇ నహిం పూఁఛి| బోలీ అసుభ భరీ సుభ చూఛి ||

దో. పరీ న రాజహి నీద నిసి హేతు జాన జగదీసు|

రాము రాము రటి భోరు కియ కహాఇ న మరము మహీసు || ౩౮ ||

ఆనహు రామహి బేగి బోలాఈ| సమాచార తబ పూఁఛేహు ఆఈ ||
చలేఉ సుమంత్ర రాయ రూఖ జానీ| లఖీ కుచాలి కీన్తి కఘ రానీ ||
సోచ బికల మగ పరఇ న పాఊ| రామహి బోలి కహిహి కా రాఊ ||
ఊర ధరి ధీరజు గయఉ దుఆరేం| పూఁఛహిం సకల దేఖి మను మారేం ||
సమాధాను కరి సో సబహి కా| గయఉ జహోఁ దినకర కుల టీకా ||
రాము సుమంత్రహి ఆవత దేఖా| ఆదరు కీన్త పితా సమ లేఖా ||
నిరఖి బదను కహి భూప రజాఈ| రఘుకులదీపహి చలేఉ లేవాఈ ||
రాము కుఖాఁతి సచివ సఁగ జాహిం| దేఖి లోగ జహఁ తహఁ బిలఖాహిం ||

దో. జాఇ దీఖ రఘుబంసమని నరపతి నిపట కుసాజు ||

సహమి పరేఉ లఖి సింఘినిహి మనహుఁ బృధ్ధ గజరాజు || ౩౯ ||

సూఖహిం అధర జరఇ సబు అంగూ| మనహుఁ దీన మనిహిన భుఅంగూ ||
సరుష సమీప దీఖి కైకేఈ| మానహుఁ మీచు ఘరీ గని లేఈ ||
కరునామయ మృదు రామ సుఖాఊ| ప్రథమ దీఖి దుఖు సునా న కాఊ ||
తదపి ధీర ధరి సమఉ బిచారీ| పూఁఛి మధుర బచన మహతారీ ||
మోహి కహు మాతు తాత దుఖ కారన| కరిఅ జతన జేహిం హోఇ నివారన ||
సునహు రామ సబు కారన ఏహూ| రాజహి తుమ పర బహుత సనేహూ ||

దేన కహోన్వి మోహి దుష్ట బరదానా| మాగేఉఁ జో కఘ మోహి సోహోనా|
సో సుని భయఉ భూప ఉర సోచూ| ఛాడఁి న సకహిం తుష్టార సఁకోచూ ||

దో. సుత సనేహ ఇత బచను ఉత సంకట పరేఉ నరేసు|

సకహు న ఆయసు ధరహు సిర మేటహు కఠిన కలేసు || ౪౦ ||

నిధరక బైరి కహా ఇ కటు బానీ| సునత కఠినతా అతి అకులానీ ||
జీభ కమాన బచన సర నానా| మనహుఁ మహిప మృదు లచ్చ సమానా ||
జను కఠోరపను ధరేం సరీరూ| సిఖ ఇ ధనుషబిద్వా బర బీరూ ||
సబ ప్రసంగు రఘుపతిహి సునాఈ| బైరి మనహుఁ తను ధరి నితురాఈ ||
మన ముసకా ఇ భానుకుల భాను| రాము సహజ ఆనంద నిధానూ ||
బోలే బచన బిగత సబ దూషన| మృదు మంజుల జను బాగ బిభూషన ||
సును జననీ సో ఇ సుతు బడఁభాగీ| జో పితు మాతు బచన అనురాగీ ||
తనయ మాతు పితు తోషనిహారా| దుర్లభ జనని సకల సంసారా ||

దో. మునిగన మిలను బినేషి బన సబహి భాఁతి హిత మోర|

తేహి మహఁ పితు ఆయసు బహురి సంమత జననీ తోర || ౪౧ ||

భరత ప్రానప్రియ పావహిం రాజా| బిధి సబ బిధి మోహి సనముఖ ఆజు|
జోం న జాఉఁ బన బనేహు కాజా| ప్రథమ గనిఅ మోహి మూఢఁ సమాజా ||
నేవహిం అరఁడు కలపతరు త్యాగీ| పరిహారి అమృత లేహిం బిషు మాగీ ||
తేఉ న పా ఇ అస సమఉ చుకాహీం| దేఖు బిచారి మాతు మన మాహీం ||
అంబ ఏక దుఖు మోహి బినేషి| నిపట బికల నరనాయకు దేఖీ ||
ఘోరిహిం బాత పితహి దుఖ భారీ| హోతి ప్రతీతి న మోహి మహతారీ ||
రాఉ ధీర గున ఉదధి అగాధూ| భా మోహి తే కఘ బడఁ అపరాధూ ||
జాతేం మోహి న కహత కఘ రాఉఁ| మోరి సపథ తోహి కహు సతిభాఉఁ ||

దో. సహజ సరల రఘుబర బచన కుమతి కుటిల కరి జాన|

చల ఇ జోంక జల బక్రగతి జద్యపి సలిలు సమాన || ౪౨ ||

రహాసీ రాని రామ రుఖ పాఈ| బోలీ కపట సనేహు జనాఈ ||
సపథ తుష్టార భరత కై ఆనా| హేతు న దూసర మై కఘ జానా ||
తుష్టా అపరాధ జోగు నహిం తాతా| జననీ జనక బంధు సుఖదాతా ||
రామ సత్య సబు జో కఘ కహహూ| తుష్టా పితు మాతు బచన రత అహహూ ||
పితహి బుర్ఘూ ఇ కహహు బబి సోఈ| చౌఢేంపన జేహిం అజసు న హోఈ ||
తుష్టా సమ సుఅన సుకృత జేహిం దీన్హే| ఉచిత న తాసు నిరాదరు కీన్హే ||

లాగహిం కుముఖ బచన సుభ కైనే! మగహఁ గయాదిక తీరథ జ్వేనే ॥
రామహి మాతు బచన సబ భాష! జిమి సురసరి గత సలిల సుహాష ॥

దో. గజ మురుఛా రామహి సుమిరి నృప ఫిరి కరవట లీన్వ!
సచివ రామ ఆగమన కహి బినయ సమయ సమ కీన్వ ॥ ౪౩ ॥

అవనిప అకని రాము పగు ధారే! ధరి ధీరజు తబ నయన ఉఘారే ॥
సచివఁ సఞ్చారి రాఙ్జ బైతారే! చరన పరత నృప రాము నిహారే ॥
లిప సనేహా బికల ఉర లాకః! గై మని మనహఁ ఫనిక ఫిరి పాకః ॥
రామహి చితజ రహేఙ్జ నరనాహూ! చలా బిలోచన బారి ప్రబాహూ ॥
సోక బిబస కఘ కహై న పారా! హృదయఁ లగావత బారహిం బారా ॥
బిధిహి మనావ రాఙ్జ మన మాహిం! జేహిం రఘునాథ న కానన జాహిం ॥
సుమిరి మహేసహి కహజ్జ నిహోరీ! బినతీ సునహు సదాసివ మోరీ ॥
ఆసుతోష తుమ్మ అవధర దానీ! ఆరతి హరహు దీన జను జానీ ॥

దో. తుమ్మ ప్రేరక సబ కే హృదయఁ సో మతి రామహి దేహు!
బచను మోర తజ్జ రహాహి ఘర పరిహారి సీలు సనేహు ॥ ౪౪ ॥

అజసు హోఙ్జ జగ సుజసు నసాఙ్జ! నరక పరౌ బరు సురపురు జాఙ్జ ॥
సబ దుఖ దుసహా సహావహు మోహి! లోచన ఓట రాము జని హోంహి ॥
అస మన గునజ్జ రాఙ్జ నహిం బోలా! పీపర పాత సరిస మను డోలా ॥
రఘుపతి పితహి ప్రేమబస జానీ! పుని కఘ కహిహి మాతు అనుమానీ ॥
దేస కాల అవసర అనుసారీ! బోలే బచన బినీత బిచారీ ॥
తాత కహఙ్జ కఘ కరఙ్జఁ ఢిరాకః! అనుచితు ఛమబ జాని లరికాకః ॥
అతి లఘు బాత లాగి దుఖు పావా! కాహుఁ న మోహి కహి ప్రథమ జనావా ॥
దేఖి గోసాఙ్జఁహి పూఞ్చిఙ్జఁ మాతా! సుని ప్రసంగు భవ సీతల గాతా ॥

దో. మంగల సమయ సనేహా బస సోవ పరిహారిత తాత!
ఆయసు దేజ్జఅ హరషి హియఁ కహి పులకే ప్రభు గాత ॥ ౪౫ ॥

ధన్య జనము జగతీతల తానూ! పితహి ప్రమోదు చరిత సుని జానూ ॥
చారి పదారథ కరతల తాకేం! ప్రియ పితు మాతు ప్రాన సమ జాకేం ॥
ఆయసు పాలి జనమ ఫలు పాకః! బహఙ్జఁ బేగిహిం హోఙ్జ రజాకః ॥
బిదా మాతు సన ఆవఙ్జఁ మాగీ! చలిహఙ్జఁ బనహి బహురి పగ లాగీ ॥
అస కహి రామ గవను తబ కీన్వా! భూప సోక బసు ఉతరు న దీన్వా ॥
నగర బ్యాపి గజ్జ బాత సుతీఢి! ఛుఅత చఢ్ఢీ జను సబ తన బీఢి ॥

సుని భవ బికల సకల నర నారీ| బేలి బిటప జమి దేఖి దవారీ ||
జో జహఁ సున ఇ ధున ఇ సిరు సోకఁ బడఁ బిషాదు నహిం ధీరజ హోకఁ ||

దో. ముఖ సుఖాహిం లోచన స్త్రవహి సోకు న హృదయఁ సమాజి|
మనహుఁ కరున రస కటకకఁ ఉతరీ అవధ బజాజ || ౪౬ ||

మిలేహి మార్పు బిధి బాత బేగారీ| జహఁ తహఁ దేహిం కైకేజిహి గారీ ||
ఏహి పాపినిహి బూర్ఱి కా పరేఱి| ఛాజ భవన పర పావకు ధరేఱి ||
నిజ కర నయన కాఢ్ఱి చహ దీఖా| డారి సుధా బిషు చాహత చీఖా ||
కుటిల కఠోర కుబుద్ధి అభాగీ| భజ రఘుబంస బేను బన ఆగీ ||
పాలవ బైతి పేడఁు ఏహిం కాటా| సుఖ మహుఁ సోక తాటు ధరి తాటా ||
సదా రాము ఏహి ప్రాన సమానా| కారన కవన కుటిలపను తానా ||
సత్య కహహిం కబి నారి సుభాఱి| సబ బిధి అగహు అగాధ దురాఱి ||
నిజ ప్రతిబింబు బరుకు గహి జాకఁ| జాని న జాజ నారి గతి భాకఁ ||

దో. కాహ న పావకు జారి సక కా న సముద్ర సమాజి|
కా న కరై అబలా ప్రబల కేహి జగ కాలు న ఖాజ || ౪౭ ||

కా సునాజ బిధి కాహ సునావా| కా దేఖాజ చహ కాహ దేఖావా ||
ఏక కహహిం భల భూప న కీన్హా| బరు బిచారి నహిం కుమతిహి దీన్హా ||
జో హతి భయఱ సకల దుఖ భాజను| అబలా బిబస గ్యాను గును గా జను ||
ఏక ధరమ పరమితి ఏహిచానే| నృపహి దోసు నహిం దేహిం సయానే ||
సిబి దధీబి హరిచంద కహానీ| ఏక ఏక సన కహహిం బఖానీ ||
ఏక భరత కర సంమత కహహిం| ఏక ఉదాస భాయఁ సుని రహహిం ||
కాన మూది కర రద గహి జిహా| ఏక కహహిం యహ బాత అలీహా ||
సుకృత జాహిం అస కహాత తుమ్హారే| రాము భరత కహుఁ ప్రానపిఆరే ||

దో. చందు చవై బరు అనల కన సుధా హోజ బిషతుల|
సపనేహుఁ కబహుఁ న కరహిం కిఱు భరతు రామ ప్రతికూల || ౪౮ ||

ఏక బిధాతహిం దూషను దేహిం| సుధా దేఖాజ దీన్హ బిషు జేహిం ||
ఖరభరు నగర సోచు సబ కాహు| దుసహ దాపల ఉర మిటా ఉఛాహు ||
బిప్రబధూ కులమాన్య జరేరీ| జే ప్రియ పరమ కైకేకఁ కేరీ ||
లగీం దేన సిఖ సీలు సరాహి| బచన బానసమ లాగహిం తాహి ||
భరతు న మోహి ప్రియ రామ సమానా| సదా కహహు యహు సబు జగు జానా ||
కరహు రామ పర సహజ సనేహు| కేహిం అపరాధ ఆజ బను దేహు ||

కబహుఁ న కియహు సవతి ఆరేనూ। స్త్రీతి ప్రతీతి జాన సబు దేనూ ॥
కౌసల్యాఁ అబ కాహ బిగారా। తుష్ట జేహి లాగి బజ్ర పుర పారా ॥

దో. సీయ కి పియ సఁగు పరిహరిహి లఖను కి రహిహహిం ధామ।
రాజ కి భూఁజబ భరత పుర నృపు కి జేహి బిను రామ ॥ ౪౯ ॥

అస బిచారి ఉర ఛాడఁఁహు కోహూ। సోక కలంక కోఠి జని హోహూ ॥
భరతహి అవసి దేహు జబరాజూ। కానన కాహ రామ కర కాజూ ॥
నాహిన రాము రాజ కే భూఖే। ధరమ ధురీన బిషయ రస రూఖే ॥
గుర గృహ బసహుఁ రాము తజి గేహూ। నృప సన అస బరు దూసర లేహూ ॥
జౌం నహిం లగిహహు కహం హూమారే। నహిం లాగిహి కఘ హోథ తుష్టారే ॥
జౌం పరిహాస కీన్తి కఘ హోఁఁఁఁ తౌ కహి ప్రగట జనావహు సోఁఁఁఁ ॥
రామ సరిస సుత కానన జోఁఁఁఁ గూ। కాహ కహిహి సుని తుష్ట కహుఁ లోఁఁఁ గూ ॥
ఉఠహు బేగి సోఞ కరహు ఉపాఁఁఁఁ జేహి బిధి సోఁఁఁఁ కలంకు నసాఁఁఁ ॥

ఘం. జేహి భాఁతి సోకు కలంకు జాఞ ఉపాయ కరి కుల పాలహి।
హారి ఫేరు రామహి జాత బన జని బాత దూసరి చాలహి ॥
జమి భాను బిను దిను ప్రాన బిను తను చంద బిను జమి జామిసీ।
తిమి అవధ తులసీదాస ప్రభు బిను సముర్ఘి ధౌం జియఁ భామిసీ ॥

సో. సఖిన్త సిఖావను దీన్త సునత మధుర పరినామ హిత।
తేఞఁ కఘ కాన న కీన్త కుటిల ప్రబోధీ కూబరీ ॥ ౫౦ ॥

ఉఠరు న దేఞ దుసహ రిస రూఖీ। మృగిన్త చితవ జను బాఘిని భూఖీ ॥
బ్యాధి అసాధి జాని తిన్త త్యాగీ। చలీం కహత మతిమంద అభాగీ ॥
రాజ కరత యహ దైఅఁ బిగోఁఁఁఁ కీన్తేసి అస జన కరఞ న కోఁఁఁఁ ॥
ఏహి బిధి బిలపహిం పుర నర నారీం। దేహిం కుచాలిహి కోటిక గారీం ॥
జరహిం బిషమ జర లేహిం ఉసాసా। కవని రామ బిను జీవన ఆసా ॥
బిపుల బియోగ ప్రజా అకులాసీ। జను జలచర గన సూఖత పాసీ ॥
అతి బిషాద బస లోగ లోగాఁఁఁ గప మాతు పహిం రాము గోసాఁఁఁ ॥
ముఖ ప్రసన్న చిత చౌగున చాఁఁఁఁ మిటా సోఁఁఁఁ జని రాఁఁఁఁ రాఁఁఁఁ ॥
దో. నవ గయండు రఘుబీర మను రాజ అలాన సమాన।

ఛూట జాని బన గవను సుని ఉర అనండు అధికాన ॥ ౫౧ ॥

రఘుకులతిలక జోఁఁఁఁ దోఁఁఁఁ హోథా। ముదిత మాతు పద నాయుఉ మాథా ॥
దీన్తి ఆసీస లాఞ ఉర లీన్తే। భూషన బసన నిఛావరి కీన్తే ॥

బార బార ముఖ చుంబతి మాతా| నయన నేహ జలు పులకిత గాతా ||
 గోద రాఖి పుని హృదయఁ లగాపి| స్తవత ప్రేనరస పయద సుహృష ||
 ప్రేము ప్రమోదు న కఘ కహి జాఈ| రంక ధనద పదబీ జను పాఈ ||
 సాదర సుందర బదను నిహారీ| బోలీ మధుర బచన మహతారీ ||
 కహాహు తాత జననీ బలిహారీ| కబహిం లగన ముద మంగలకారీ ||
 సుకృత సీల సుఖ సీవఁ సుహృఈ| జనమ లాభ కఞ్జ అపధి ఆఘాఈ ||

దో. జేహి చాహత నర నారి సబ అతి ఆరత ఏహి భాఁతి|

జిమి చాతక చాతకీ తృషిత బృష్టి సరద రితు స్వాతి || ౫౨ ||

తాత జాఁఁ బలి బేగి నహాహూ| జో మన భావ మధుర కఘ ఖాహూ ||
 పితు సమీప తబ జాపహు బైఱ| భఞ్జ బడఁ బార జాఞ్జ బలి మైఱ ||
 మాతు బచన సుని అతి అనుకూలా| జను సనేహ సురతరు కే ఘాలా ||
 సుఖ మకరంద భరే శ్రియమూలా| నిరఖి రామ మను భవరుఁ న భూలా ||
 ధరమ ధురీన ధరమ గతి జానీ| కహేఁ మాతు సన అతి మృదు బానీ ||
 పితాఁ దీన్హ మోహి కానన రాజా| జహఁ సబ భాఁతి మోర బడఁ కాజా ||
 ఆయసు దేహి ముదిత మన మాతా| జేహిం ముద మంగల కానన జాతా ||
 జని సనేహ బన డరపసి భోరేం| ఆనఁదు అంబ అనుగ్రహ తోరేం ||

దో. బరష చారిదస బిపిన బసి కరి పితు బచన ప్రమాన|

ఆఞ్జ పాయ పుని దేఖిహాఁ మను జని కరసి మలాన || ౫౩ ||

బచన బిసిత మధుర రఘుబర కే| సర సమ లగే మాతు ఉర కరకే ||
 సహమి సూఖి సుని సీతలి బానీ| జిమి జవాస పరేం పావస పానీ ||
 కహి న జాఞ్జ కఘ హృదయ బిషాదూ| మనహుఁ మృగీ సుని కేహారి నాదూ ||
 నయన సజల తన ధర ధర కాఁపి| మాజహి ఖాఞ్జ మీన జను మాపీ ||
 ధరి ధీరజు సుత బదను నిహారీ| గదగద బచన కహతి మహతారీ ||
 తాత పితహి తుష్టా ప్రానపిఱరే| దేఖి ముదిత నిత చరిత తుష్టారే ||
 రాజు దేన కహుఁ సుభ దిన సాధా| కహేఁ జాన బన కేహిం అపరాధా ||
 తాత సునావహు మోహి నిదానూ| కో దినకర కుల భయఁ కృసానూ ||

దో. నిరఖి రామ రుఖ సచివసుత కారను కహేఁ బుర్ఘాఞ్జ|

సుని ప్రసంగు రహి మూక జిమి దసా బరని నహిం జాఞ్జ || ౫౪ ||

రాఖి న సకఞ్జ న కహి సక జాహూ| దుహూఁ భాఁతి ఉర దారున దాహూ ||
 లిఖత సుధాకర గా లిఖి రాహూ| బిధి గతి బామ సదా సబ కాహూ ||

ధరమ సనేహ ఉభయః మతి ఘేరీ భిష గతి సాప ఛుఛుందరి కేరీ ॥
 రాఖణః సుతహి కరణః అనురోధూ ధరము జాఇ ఆరు బంధు బిరోధూ ॥
 కహాణః జాన బన తౌ బడః హీనీ సంకట సోచ బిబస భిష రానీ ॥
 బహురి సముర్షి తియ ధరము సయానీ రాము భరతు దోఉ సుత సమ జానీ ॥
 సరల సుభాణ రామ మహతారీ బోలీ బచన ధీర ధరి భారీ ॥
 తాత జాణః బలి కీన్దేహు నీకా పితు ఆయసు సబ ధరమక టీకా ॥

దో. రాజ దేన కహి దీన్ద బను మోహి న సో దుఖ లేసు |
 తుమ్మ బిను భరతహి భూపతిహి ప్రజహి ప్రచండ కలేసు ॥ ౫౫ ॥

జౌం కేవల పితు ఆయసు తాతా తౌ జని జాహు జాని బడః మాతా ॥
 జౌం పితు మాతు కహాణ బన జానా తౌం కానన సత అవధ సమానా ॥
 పితు బనదేవ మాతు బనదేవీ ఖగ మృగ చరన సరోరుహ సేవీ ॥
 అంతహుః ఉచిత నృపహి బనబాసూ బయ బిలోకి హియః హోఇ హరాఃనూ ॥
 బడః భాగీ బను అవధ అభాగీ జో రఘుబంసతిలక తుమ్మ త్యాగీ ॥
 జౌం సుత కహౌ సంగ మోహి లేహూ తుమ్మరే హృదయః హోఇ సందేహూ ॥
 పూత పరమ ప్రియ తుమ్మ సబహి కే ప్రాన ప్రాన కే జివన జీ కే ॥
 తే తుమ్మ కహహు మాతు బన జాణః మైం సుని బచన బైరి పఛితాణః ॥

దో. యహ బిచారి నహిం కరణః హత ఝూత సనేహు బడః ఇ |
 మాని మాతు కర నాత బలి సురతి బిసరి జని జాఇ ॥ ౫౬ ॥

దేవ పితర సబ తున్దహి గోసాకః రాఖహుః పలక నయన కీ నాకః ॥
 అవధి అంబు ప్రియ పరిజన మీనా తుమ్మ కరునాకర ధరమ ధురీనా ॥
 అస బిచారి సోఇ కరహు ఉపాకః సబహి జిత జేహిం భేంబేహు ఆకః ॥
 జాహు సుఖేన బనహి బలి జాణః కరి అనాథ జన పరిజన గాణః ॥
 సబ కర ఆజ సుకృత ఫల బీతా భయఉ కరాల కాలు బిపరీతా ॥
 బహుబిధి బిలపి చరన లపటానీ పరమ అభాగిని ఆపుహి జానీ ॥
 దారున దుసహ దాహు ఉర బ్యాపా బరని న జాహిం బిలాప కలాపా ॥
 రామ ఉరాఇ మాతు ఉర లాకః కహి మృదు బచన బహురి సముర్షూకః ॥

దో. సమాచార తేహి సమయ సుని సీయ ఉతీ అకులాఇ |
 జాఇ సాసు పద కమల జగ బంది బైరి సిరు నాఇ ॥ ౫౭ ॥

దీన్ద్ర అసీన సాసు మృదు బానీ అతి సుకుమారి దేఖి అకులానీ ॥
 బైరి నమితముఖ సోచతి సీతా రూప రాసి పతి ప్రేమ పునీతా ॥

చలన చహత బన జీవననాథుఁ| కేహి సుకృతీ సన హోజహి సాధుఁ ||
 కీ తను ప్రాన కి కేవల ప్రానా| బిధి కరతబు కఘ జాజ న జానా ||
 చారు చరన నఖ లేఖతి ధరనీ| నూపుర ముఖర మధుర కబి బరనీ ||
 మనహుఁ ప్రేమ బన బినతీ కరహిం| హమహి సీయ పద జని పరిహారహిం ||
 మంజు బిలోచన మోచతి బారీ| బోలీ దేఖి రామ మహతారీ ||
 తాత సునహు సియ అతి సుకుమారీ| సాసు ససుర పరిజనహి పిఆరీ ||

దో. పితా జనక భూపాల మని ససుర భానుకుల భాను|
 పతి రబికుల కైరవ బిపిన బిధు గున రూప నిధాను || ౫౮ ||

మైం పుని పుత్రబధూ ప్రియ పాఈ| రూప రాసి గున సీల సుహాఈ ||
 నయన పుతరి కరి ప్రీతి బధ్ంఈ| రాభేఉఁ ప్రాన జానికిహిం లాఈ ||
 కలపబేలి జిమి బహుబిధి లాలీ| సీంచి సనేహ సలిల ప్రతిపాలీ ||
 పూలత ఫలత భయఉ బిధి బామా| జాని న జాజ కాహ పరినామా ||
 పలఁగ పీత తజి గోద హిండ్ంరా| సియఁ న దీన్వ పగు అవని కఠోరా ||
 జిఅనమూరి జిమి జోగవత రహాఁ| దీప బాతి నహిం టారన కహాఁ ||
 సోజ సియ చలన చహతి బన సాథా| ఆయసు కాహ హోజ రఘునాథా ||
 చంద కిరన రస రసిక చకోరీ| రబి రుఖ నయన సకజ కిమి జోరీ ||

దో. కరి కేహారి నిసిచర చరహిం దుష్ట జంతు బన భూరి|
 బిష బాటికాఁ కి సోహ సుత సుభగ సజీవని మూరి || ౫౯ ||

బన హిత కోల కిరాత కిసోరీ| రచీం బిరంచి బిషయ సుఖ భోరీ ||
 పాజన కృమి జిమి కఠిన సుభాఁ| తిన్వహి కలేసు న కానన కాఁ ||
 కై తాపన తియ కానన జోగూ| జిన్వ తప హేతు తజా సబ భోగూ ||
 సియ బన బసిహి తాత కేహి భాఁతీ| చిత్రలిఖిత కపి దేఖి డేరాతీ ||
 సురసర సుభగ బనజ బన చారీ| డాబర జోగు కి హంసకుమారీ ||
 అన బిచారి జన ఆయసు హోఁ| మైం సిఖ దేఁ జానకిహి సోఁ ||
 జొం సియ భవన రహై కహ అంబా| మోహి కహాఁ హోజ బహుత అవలంబా ||
 సుని రఘుబీర మాతు ప్రియ బాసీ| సీల సనేహ సుధాఁ జను సాసీ ||

దో. కహి ప్రియ బచన బిబేకమయ కీన్వి మాతు పరితోష|
 లగే ప్రబోధన జానకిహి ప్రగటి బిపిన గున దోష || ౬౦ ||

మాసపారాయణ, చౌదహవాఁ విశ్రామ
 మాతు సమీప కహత సకుచాహిం| బోలే సమఉ సముర్ఘి మన మాహిం ||

రాజకుమారి సిఖావన సునహూ! ఆన భాఁతి జియఁ జని కఘ గునహూ ॥
 ఆపన మోర నీక జౌం చహూహూ! బచను హూమార మాని గృహ రహూహూ ॥
 ఆయసు మోర సాసు నేవకాఁకః! సబ బిధి భామిని భవన భలాఁకః ॥
 ఏహి తే అధిక ధరము నహిం దూజా! సాదర సాసు ససుర పద పూజా ॥
 జబ జబ మాతు కరిహి సుధి మోరీ! హోఁషహి ప్రేమ బికల మతి భోరీ ॥
 తబ తబ తుష్ట కహి కథా పురానీ! సుందరి సముర్ఘాపహు మృదు బానీ ॥
 కహాఁకఁ సుభాయఁ సపథ సత మోహి! సుముఖి మాతు హిత రాఖఁకఁ తోహి ॥

దో. గుర శ్రుతి సంమత ధరమ ఫలు పాజఅ బినహిం కలేస!
 హత బస సబ సంకట సహే గాలవ నహుష నరేస ॥ ౬౧ ॥

మైం పుని కరి ప్రవాన పితు బానీ! బేగి ఫిరబ సును సుముఖి సయానీ ॥
 దివస జాత నహిం లాగిహి బారా! సుందరి సిఖవను సునహు హూమారా ॥
 జౌ హత కరహు ప్రేమ బస బామా! తౌ తుష్ట దుఖు పాఁకబ పరినామా ॥
 కానను కఠిన భయంకరు భారీ! ఘోర ఘూము హిమ బారి బయారీ ॥
 కుస కంటక మగ కాఁకర నానా! చలబ పయాదేహిం బిను పదత్రానా ॥
 చరన కమల ముదు మంజు తుష్టారే! మారగ అగమ భూమిధర భారే ॥
 కందర ఖోహా నదీం నద నారే! అగమ అగాధ న జాహిం నిహారే ॥
 భాలు బాఘ బృక కేహరి నాగా! కరహిం నాద సుని ధీరజ భాగా ॥

దో. భూమి సయన బలకల బసన అసను కంద ఫల మూల!
 తే కి సదా సబ దిన మిలిహిం సబుజ సమయ అనుకూల ॥ ౬౨ ॥

నర అహార రజనీచర చరహిం! కపట బేష బిధి కోటిక కరహిం ॥
 లాగజ అతి పహార కర పానీ! బిపిన బిపతి నహిం జాజ బఖానీ ॥
 బ్యాల కరాల బిహాగ బన ఘోరా! నిసిచర నికర నారి నర చోరా ॥
 డరపహిం ధీర గహన సుధి ఆపఁ! మృగలోచని తుష్ట భీరు సుభాపఁ ॥
 హంసగవని తుష్ట నహిం బన జోగూ! సుని అపజసు మోహి దేజహి లోగూ ॥
 మానస సలిల సుధాఁ ప్రతిపాలీ! జిఅజ కి లవన పయోధి మరాలీ ॥
 నవ రసాల బన బిహారనసీలా! సోహ కి కోకిల బిపిన కరీలా ॥
 రహూహు భవన అస హృదయఁ బిచారీ! చందబదని దుఖు కానన భారీ ॥

దో. సహజ సుష్టా గుర స్వామి సిఖ జో న కరజ సిర మాని ॥
 సో పఠితాజ అఘాజ ఉర అవసి హోఁష హిత హాని ॥ ౬౩ ॥

సుని మృదు బచన మనోహార పియ కే! లోచన లలిత భరే జల సియ కే ॥

సీతల సిఖ దాహక భిష కైంసేం! చకఱిహి సరద చంద నిసి జైంసేం ॥
 ఉతరు న ఆవ బికల బైదేహీ! తజన చహత సుబి స్వామి సనేహీ ॥
 బరబన రోకి బిలోచన బారీ! ధరి ధీరజ ఉర అవనికుమారీ ॥
 లాగి సాసు పగ కహ కర జోరీ! ఛమబి దేబి బడఱి అబినయ మోరీ ॥
 దీన్తి ప్రానపతి మోహి సిఖ సోకఱ! జేహి బిధి మోర పరమ హిత హోకఱ ॥
 మైం పుని సముర్ఘి దీఖి మన మాహీం! పియ బియోగ సమ దుఖు జగ నాహీం ॥

దో. ప్రాననాథ కరునాయతన సుందర సుఖద సుజాన!

తుష్ట బిను రఘుకుల కుముద బిధు సురపుర నరక సమాన ॥ ౬౪ ॥

మాతు పితా భగినీ ప్రియ భాకఱ! ప్రియ పరివారు సుహృద సముదాకఱ ॥
 సాసు ససుర గుర సజన సహాకఱ! సుత సుందర సుసీల సుఖదాకఱ ॥
 జహఱ లగి నాథ నేహ అరు నాతే! పియ బిను తియహి తరనిహు తే తాతే ॥
 తను ధను ధాము ధరని పుర రాజు! పతి బిహీన సబు సోక సమాజు ॥
 భోగ రోగసమ భూషన భారూ! జమ జాతనా సరిస సంసారూ ॥
 ప్రాననాథ తుష్ట బిను జగ మాహీం! మో కహుఱ సుఖద కతహుఱ కఛు నాహీం ॥
 జియ బిను దేహ నదీ బిను బారీ! త్రైసిత నాథ పురుష బిను నారీ ॥
 నాథ సకల సుఖ సాథ తుష్టారేం! సరద బిమల బిధు బదను నిహారేం ॥

దో. ఖగ మృగ పరిజన నగరు బను బలకల బిమల దుకూల!

నాథ సాథ సురసదన సమ పరనసాల సుఖ మూల ॥ ౬౫ ॥

బనదేపీం బనదేవ ఉదారా! కరిహహిం సాసు ససుర సమ సారా ॥
 కుస కిసలయ సాధరీ సుహాకఱ! ప్రభు సంగ మంజు మనోజ తురాకఱ ॥
 కంద మూల ఫల అమిల అహారూ! అవధ సౌధ సత సరిస పహారూ ॥
 ఛిను ఛిను ప్రభు పద కమల బిలోకి! రహిహాఉఱ ముదిత దివన జిమి కోకి ॥
 బన దుఖ నాథ కహే బహుతేరే! భయ బిషాద పరితాప ఘనేరే ॥
 ప్రభు బియోగ లవలేన సమానా! సబ మిలి హోహిం న కృపానిధానా ॥
 ఆస జియఱ జాని సుజాన సిరోమని! లేజిత సంగ మోహి ఛాడఱి జని ॥
 బినతీ బహుత కరౌం కా స్వామీ! కరునామయ ఉర అంతరజామీ ॥

దో. రాఖిల అవధ జో అవధి లగి రహత న జనిఅహిం ప్రాన!

దీనబంధు సందర సుఖద సీల సనేహ నిధాన ॥ ౬౬ ॥

మోహి మగ చలత న హోజహి హారీ! ఛిను ఛిను చరన సరోజ నిహారీ ॥
 సబహి భాతి పియ నేవా కరిహాం! మారగ జనిత సకల శ్రమ హరిహాం ॥

కహి న సకత కఘ చితవత రాధఃే | మీను దీన జను జల తేం కాధఃే ||
 సోమ హృదయఁ బిధి కా హోనిహారా | సబు సుఖు సుకృత సిరాన హమారా ||
 మో కహుఁ కాహా కహబ రఘునాథా | రఖిహహిం భవన కి లేహహిం సాథా ||
 రామ బిలోకి బంధు కర జోరేం | దేహ గేహ సబ సన త్మను తోరేం ||
 బోలే బచను రామ నయ నాగర | సీల సనేహ సరల సుఖ సాగర ||
 తాత ప్రేమ బస జని కదరాహు | సముర్ము హృదయఁ పరినామ ఉఛాహు ||
 దో. మాతు పితా గురు స్వామి సిఖ సిర ధరి కరహి సుభాయఁ |

లహేఉ లాభు తిన్హ జనమ కర నతరు జనము జగ జాయఁ || ౭౦ ||

అస జయఁ జాని సునహు సిఖ భాఈ | కరహు మాతు పితు పద నేవకాఈ ||
 భవన భరతు రిపుసూదన నాహిం | రాఉ బృద్ధ మమ దుఖు మన మాహిం ||
 మైం బన జాఉఁ తుమ్హహి లేజ సాథా | హోజ సబహి బిధి అవధ అనాథా ||
 గురు పితు మాతు ప్రజా పరివారూ | సబ కహుఁ పరజ దుసహ దుఖ భారూ ||
 రహాహు కరహు సబ కర పరితోషూ | నతరు తాత హోజహి బడఁ దోషూ ||
 జాసు రాజ ప్రియ ప్రజా దుఖారీ | సో నృపు అవసి నరక అధికారీ ||
 రహాహు తాత అసి నీతి బిచారీ | సునత లఖను భవ బ్యాకుల భారీ ||
 సిఅరేం బచన సూఖి గప కైంసేం | పరసత తుహిన తామరసు జైసేం ||

దో. ఉతరు న ఆవత ప్రేమ బస గహే చరన ఆకులాజ |

నాథ దాసు మైం స్వామి తుమ్హ తజహు త కాహ బసాజ || ౭౧ ||

దీన్హి మోహి సిఖ నీకి గోసాఈం | లాగి అగమ అపసి కదరాఈం ||
 నరబర ధీర ధరమ ధుర ధారీ | నిగమ నీతి కహుఁ తే అధికారీ ||
 మైం సిసు ప్రభు సనేహఁ ప్రతిపాలా | మందరు మేరు కి లేహిం మరాలా ||
 గుర పితు మాతు న జానఉఁ కాహుఁ | కహఉఁ సుభాఉ నాథ పతిఆహు ||
 జహుఁ లగి జగత సనేహ సగాఈ | ప్రితి ప్రతీతి నిగమ నిజ గాఈ ||
 మోరేం సబజ ఏక తుమ్హ స్వామీ | దీనబంధు ఉర అంతరజామీ ||
 ధరమ నీతి ఉపదేసిఅ తాహి | కీరతి భూతి సుగతి ప్రియ జాహి ||
 మన క్రమ బచన చరన రత హోఈ | కృపాసింధు పరిహారిఅ కి సోఈ ||

దో. కరునాసింధు సుబంధ కే సుని మృదు బచన బినీత |

సముర్ముావి ఉర లాజ ప్రభు జాని సనేహఁ సభీత || ౭౨ ||

మాగహు బిదా మాతు సన జాఈ | ఆవహు బేగి చలహు బన భాఈ ||
 ముదిత భవ సుని రఘుబర బానీ | భయఉ లాభ బడఁ గజ బడఁ హనీ ||

హరషిత హ్దయఁ మాతు పహిం ఆపి మనహఁ అంధ ఘిరి లోచన పాపి
 జాఇ జనని పగ నాయుడ మాథా మను రఘునందన జానకి సాథా ॥
 పూఁఛే మాతు మలిన మన దేఖీ లఖన కహీ సబ కథా బిసీషీ ॥
 గఈ సహమి సుని బచన కఠోరా మృగీ దేఖి దవ జను చహు ఓరా ॥
 లఖన లఖేఁడ భా అనరథ ఆజూ ఏహిం సనేహ బస కరబ అకాజూ ॥
 మాగత బిదా సభయ సకుచాహిం జాఇ సంగ బిధి కహిహి కి నాహి ॥

దో. సముర్షి సుమిత్రాఁ రామ సీయ రూప సుసీలు సుభాఁడ
 నృప సనేహు లఖి ధునేఁడ సిరు పాపిని దీన్ల కుదాఁడ ॥ ౭౩ ॥

ధీరజ ధరేఁడ కుఅవసర జానీ సహజ సుహృ బోలీ మృదు బానీ ॥
 తాత తుమ్హారి మాతు బైదేహీ పితా రాము సబ భాఁతి సనేహీ ॥
 అవధ తహాఁ జహఁ రామ నివాసూ తహఁఇఁ దివసు జహఁ భాను ప్రకాసూ ॥
 జౌ పై సీయ రాము బన జాహిం అవధ తుమ్హార కాజు కఘ నాహిం ॥
 గుర పితు మాతు బంధు సుర సాకః సేఇఅహిం సకల ప్రాన కీ నాకః ॥
 రాము ప్రానప్రియ జీవన జీ కే సా్వరథ రహిత సఖా సబహీ కై ॥
 పూజనీయ ప్రియ పరమ జహాఁ తేం సబ మానిఅహిం రామ కే నాతేం ॥
 అన జయఁ జాని సంగ బన జాహూ లేహు తాత జగ జీవన లాహూ ॥

దో. భూరి భాగ భాజను భయహు మోహి సమేత బలి జాఁడ
 జౌమ తుమ్హరేం మన ఛాడఁ ి ఛలు కీన్ల రామ పద లాఁడ ॥ ౭౪ ॥

పుత్రవతీ జుబతీ జగ సోకః రఘుపతి భగతు జాను సుతు హోకః ॥
 నతరు బాఁర్షు భలి బాది బిఆనీ రామ బిముఖ సుత తేం హిత జానీ ॥
 తుమ్హరేహిం భాగ రాము బన జాహిం దూసర హేతు తాత కఘ నాహిం ॥
 సకల సుకృత కర బడఁ ఛలు ఏహూ రామ సీయ పద సహజ సనేహూ ॥
 రాగ రోఘ ఇరిషా మదు మోహూ జని సపనేహుఁ ఇన్ల కే బస హోహూ ॥
 సకల ప్రకార బికార బిహోకః మన క్రమ బచన కరేహు సేవకాకః ॥
 తుమ్హ కహుఁ బన సబ భాఁతి సుపాసూ సఁగ పితు మాతు రాము సీయ జాసూ ॥
 జేహిం న రాము బన లహాహిం కలేసూ సుత సోఇ కరేహు ఇహఇ ఉపదేసూ ॥

ఛం. ఉపదేసు యహు జేహిం తాత తుమ్హరే రామ సీయ సుఖ పావహిం
 పితు మాతు ప్రియ పరివార పుర సుఖ సురతి బన బినరావహిం
 తులసీ ప్రభుహి సిఖ దేఇ ఆయసు దీన్ల పుని ఆసిష దకః
 రతి హోఁడ అబిరల అమల సీయ రఘుబీర పద నిత నిత నకః ॥

సో. మాతు చరన సిరు నాజి చలే తురత సంకిత హృదయఁ |

బాగుర బిషమ తోరాజి మనహుఁ భాగ మృగు భాగ బస || ౭౫ ||

గప లఖను జహఁ జానకినాథూ | భే మన ముదిత పాజి ప్రియ సాథూ ||

బంది రామ సియ చరన సుహాపి | చలే సంగ నృపమందిర ఆపి ||

కహాహిం పరసపర పుర నర నారీ | భలి బనాజి బిధి బాత బిగారీ ||

తన కృన దుఖు బదన మలీనే | బికల మనహుఁ మాఖీ మధు ఫినే ||

కర మీజహిం సిరు ధుని పభితాహిం | జను బిన పంఖ బిహాగ ఆకులాహిం ||

భజి బడః | భీర భూప దరబారా | బరని న జాజి బిషాదు అపారా ||

సచివఁ ఉరాజి రాజు బైతారే | కహి ప్రియ బచన రాము పగు ధారే ||

సియ సమేత దోఉ తనయ నిహారీ | బ్యాకుల భయఉ భూమిపతి భారీ ||

దో. సీయ సహిత సుత సుభగ దోఉ దేఖి దేఖి ఆకులాజి |

బారహిం బార సనేహ బస రాజు లేజి ఉర లాజి || ౭౬ ||

సకజి న బోలి బికల నరనాహూ | సోక జనిత ఉర దారున దాహూ ||

నాజి సీసు పద అతి అనురాగా | ఉరి రఘుబీర బిదా తబ మాగా ||

పితు అసీన ఆయసు మోహి దీజై | హరష సమయ బినమఉ కత కీజై ||

తాత కిపి ప్రియ ప్రేమ ప్రమాదూ | జసు జగ జాజి హోజి అపబాదూ ||

సుని సనేహ బస ఉరి నరనాహూ | బైతారే రఘుపతి గహి బాహూః ||

సునహు తాత తుష్టు కహుఁ ముని కహాహిం | రాము చరాచర నాయక ఆహాహిం ||

సుభ అరు అసుభ కరమ అనుహారీ | ఈస దేజి ఫలు ప్లాయఁ బిచారీ ||

కరజి జో కరమ పావ ఫల సోఈ | నిగమ నీతి అసి కహ సబు కోఈ ||

దో. -బారు కరై అపరాధు కోఉ బారు పావ ఫల భోగు |

అతి బిచిత్ర భగవంత గతి కో జగ జానై జోగు || ౭౭ ||

రాయఁ రామ రాఖన హిత లాగీ | బహుత ఉపాయ కిపి ఫలు త్యాగీ ||

లఖీ రామ రుఖ రహత న జానే | ధరమ ధురంధర ధీర సయానే ||

తబ నృప సీయ లాజి ఉర లీన్తి | అతి హిత బహుత భాఁతి సిఖ దీన్తి ||

కహి బన కే దుఖ దుసహ సునాపి | సాసు ససుర పితు సుఖ సముర్షూపి ||

సియ మను రామ చరన అనురాగా | ఘరు న సుగము బను బిషము న లాగా ||

బారుఉ సబహిం సీయ సముర్షూఈ | కహి కహి బిపిన బిపతి అధికాఈ ||

సచివ నారి గుర నారి సయానీ | సహిత సనేహ కహాహిం మృదు బానీ ||

తుష్టు కహుఁ తౌ న దీన్తి బనబాసూ | కరహు జో కహాహిం ససుర గుర సాసూ ||

దో. -సిఖ సీతలి హిత మధుర మృదు సుని సీతహి న సోహాని

సరద చంద చందని లగత జను చకఈ అకులాని ॥ ౭౮ ॥

సీయ సకుచ బస ఉతరు న దేఈ| సో సుని తమకి ఉఠీ కైకేఈ ॥

ముని పట భూషన భాజన ఆనీ| ఆగేం ధరి బోలీ మృదు బానీ ॥

న్యపహి ప్రాన ప్రియ తుష్ట రఘుబీరా| సీల సనేహ న ఛాఢ్హీహి భీరా ॥

సుకృత సుజసు పరలోకు నసాఢ్హి| తుష్టహి జాన బన కహిహి న కాఢ్హి ॥

అస బిచారి సోఞ్ కరహు జో భావా| రామ జనని సిఖ సుని సుఖు పావా ॥

భూపహి బచన బానసమ లాగే| కరహిం న ప్రాన పయాన అభాగే ॥

లోగ బికల మురుఞ్చిత నరనాహళూ| కాహ కరిఅ కఘ సూర్పు న కాహళూ ॥

రాము తురత ముని బేషు బనాఈ| చలే జనక జననిహి సిరు నాఈ ॥

దో. సజి బన సాజు సమాజు సబు బనితా బంధు సమేత|

బంది బిప్ర గుర చరన ప్రభు చలే కరి సబహి అచేత ॥ ౭౯ ॥

నికసి బసిష్ట ద్వార భపి లాఢ్హి| దేఖే లోగ బిరహ దవ దాఢ్హి ॥

కహి ప్రియ బచన సకల సముర్ఘాప| బిప్ర బృంద రఘుబీర బోలాప ॥

గుర సన కహి బరషాసన దీన్హి| ఆదర దాన బినయ బస కీన్హి ॥

జాచక దాన మాన సంతోషి| మీత పునీత ప్రేమ పరితోషి ॥

దాసీం దాస బోలాఞ్ బహోరీ| గురహి సౌంపి బోలే కర జోరీ ॥

సబ కై సార సఞ్భార గోసాఢ్హిం| కరబి జనక జననీ కీ నాఢ్హి ॥

బారహిం బార జోరీ జగ పానీ| కహత రాము సబ సన మృదు బానీ ॥

సోఞ్ సబ భాఢ్హి మోర హితకారీ| జేహి తేం రహై భుఆల సుఖారీ ॥

దో. మాతు సకల మోరే బిరహఞ్ జేహిం న హోహిం దుఖ దీన|

సోఞ్ ఉపాఢ్హి తుష్ట కరేహు సబ పుర జన పరమ ప్రబీన ॥ ౮౦ ॥

ఏహి బిధి రామ సబహి సముర్ఘావా| గుర పద పదుమ హరషి సిరు నావా|

గనపతీ గౌరి గిరీసు మనాఢ్హి| చలే అసీస పాఞ్ రఘురాఢ్హి ॥

రామ చలత అతి భయఢ్హి బిషాదూ| సుని న జాఞ్ పుర ఆరత నాదూ ॥

కుసగున లంక అవధ అతి సోకూ| హహరష బిషాద బిబస సురలోకూ ॥

గఞ్ మురుఞ్చా తబ భూపతి జాగే| బోలి సుమంత్రు కహన అస లాగే ॥

రాము చలే బన ప్రాన న జాహిం| కేహి సుఖ లాగి రహత తన మాహిం|

ఏహి తేం కవన బృథా బలవానా| జో దుఖు పాఞ్ తజహిం తను ప్రానా ॥

పుని ధరి ధీర కహఞ్ నరనాహళూ| లై రఢ్ధు సంగ సఖా తుష్ట జాహళూ ॥

దో. -సుతి సుకుమార కుమార దోఉ జనకసుతా సుకుమారి

రథ చఢ్ఱొజ దేఖరాజ బను ఫిరేహు గపఁ దిన చారి ॥ ౧౧ ॥

జౌ నహిం ఫిరహిం ధీర దోఉ భాఈఁ సత్యసంధ దృఢ్ఱొబ్రత రఘురాఈ ॥
 తౌ తుష్ట బినయ కరేహు కర జోరీఁ ఫేరిఅ ప్రభు మిథిలేసకిసోరీ ॥
 జబ సియ కానన దేఖి డేరాఈఁ కహేహు మోరి సిఖి అవసరు పాఈ ॥
 సాసు ససుర అస కహేఉ సఁదేసూఁ పుత్రి ఫిరిఅ బన బహుత కలేసూ ॥
 పితృగృహ కబహుఁ కబహుఁ ససురారీఁ రహేహు జహోఁ రుచి హోజ తుష్టారీ ॥
 ఏహి బిధి కరేహు ఉపాయ కదంబాఁ ఫిరజ త హోజ ప్రాన అవలంబా ॥
 నాహిం త మోర మరను పరినామాఁ కఘ న బసాజ భపఁ బిధి బామా ॥
 అస కహి మురుఖి పరా మహి రాఊఁ రాము లఖను సియ ఆని దేఖాఊ ॥

దో. -పాజ రజాయసు నాజ సిరు రథు అతి బేగ బనాజ

గయఉ జహోఁ బాహార నగర సీయ సహిత దోఉ భాజ ॥ ౧౨ ॥

తబ సుమంత్ర నృప బచన సునాపఁ కరి బినతీ రథ రాము చఢ్ఱొప ॥
 చఢ్ఱొి రథ సీయ సహిత దోఉ భాఈఁ చలే హృదయఁ అవధహి సిరు నాఈ ॥
 చలత రాము లఖి అవధ అనాథాఁ బికల లోగ సబ లాగే సాథా ॥
 కృపాసింధు బహుబిధి సముర్భూవహింఁ ఫిరహిం ప్రేమ బస పుని ఫిరి ఆవహిం ॥
 లాగతి అవధ భయావని భారీఁ మానహుఁ కాలరాతి అఁధిఆరీ ॥
 ఘోర జంతు సమ పుర నర నారీఁ డరపహిం ఏకహి ఏక నిహారీ ॥
 ఘుర మసాన పరిజన జను భూతాఁ సుత హిత మీత మనహుఁ జమదూతా ॥
 బాగన్వ బిటప బేలి కుష్టిలాహింఁ సరిత సరోవర దేఖి న జాహిం ॥

దో. హయ గయ కోటిన్వ కేలిమ్మగ పురపసు చాతక మోర

పిక రథాంగ సుక సారికా సారస హంస చకోర ॥ ౧౩ ॥

రామ బియోగ బికల సబ రాఢ్ఱొిఁ జహఁ తహఁ మనహుఁ చిత్ర లిఖి కాఢ్ఱొిఁ ॥
 నగరు సఫల బను గహబర భారీఁ ఖగ మృగ బిపుల సకల నర నారీ ॥
 బిధి కైకేఈ కిరాతిని కీన్ఱిఁ జేంహి దవ దుసహ దసహుఁ దిసి దీన్ఱి ॥
 సహి న సకే రఘుబర బిరహాగీఁ చలే లోగ సబ బ్యాకుల భాగీ ॥
 సబహిం బిచార కీన్ఱ మన మాహింఁ రామ లఖన సియ బిను సుఖు నాహిం ॥
 జహోఁ రాము తహఁ సబుజ సమాజాఁ బిను రఘుబీర అవధ సహిం కాజా ॥
 చలే సాథ అస మంత్ర దృఢ్ఱొఁఈఁ సుర దుర్లభ సుఖ సదన బిహాఈ ॥
 రామ చరన పంకజ ప్రియ జిన్ఱహిఁ బిషయ భోగ బస కరహిం కి తిన్ఱహి ॥

దో. బాలక బృద్ధ బిహాజ గృహ లగే లోగ సబ సాథ

తమసా తీర నివాసు కియ ప్రథమ దివస రఘునాథ ॥ ౮౪ ॥

రఘుపతి ప్రజా ప్రేమబస దేఖీ సదయ హృదయఁ దుఖు భయఉ బినేషి ॥

కరునామయ రఘునాథ గోసాఁఈ బేగి పాశఅహిం పీర పరాఈ ॥

కహి సప్రేమ మృదు బచన సుహావి బహుబిధి రామ లోగ సముర్భూష ॥

కిప ధరమ ఉపదేస ఘనేరే లోగ ప్రేమ బస ఫిరహిం న ఫేరే ॥

సీలు సనేహు ఛాడఁి నహిం జాఈ అసమంజస బస భే రఘురాఈ ॥

లోగ సోగ శ్రమ బస గప సోఈ కఘక దేవమాయాఁ మతి మోఈ ॥

జబహిం జామ జగ జామిని బీతీ రామ సచివ సన కహేఉ సప్రీతి ॥

ఖోజ మారి రఘు హాఁకపల తాతా ఆన ఉపాయఁ బనిహి నహిం బాతా ॥

దో. రామ లఖన సుయ జాన చఢఁి సంభు చరన సిరు నాజ ॥

సచివఁ చలాయుఉ తురత రఘు ఇత ఉత ఖోజ దురాజ ॥ ౮౫ ॥

జాగే సకల లోగ భవి ఖోరూ గే రఘునాథ భయఉ అతి సోరూ ॥

రథ కర ఖోజ కతహపలఁ నహిం పావహిం రామ రామ కహి చపల దిసి ధావహిం ॥

మనహుఁ బారినిధి బూడఁ జహాజూ భయఉ బికల బడఁ బనిక సమాజూ ॥

ఏకహి ఏక దేహిం ఉపదేసూ తజే రామ హమ జాని కలేసూ ॥

నిందహిం ఆపు సరాహహిం మీనా ధిగ జీవను రఘుబీర బిహీనా ॥

జౌం పై ప్రియ బియోగు బిధి కీన్హా తౌ కస మరను న మాగేం దీన్హా ॥

ఏహి బిధి కరత ప్రలాప కలాపా ఆప అవధ భరే పరితాపా ॥

బిషమ బియోగు న జాజ బఖానా అవధి ఆస సబ రాఖహిం ప్రానా ॥

దో. రామ దరస హిత నేమ బ్రత లగే కరన నర నారి

మనహుఁ కోక కోకీ కమల దీన బిహీన తమారి ॥ ౮౬ ॥

సీతా సచివ సహిత దోఉ భాఈ స్పంగబేరపుర పహుఁచే జాఈ ॥

ఉతరే రామ దేవసరి దేఖీ కీన్హ దండవత హరషు బినేషి ॥

లఖన సచివఁ సియఁ కిప ప్రనామా సబహి సహిత సుఖు పాయఉ రామా ॥

గంగ సకల ముద మంగల మూలా సబ సుఖ కరని హరని సబ సూలా ॥

కహి కహి కోటిక కథా ప్రసంగా రాము బిలోకహిం గంగ తరంగా ॥

సచివహి అనుజహి ప్రియహి సునాఈ బిబుధ నదీ మహిమా అధికాఈ ॥

మజ్జను కీన్హ పంథ శ్రమ గయూఈ సుచి జలు పితత ముదిత మన భయఉ ॥

సుమిరత జాహి మిటజ శ్రమ భారూ తేహి శ్రమ యహ లౌకిక బ్యవహారూ ॥

దో. సుద్ధ సచిదానందమయ కంద భానుకుల కేతు|

చరిత కరత నర అనుహరత సంస్కృతి సాగర సేతు || ౮౭ ||

యహ సుధి గుహఁ నిషాద జబ పాఠః| ముదిత లిపి ప్రియ బంధు బోలాఠః ||

లిపి ఫల మూల భేంట భరి భారా| మిలన చలేఠి హిఁయఁ హరఘ అపారా ||

కరి దండవత భేంట ధరి ఆగేం| ప్రభుహి బిలోకత అతి అనురాగేం ||

సహజ సనేహ బిబస రఘురాఠః| పూఁఠి కుసల నికట బైరాఠః ||

నాథ కుసల పద పంకజ దేఖేం| భయఠఁ భాగభాజన జన లేఖేం ||

దేవ ధరని ధను ధాము తుమ్హారా| మైం జను సీమ సహిత పరివారా ||

కృపా కరిఅ పుర ధారిఅ పాఠః| ధాపియ జను సబు లోగు సిహాఠః ||

కహోహు సత్య సబు సఖా సుజానా| మోహి దీన్హ పితు ఆయసు ఆనా ||

దో. బరష చారిదస బాసు బన ముని బ్రత బేషు అహారు|

గ్రామ బాసు నహిం ఉచిత సుని గుహహి భయఠి దుఖు భారు || ౮౮ ||

రామ లఖన సియ రూప నిహారీ| కహహిం సప్రేమ గ్రామ నర నారీ ||

తే పితు మాతు కహహు సఖి కైసే| జిన్హ పఠపి బన బాలక ఐసే ||

ఏక కహహిం భల భూపతి కీన్హ| లోయన లాహు హమహి బిధి దీన్హ ||

తబ నిషాదపతి ఉర అనుమానా| తరు సింసుపా మనోహర జానా ||

లై రఘునూఠహి రాఠఁ దేఖావా| కహేఠి రామ సబ భాఁతి సుహావా ||

పురజన కరి జోహారు ఘర ఆపి| రఘుబర సంధ్యా కరన సిధాపి ||

గుహఁ సఁవారి సాఠరీ డసాఠః| కుస కిసలయమయ మృదుల సుహాఠః ||

సుచి ఫల మూల మధుర మృదు జానీ| దోనా భరి భరి రాఖేసి పానీ ||

దో. సియ సుమంత్ర భ్రాతా సహిత కంద మూల ఫల ఖాఠి|

సయన కీన్హ రఘుబంసమని పాయ పలోటత భాఠి || ౮౯ ||

ఉఠే లఖను ప్రభు సోవత జానీ| కహి సచివహి సోవన మృదు బానీ ||

కఠుక దూర సజి బాన సరాసన| జాగన లగే బైఠి బీరాసన ||

గుహా బోలాఠి పాహరూ ప్రతీఠి| రావఁ రాఁవ రాఖే అతి ప్రీఠి ||

ఆపు లఖన పహిం బైఠేఠి జాఠః| కఠి భాఠీ సర చాప చఠ్ఠాఠః ||

సోవత ప్రభుహి నిహారీ నిషాదూ| భయఠి ప్రేమ బన హ్మయఁ బిషాదూ ||

తను పులకిత జలు లోచన బహఠః| బచన సప్రేమ లఖన సన కహఠః ||

భూపతి భవన సుభాయఁ సుహావా| సురపతి సదను న పటతర పావా ||

మనిమయ రచిత చారు చౌబారే| జను రతిపతి నిజ హాఠ సఁవారే ||

దో. సుచి సుబిచిత్ర సుభోగమయ సుమన సుగంధ సుబాస |

పలఁగ మంజు మనిదీప జహఁ సబ బిధి సకల సుపాస || ౯౦ ||

బిబిధ బసన ఉపధాన తురాఈ | ఛీర ఫేన మృదు బిసద సుహాఈ ||

తహఁ సీయ రాము సయన నిసి కరహీం | నిజ ఛబి రతి మనోజ మదు హరహీం ||

తే సీయ రాము సాధరీం సోపి శ్రమిత బసన బిను జాహిం న జోప ||

మాతు పితా పరిజన పురబాసీ | సఖా సుసీల దాస అరు దాసీ ||

జోగవహిం జిన్హహి ప్రాన కీ నాఈ | మహి సోవత తేజ రామ గోసాఈం ||

పితా జనక జగ బిదిత ప్రభాఈ | ససుర సురేస సఖా రఘురాఈ ||

రామచందు పతి సో బైదేహీ | సోవత మహి బిధి బామ న కేహీ ||

సీయ రఘుబీర కి కానన జోగూ | కరమ ప్రధాన సత్య కహ లోగూ ||

దో. కైకయనందిని మందమతి కఠిన కుటిలపను కీన్హ |

జేహీం రఘునందన జానకిహి సుఖ అవసర దుఖు దీన్హ || ౯౧ ||

భజ దినకర కుల బిటప కులారీ | కుమతి కీన్హ సబ బిన్హ దుఖారీ ||

భయఉ బిషాదు నిషాదహి భారీ | రామ సీయ మహి సయన నిహారీ ||

బోలే లఖన మధుర మృదు బాసీ | గ్యాన బిరాగ భగతి రస సాసీ ||

కాహు న కోఉ సుఖ దుఖ కర దాతా | నిజ కృత కరమ భోగ సబు బ్రాతా ||

జోగ బియోగ భోగ భల మందా | హిత అనహిత మధ్యమ భ్రమ ఫందా ||

జనము మరను జహఁ లగి జగ జాలూ | సంపతీ బిపతి కరము అరు కాలూ ||

ధరని ధాము ధను పుర పరివారూ | సరగు నరకు జహఁ లగి బ్యవహారూ ||

దేఖిత సునిత గునిత మన మాహీం | మోహ మూల పరమారథు నాహీం ||

దో. సపనేం హోజ భిఖారి నృప రంకు నాకపతి హోజ |

జాగేం లాభు న హాని కఘ తిమి ప్రపంచ జియఁ జోజ || ౯౨ ||

అస బిచారి నహిం కీజా రోసూ | కాహుహి బాది న దేజిత దోసూ ||

మోహ నిసాఁ సబు సోవనిహారా | దేఖిత సపన అనేక ప్రకారా ||

ఏహిం జగ జామిని జాగహిం జోగీ | పరమారథీ ప్రపంచ బియోగీ ||

జానిత తబహిం జీవ జగ జాగా | జబ జబ బిషయ బిలాస బిరాగా ||

హోజ బిబేకు మోహ భ్రమ భాగా | తబ రఘునాథ చరన అనురాగా ||

సఖా పరమ పరమారథు ఏహూ | మన క్రమ బచన రామ పద నేహూ ||

రామ బ్రహ్మ పరమారథ రూపా | అబిగత అలఖ అనాది అనూపా ||

సకల బికార రహిత గతభేదా | కహి నిత నేతి నిరూపహిం బేదా ||

దో. భగత భూమి భూసుర సురభి సుర హిత లాగి కృపాల |

కరత చరిత ధరి మనుజ తను సునత మిటహి జగ జాల || ౯౩ ||

మాసపారాయణ, పంద్రహవా విశ్రామ

సఖా సముర్ము అస పరిహారి మోహు | సియ రఘుబీర చరన రత హోహూ ||

కహత రామ గున భా భినుసారా | జాగే జగ మంగల సుఖదారా ||

సకల సోచ కరి రామ నహోవా | సుచి సుజాన బట ఛీర మగావా ||

అనుజ సహిత సిర జటా బనాప | దేఖి సుమంత్ర నయన జల ఛాప ||

హృదయఁ దాహు అతి బదన మలీనా | కహ కర జోరి బచన అతి దీనా ||

నాథ కహేఉ అస కోసలనాథా | లై రఘు జాహు రామ కేం సాథా ||

బను దేఖాజ సురసరి అస్తవాఈ | ఆనేహు ఫేరి బేగి దోఉ భాఈ ||

లఖను రాము సియ ఆనేహు ఫేరి | సంసయ సకల సఁకోచ నిబేరి ||

దో. నృప అస కహేఉ గోసాఈఁ | జస కహాజ కరౌం బలి సోజ |

కరి బినతీ పాయన్ల పరేఉ దీన్ల బాల జిమి రోజ || ౯౪ ||

తాత కృపా కరి కీజిఅ సోఈఁ | జాతేం అవధ అనాథ న హోఈఁ ||

మంత్రహి రామ ఉరాజ ప్రబోధా | తాత ధరమ మతు తుమ్మ సబు సోధా ||

సిబి దధిచి హరిచంద నరేసా | సహ ధరమ హిత కోటి కలేసా ||

రంతిదేవ బలి భూప సుజానా | ధరము ధరేఉ సహి సంకట నానా ||

ధరము న దూసర సత్య సమానా | ఆగమ నిగమ పురాన బఖానా ||

మైం సోజ ధరము సులభ కరి పావా | తజేం తిహూఁ పుర అపజసు ఛావా ||

సంభావిత కహుఁ అపజస లాహూ | మరన కోటి సమ దారున దాహూ ||

తుమ్మ సన తాత బహుత కా కహాఁఁ | దిపఁ ఉతరు ఫిరి పాతకు లహాఁఁ ||

దో. పిత పద గహి కహి కోటి నతి బినయ కరబ కర జోరి |

చింతా కవనిహు బాత కై తాత కరిఅ జని మోరి || ౯౫ ||

తుమ్మ పుని పితు సమ అతి హిత మోరేం | బినతీ కరఉఁ తాత కర జోరేం ||

సబ బిధి సోజ కరతబ్య తుమ్మారేం | దుఖ న పావ పితు సోచ హమారేం ||

సుని రఘునాథ సచివ సంబాదూ | భయఉ సపరిజన బికల నిషాదూ ||

పుని కఘ లఖన కహీ కటు బానీ | ప్రభు బరజే బడఁ అనుచిత జానీ ||

సకుచి రామ నిజ సపథ దేవాఈ | లఖన సఁదేసు కహిఅ జని జాఈ ||

కహ సుమంత్రు పుని భూప సఁదేసూ | సహి న సకిహి సియ బిపిన కలేసూ ||

జేహి బిధి అవధ ఆవ ఫిరి సీయా | సోజ రఘుబరహి తుమ్మహి కరనీయా ||

నతరు నిపట అవలంబ బిహీనా మైం న జిఅబ జిమి జల బిను మీనా ॥

దో. మజ్జకేం ససరేం సకల సుఖ జబహిం జహో మను మాన ॥

తహ తబ రహిహి సుఖేన సీయ జబ లగి బిపతి బిహాన ॥ ౯౬ ॥

బినతీ భూప కీన్హ జేహి భాతి ఆరతి ప్రీతి న సో కహి జాతి ॥

పితు సదేసు సుని కృపానిధానా సీయహి దీన్హ సఖ కోటి బిధానా ॥

సాసు ససుర గుర ప్రీయ పరివారూ ఫిరతు త సబ కర మిత్తై ఖభారూ ॥

సుని పతి బచన కహతి బైదేహీ సునహు ప్రానపతి పరమ సనేహీ ॥

ప్రభు కరునామయ పరమ బిబేకీ తను తజి రహతి ఛాహా కిమి ఛేంకీ ॥

ప్రభా జాజ కహా భాను బిహాకా కహా చంద్రికా చందు తజి జాకా ॥

పతిహి ప్రేమమయ బినయ సునాకా కహతి సచివ సన గిరా సుహాకా ॥

తుమ్హ పితు ససుర సరిస హితకారీ ఉతరు దేఉఁ ఫిరి అనుచిత భారీ ॥

దో. ఆరతి బస సనముఖ భజ్జఉఁ బిలగు న మానబ తాత ॥

ఆరజసుత పద కమల బిను బాది జహో లగి నాత ॥ ౯౭ ॥

పితు బైభవ బిలాస మైం డీరా నృప మని ముకుట మిలిత పద పీరా ॥

సుఖనిధాన అస పితు గృహ మోరేం పియ బిహీన మన భావ న భోరేం ॥

ససుర చక్కవజ్జ కోసలరాకా భువన చారిదస ప్రగట ప్రభాకా ॥

ఆగేం హోజ్జ జేహి సురపతి లేకా అరథ సింఘాసన ఆసను దేకా ॥

ససురు ఏతాదృస అవధ నివాసూ ప్రీయ పరివారు మాతు సమ సాసూ ॥

బిను రఘుపతి పద పదుమ పరాగా మోహి కేఉ సపనేహుఁ సుఖద న లాగా ॥

అగమ పంథ బనభూమి పహారా కరి కేహారి సర సరిత అపారా ॥

కోల కిరాత కురంగ బిహంగా మోహి సబ సుఖద ప్రానపతి సంగా ॥

దో. సాసు ససుర సన మోరి హుఁతి బినయ కరబి పరి పాయఁ ॥

మోర సోచు జని కరిఅ కఛు మైం బన సుఖీ సుభాయఁ ॥ ౯౮ ॥

ప్రాననాథ ప్రీయ దేవర సాథా బీర ధురీన ధరేం ధను భాథా ॥

నహిం మగ శ్రము భ్రము దుఖ మన మోరేం మోహి లగి సోచు కరిఅ జని భోరేం ॥

సుని సుమంత్రు సీయ సీతలి బానీ భయఉ బికల జను ఫని మని హానీ ॥

నయన సూర్పు నహిం సునజ న కానా కహి న సకజ్జ కఛు అతి అకులానా ॥

రామ ప్రబోధు కీన్హ బహు భాతి తదపి హోతి నహిం సీతలి ఛాతి ॥

జతన అనేక సాథ హిత కీన్హ ఉచిత ఉతర రఘునందన దీన్హ ॥

మేటి జాజ నహిం రామ రజాకా కరిన కరమ గతి కఛు న బసాకా ॥

రామ లఖన సీయ పద సిరు నాకః| ఫిరేఉ బనిక జిమి మూర గవాఁఈ ॥

దో. -రథ హాకేఉ హాయ రామ తన హేరి హేరి హిహినాహిం|

దేఖి నిషాద బిషాదబన ధునహిం సీస పభితాహిం ॥ ౯౯ ॥

జాసు బియోగ బికల పసు ఐసే| ప్రజా మాతు పితు జీహాహిం కైసేం ॥

బరబన రామ సుమంత్ర పరాపి| సురసరి తీర ఆపు తబ ఆప ॥

మాగీ నావ న కేవటు ఆనా| కహాజ తుష్టార మరము మైం జానా ॥

చరన కమల రజ కహుఁ సబు కహాకః| మానుష కరని మూరి కఘ ఆహాకః ॥

ఘతత సిలా భజ నారి సుహాకః| పాహన తేం న కార కఠినాకః ॥

తరనిఉ ముని ఘరిని హోజ జాకః| బాట పరజ మోరి నావ ఉడఁోకః ॥

ఏహిం ప్రతిపాలఉఁ సబు పరివారూ| నహిం జానఉఁ కఘ అఉర కబారూ ॥

జౌ ప్రభు పార అవసి గా చహాహూ| మోహి పద పదుమ పఖారన కహాహూ ॥

ఘం. పద కమల ధోజ చఢఁోజ నావ న నాథ ఉతరాకః చహాం|

మోహి రామ రాఉరి ఆన దనరథ సపథ సబ సాచీ కహాం ॥

బరు తీర మారహుఁ లఖను పై జబ లగి న పాయ పఖారిహాం|

తబ లగి న తులసీదాస నాథ కృపాల పారు ఉతారిహాం ॥

సో. సుని కేబట కే బైన ప్రేమ లపేటే అటపటే|

బిహసే కరునాబన చితజ జానకీ లఖన తన ॥ ౧౦౦ ॥

కృపాసింధు బోలే ముసుకాకః| సోజ కరు జేంహి తవ నావ న జాకః ॥

వేగి ఆను జల పాయ పఖారూ| హోత బిలంబు ఉతారహి పారూ ॥

జాసు నామ సుమరత ఏక బారా| ఉతరహిం నర భవసింధు అపారా ॥

సోజ కృపాలు కేవటహి నిహోరా| జేహిం జగు కియ తిహు పగహు తే ధోరా ॥

పద నఖ నిరఖి దేవసరి హరషి| సుని ప్రభు బచన మోహఁ మతి కరషి ॥

కేవట రామ రజాయసు పావా| పాని కరవతా భరి లేజ ఆవా ॥

అతి ఆనంద ఉమగి అనురాగా| చరన సరోజ పఖారన లాగా ॥

బరషి సుమన సుర సకల సిహాహిం| ఏహి సమ పున్యపుంజ కోఉ నాహిం ॥

దో. పద పఖారి జలు పాన కరి ఆపు సహిత పరివారి|

పితర పారు కరి ప్రభుహి పుని ముదిత గయఉ లేజ పార ॥ ౧౦౧ ॥

ఉతరి రాడఁ భవ సురసరి రేతా| సీయరామ గుహ లఖన సమేతా ॥

కేవట ఉతరి దండవత కీన్టా| ప్రభుహి సకుచ ఏహి నహిం కఘ దీన్టా ॥

పియ హియ కీ సీయ జాననిహారీ| మని ముదరీ మన ముదిత ఉతారీ ॥

కహేఉ కృపాల లేహి ఉతరాఈ| కేవట చరన గహే అకులాఈ ||
 నాథ ఆజ మైం కాహా న పావా| మిటే దోష దుఖ దారిద దావా ||
 బహుత కాల మైం కీన్హి మజూరీ| ఆజ దీన్హ బిధి బని భవి భూరీ ||
 అబ కఘ నాథ న చాహిఅ మోరేం| దీనదయాల అనుగ్రహ తోరేం ||
 ఫిరతి బార మోహి జే దేబా| సో ప్రసాదు మైం సిర ధరి లేబా ||

దో. బహుత కీన్హ ప్రభు లఖన సయం నహిం కఘ కేవటు లేజ|
 బిదా కీన్హ కరునాయతన భగతి బిమల బరు దేజ || ౧౦౨ ||

తబ మజ్జను కరి రఘుకులనాథా| పూజి పారథివ నాయఉ మాథా ||
 సయం సురసరిహి కహేఉ కర జోరీ| మాతు మనోరథ పురఉబి మోరీ ||
 పతి దేవర సంగ కుసల బహోరీ| ఆజ కరాం జేహిం పూజా తోరీ ||
 సుని సయ బినయ ప్రేమ రస సాసీ| భజ తబ బిమల బారి బర బాసీ ||
 సును రఘుబీర ప్రియా బైదేహి| తవ ప్రభాఉ జగ బిదిత న కేహి ||
 లోకప హోహిం బిలోకత తోరేం| తోహి సేవహిం సబ సిధి కర జోరేం ||
 తుమ్హ జో హమహి బడః బినయ సునాఈ| కృపా కీన్హి మోహి దీన్హి బడః ఈ ||
 తదపి దేబి మైం దేబి ఆసీసా| సఫల హోపన హిత నిజ బాగీసా ||

దో. ప్రాననాథ దేవర సహిత కుసల కోసలా ఆజ|
 పూజిహి సబ మనకామనా సుజసు రహిహి జగ ఛాజ || ౧౦౩ ||

గంగ బచన సుని మంగల మూలా| ముదిత సీయ సురసరి అనుకులా ||
 తబ ప్రభు గుహాహి కహేఉ ఘర జాహూ| సునత సూఖ ముఖు భా ఉర దాహూ ||
 దీన బచన గుహా కహా కర జోరీ| బినయ సునహు రఘుకులమని మోరీ ||
 నాథ సాథ రహి పంథు దేఖాఈ| కరి దిన చారి చరన సేవకాఈ ||
 జేహిం బన జాజ రహాబ రఘురాఈ| పరనకుటీ మైం కరబి సుహాఈ ||
 తబ మోహి కహా జసి దేబ రజాఈ| సోజ కరిహాఉ రఘుబీర దోహాఈ ||
 సహజ సనేహ రామ లఖి తాసు| సంగ లీన్హ గుహా హృదయ హులాసూ ||
 పుని గుహా గ్యాతి బోలి సబ లీన్హే| కరి పరితోషు బిదా తబ కీన్హే ||

దో. తబ గనపతి సివ సుమిరి ప్రభు నాజ సురసరిహి మాథ| i
 సఖా అనుజ సియా సహిత బన గవను కీన్హ రధునాథ || ౧౦౪ ||

తేహి దిన భయఉ బిటప తర బాసూ| లఖన సఖా సబ కీన్హ సుపాసూ ||
 ప్రాత ప్రాతకృత కరి రధుసాఈ| తీరథరాజ దీఖ ప్రభు జాఈ ||
 సచివ సత్య శ్రద్ధా ప్రియ నారీ| మాధవ సరిస మీతు హితకారీ ||

చారి పదారథ భరా భఁడారు| పున్య ప్రదేస దేస అతి చారు ||
 ఛేత్ర అగమ గఢఁు గాఢఁ సుహావా| సపనేహుఁ నహిం ప్రతిపచ్చిన్వ పావా ||
 సేన సకల తీరథ బర బీరా| కలుష అనిక దలన రనధీరా ||
 సంగము సింహాసను సుతి సోహా| ఛత్రు అఖయబటు ముని మను మోహా ||
 చవఁర జమున ఆరు గంగ తరంగా| దేఖి హోహిం దుఖి ధారిద భంగా ||

దో. సేవహిం సుకృతి సాధు సుచి పావహిం సబ మనకామ|
 బందీ బేద పురాన గన కహహిం బిమల గున గ్రామ || ౧౦౫ ||

కో కహి సకళ ప్రయాగ ప్రభాఠా| కలుష పుంజ కుంజర మృగరాఠా ||
 అస తీరథపతి దేఖి సుహావా| సుఖ సాగర రఘుబర సుఖి పావా ||
 కహి సియ లఖనహి సఖహి సునాఠా| శ్రీముఖ తీరథరాజ బడఁొఠా ||
 కరి ప్రనాము దేఖత బన బాగా| కహత మహాతమ అతి అనురాగా ||
 ఏహి బిధి ఆజ బిలోకీ బేనీ| సుమిరత సకల సుమంగల దేనీ ||
 ముదిత నహాజ కీన్తి సివ సేవా| పుజి జథాబిధి తీరథ దేవా ||
 తబ ప్రభు భరద్వాజ పహిం ఆపి| కరత దండవత ముని ఉర లాపి ||
 ముని మన మోద న కమ కహి జాజి| బ్రహ్మానంద రాసి జను పాఠా ||

దో. దీన్తి అసీస మునీస ఉర అతి అనందు అస జాని|
 లోచన గోచర సుకృత ఫల మనహుఁ కిపి బిధి ఆని || ౧౦౬ ||

కుసల ప్రన్న కరి ఆసన దీన్తే| పూజి ప్రేమ పరిపూరన కీన్తే ||
 కంద మూల ఫల అంకుర నీకే| దిపి ఆని ముని మనహుఁ అమీ కే ||
 సీయ లఖన జన సహిత సుహాపి| అతి రుచి రామ మూల ఫల ఖాపి ||
 భపి బిగతశ్రమ రాము సుఖారే| భరద్వాజ మృదు బచన ఉచారే ||
 ఆజు సుఫల తపు తీరథ త్యాగూ| ఆజు సుఫల జప జోగ బిరాగూ ||
 సఫల సకల సుభ సాధన సాజూ| రామ తుష్టహి అవలోకత ఆజూ ||
 లాభ అవధి సుఖ అవధి న దూజీ| తుష్టూరేం దరస ఆస సబ పూజీ ||
 అబ కరి కృపా దేహు బర ఏహూ| నిజ పద సరసిజ సహజ సనేహూ ||

దో. కరమ బచన మన ఛాడఁి ఫలు జబ లగి జను న తుష్టూర|
 తబ లగి సుఖు సపనేహుఁ నహిం కిపిఁ కోటి ఉపచార ||

సుని ముని బచన రాము సకుచానే| భావ భగతి ఆనంద అఘానే ||
 తబ రఘుబర ముని సుజసు సుహావా| కోటి భాఁతి కహి సబహి సునావా ||
 సో బడ సో సబ గున గన గేహూ| జేహి మునీస తుష్టూ ఆదర దేహూ ||

ముని రఘుబీర పరసపర నవహిం | బచన అగోచర సుఖ అనుభవహిం ||
 యహ సుధి పాఞ ప్రయాగ నివాసీ | బటు తాపస ముని సిద్ధ ఉదాసీ ||
 భరద్వాజ ఆశ్రమ సబ ఆపి దేఖన దసరథ సుఅన సుహాపి ||
 రామ ప్రనామ కీన్హ సబ కాహూ | ముదిత భవ లహి లోయన లాహూ ||
 దేహిం అసీన పరమ సుఖ పాకః | ఫిరే సరాహత సుందరతాకః ||

దో. రామ కీన్హ బిశ్రామ నిసి ప్రాత ప్రయాగ నహాఞ |

చలే సహిత సియ లఖన జన ముదదిత మునిహి సిరు నాఞ || ౧౦౮ ||

రామ సప్రేమ కహేఉ ముని పాహిం | నాథ కహిత హమ కేహి మగ జాహిం ||
 ముని మన బిహసి రామ సన కహహిం | సుగమ సకల మగ తుష్ట కహుః అహహిం ||
 సాథ లాగి ముని సిష్య బోలాపి | సుని మన ముదిత పచాసక ఆపి ||
 సబన్హి రామ పర ప్రేమ అపారా | సకల కహహి మగు దీఖ హూమారా ||
 ముని బటు చారి సంగ తబ దీన్హే | జన్హ బహు జనమ సుకృత సబ కీన్హే ||
 కరి ప్రనాము రిషి ఆయసు పాకః | ప్రముదిత హృదయః చలే రఘురాకః ||
 గ్రామ నికట జబ నికసహి జాకః | దేఖహి దరసు నారి నర ధాకః ||
 హోహి సనాథ జనమ ఫలు పాకః | ఫిరహి దుఖిత మను సంగ పరాకః ||

దో. బిదా కిప బటు బినయ కరి ఫిరే పాఞ మన కామ |

ఉతరి నహాపి జమున జల జో సరీర సమ స్యామ || ౧౦౯ ||

సునత తీరవాసీ నర నారీ | ధాప నిజ నిజ కాజ బిసారీ ||
 లఖన రామ సియ సున్దరతాకః | దేఖి కరహిం నిజ భాగ్య బడఁకః ||
 అతి లాలసా బసహిం మన మాహిం | నాఉఁ గాఉఁ బూర్పుత సకుచాహిం ||
 జే తిన్హ మహుఁ బయబిరిధ సయానే | తిన్హ కరి జగుతి రాము పహిచానే ||
 సకల కథా తిన్హ సబహి సునాకః | బనహి చలే పితు ఆయసు పాకః ||
 సుని సబిషాద సకల పఞితాహిం | రాసీ రాయఁ కీన్హ భల నాహిం ||
 తేహి అవసర ఏక తాపసు ఆవా | తేజఘంజ లఘుబయస సుహావా ||
 కవి అలఖిత గతి బేషు బిరాగీ | మన క్రమ బచన రామ అనురాగీ ||

దో. సజల నయన తన పులకి నిజ ఇష్టదేఉ పహిచాని |

పరేఉ దండ జిమి ధరనితల దసా న జాఞ బఖాని || ౧౧౦ ||

రామ సప్రేమ పులకి ఉర లావా | పరమ రంక జను పారసు పావా ||
 మనహుఁ ప్రేము పరమారథు దోఉః | మిలత ధరే తన కహ సబు కోఉః ||
 బహురి లఖన పాయన్హ సోఞ లాగా | లీన్హ ఉరాఞ ఉమగి అనురాగా ||

పుని సీయ చరన ధూరి ధరి సీసా | జనని జాని సీసు దీన్వి అసీసా ||
 కీన్వి నిషాద దండవత తేహీ | మిలేఉ ముదిత లఖి రామ సనేహీ ||
 పితత నయన పుట రూపు పియూషా | ముదిత సుఅసను పాజ జిమి భూఖా ||
 తే పితు మాతు కహహు సఖి కైనే | జిన్వ పరప బన బాలక ఐనే ||
 రామ లఖన సీయ రూపు నిహారీ | హోహిం సనేహా బికల నర నారీ ||

దో. తబ రఘుబీర అనేక బిధి సఖిహి సిఖావను దీన్వి |
 రామ రజాయసు సీస ధరి భవన గవను తేజ్జ కీన్వి || ౧౧౧ ||

పుని సీయ రామ లఖన కర జోరీ | జమునహి కీన్వి ప్రనాము బహోరీ ||
 చలే ససీయ ముదిత దోఉ భాఈ | రబితనుజా కజ కరత బడోఈ ||
 పథిక అనేక మిలహిం మగ జాతా | కహహిం సప్రేమ దేఖి దోఉ బ్రాతా ||
 రాజ లఖన సబ అంగ తుష్టారేం | దేఖి సోచు అతి హృదయ హమారేం ||
 మారగ చలహు పయాదేహి పావ | జ్యోతిషు ఝూత హమారేం భావ | ||
 అగము పంథ గిరి కానన భారీ | తేహి మహా సాధ నారి సుకుమారీ ||
 కరి కేహారి బన జాజ న జోఈ | హమ సంగ చలహి జో ఆయసు హోఈ ||
 జాబ జహో లగి తహా | పహుచాఈ | ఫిరబ బహోరి తుష్టహి సిరు నాఈ ||

దో. ఏహి బిధి పూఠహిం ప్రేమ బస పులక గాత జలు వైన |
 కృపాసింధు ఫేరహి తిన్వహి కహి బినీత మృదు బైన || ౧౧౨ ||

జే పుర గావ బసహిం మగ మాహీం | తిన్వహి నాగ సుర నగర సిహోహిం ||
 కేహి సుకృతిం కేహి ఘరీం | బసావి ధన్య పున్యమయ పరమ సుహావి ||
 జహా జహా రామ చరన చలి జాహీం | తిన్వ సమాన అమరావతి నాహిం ||
 పున్యపుంజ మగ నికట నివాసీ | తిన్వహి సరాహహిం సురపురబాసీ ||
 జే భరి నయన బిలోకహిం రామహి | సీతా లఖన సహిత ఘనస్యామహి ||
 జే సర సరిత రామ అవగాహహిం | తిన్వహి దేవ సర సరిత సరాహహిం ||
 జేహి తరు తర ప్రభు బైతహిం జాఈ | కరహిం కలపతరు తాసు బడోఈ ||
 పరసి రామ పద పదుమ పరాగా | మానతి భూమి భూరి నిజ భాగా ||

దో. ఛాహా కరహి ఘన బిబుధగన బరషహి సుమన సిహోహిం |
 దేఖత గిరి బన బిహాగ మృగ రాము చలే మగ జాహిం || ౧౧౩ ||

సీతా లఖన సహిత రఘురాఈ | గావ నికట జబ నికసహిం జాఈ ||
 సుని సబ బాల బృద్ధ నర నారీ | చలహిం తురత గృహకాజ బిసారీ ||
 రామ లఖన సీయ రూప నిహారీ | పాజ నయనఫలు హోహిం సుఖారీ ||

సజల బిలోచన పులక సరీరా | సబ భవ మగన దేఖి దోఉ బీరా ||
 బరని న జాఇ దసా తిన్హ కేరీ | లహి జను రంకన్హ సురమని డేరీ ||
 ఏకన్హ ఏక బోలి సిఖ దేహీం | లోచన లాహు లేహు ఛన ఏహీం ||
 రామహి దేఖి ఏక అనురాగే | చితవత చలే జాహిం సంగ లాగే ||
 ఏక నయన మగ ఛబి ఉర ఆనీ | హోహిం సిథిల తన మన బర బానీ ||

దో. ఏక దేఖిం బట ఛాఁహా భలి డాసి మృదుల తృన పాత |

కహాహిం గవాఁఇఅ ఛినుకు శ్రము గవనబ అబహిం కి ప్రాత || ౧౧౪ ||

ఏక కలస భరి ఆనహిం పానీ | అచఇఅ నాథ కహాహిం మృదు బానీ ||
 సుని ప్రియ బచన ప్రితి అతి దేఖీ | రామ కృపాల సుసీల బినేషీ ||
 జానీ శ్రమిత సీయ మన మాహీం | ఘరిక బిలంబు కీన్హ బట ఛాహీం ||
 ముదిత నారి నర దేఖిహిం సోభా | రూప అనూప నయన మను లోభా ||
 ఏకటక సబ సోహాహిం చహుఁ ఓరా | రామచంద్ర ముఖ చంద చకోరా ||
 తరున తమాల బరన తను సోహా | దేఖిత కోటి మదన మను మోహా ||
 దామిని బరన లఖన సుతి నీకే | నఖ సిఖ సుభగ భావతే జీ కే ||
 మునిపట కట్టిన్హ కసేం | తూసిరా | సోహాహిం కర కమలిని ధను తీరా ||

దో. జటా ముకుట సీసని సుభగ ఉర భుజ నయన బిసాల |

సరద పరబ బిధు బదన బర లసత స్వేద కన జాల || ౧౧౫ ||

బరని న జాఇ మనోహర జోరీ | సోభా బహుత ధోరి మతి మోరీ ||
 రామ లఖన సియ సుందరతాఁకః | సబ చితవహిం చిత మన మతి లాఁకః ||
 ధకే నారి నర ప్రేమ పితసే | మనహుఁ మృగీ మృగ దేఖి దిఆ సే ||
 సీయ సమీప గ్రామతియ జాహీం | పూఁఛత అతి సనేహఁ సకుఛాహీం ||
 బార బార సబ లాగహిం పాఏఁ | కహాహిం బచన మృదు సరల సుభాఏఁ ||
 రాజకుమారి బినయ హమ కరహిం | తియ సుభాయఁ కఛు పూఁఛత డరహిం |
 స్వామిని అబినయ ఛమబి హమారీ | బిలగు న మానబ జాని గవారీ ||
 రాజకుఁతఁ దోఉ సహజ సలోనే | ఇన్హ తేం లహీ దుతి మరకత సోనే ||

దో. స్వామల గౌర కిసోర బర సుందర సుషమా ఐన |

సరద సర్పరీనాథ ముఖు సరద సరోరుహ నైన || ౧౧౬ ||

మాసపారాయణ, సోలహవాఁ విశ్రామ

నవాన్హపారాయణ, చౌథా విశ్రామ

కోటి మనోజ లజావనిహారే | సుముఖి కహాహు కో ఆహిం తుమ్హారే ||

సుని సనేహమయ మంజుల బాసీ| సకుచీ సీయ మన మహుఁ ముసుకాసీ ||
 తిన్వహి బిలోకి బిలోకతి ధరసీ| దుహుఁ సకోచ సకుచిత బరబరసీ ||
 సకుచి సప్రేమ బాల మృగ నయసీ| బోలీ మధుర బచన పికబయసీ ||
 సహజ సుభాయ సుభగ తన గోరే| నాము లఖను లఘు దేవర మోరే ||
 బహురి బదను బిధు అంచల ధాఁకీ| పియ తన చితజ భౌంహ కరి బాఁకీ ||
 ఖంజన మంజు తిరీఛే నయనని| నిజ పతి కహేఉ తిన్వహి సీయఁ సయనని ||
 భజ ముదిత సబ గ్రామబధూటీం| రంకన్వ రాయ రాసి జను లూటీం ||

దో. అతి సప్రేమ సీయ పాయఁ పరి బహుబిధి దేహిం అసీస|

సదా సోహాగిని హోహు తుష్టు జబ లగి మహి అహి సీస || ౧౧౭ ||

పారబతీ సమ పతిప్రియ హోహూ| దేబి న హమ పర ఛాడఁబ ఛోహూ ||
 పుని పుని బినయ కరిఅ కర జోరీ| జౌం ఏహి మారగ ఫిరిఅ బహోరీ ||
 దరసను దేబ జాని నిజ దాసీ| లఖీం సీయఁ సబ ప్రేమ పితసీ ||
 మధుర బచన కహి కహి పరితోషిం| జను కుముదీసీం కౌముదీం పోషిం ||
 తబహిం లఖన రఘుబర రుఖ జాసీ| పూఁఛేఉ మగు లోగన్వి మృదు బాసీ ||
 సునత నారి నర భవ దుఖారీ| పులకిత గాత బిలోచన బారీ ||
 మిటా మోదు మన భవ మలీనే| బిధి నిధి దీన్వ లేత జను ఛీనే ||
 సముర్ఘి కరమ గతి ధీరజ కీన్వా| సోధి సుగమ మగు తిన్వ కహి దీన్వా ||

దో. లఖన జానకీ సహిత తబ గవను కీన్వ రఘునాథ|

ఫేరే సబ ప్రీయ బచన కహి లిప లాజ మన సాథ || ౧౧౮ || ౧

ఫిరత నారి నర అతి పభితాహిం| దేఅహి దోషు దేహిం మన మాహిం ||
 సహిత బిషాద పరసపర కహాహిం| బిధి కరతబ ఉలటే సబ అహాహిం ||
 నిపట నిరంకుస నితుర నిసంకూ| జేహిం ససి కీన్వ సరుజ సకలంకూ ||
 రూఖ కలపతరు సాగరు ఖారా| తేహిం పతవ బన రాజకుమారా ||
 జౌం పే ఇన్వహి దీన్వ బనబానూ| కీన్వ బాది బిధి భోగ బిలానూ ||
 ఏ బిచరహిం మగ బిను పదత్రానా| రచే బాది బిధి బాహన నానా ||
 ఏ మహి పరహిం డాసి కుస పాతా| సుభగ నేజ కత సృజత బిధాతా ||
 తరుబర బాస ఇన్వహి బిధి దీన్వా| ధవల ధామ రచి రచి శ్రము కీన్వా ||

దో. జౌం ఏ ముని పట ధర జటిల నుందర సుతి సుకుమార|

బిబిధ భాతి భూషన బసన బాది కిప కరతార || ౧౧౯ ||

జౌం ఏ కంద మూల ఫల ఖాహిం| బాది సుధాది అసన జగ మాహిం ||

ఏక కహాపిం ఏ సహజ సుహాపి ఆపు ప్రగట భవ బిధి న బనాపి ॥
 జహఁ లగి బేద కహీ బిధి కరసి శ్రవన నయన మన గోచర బరసి ॥
 దేఖులు ఖోజి భుఅన దస చారీ కహఁ అస పురుష కహఁ అసి నారీ ॥
 ఇన్వహి దేఖి బిధి మను అనురాగా పటతర జోగ బనావై లాగా ॥
 కీన్వ బహుత శ్రమ ఐక న ఆపి తేహిం ఇరిషా బన ఆని దురాపి ॥
 ఏక కహాపిం హమ బహుత న జానహిం ఆపుహి పరమ ధన్య కరి మానహిం ॥
 తే పుని పున్యపుంజ హమ లేఖే జే దేఖహిం దేఖిహహిం జిన్వ దేఖే ॥

దో. ఏహి బిధి కహి కహి బచన ప్రియ లేహిం నయన భరి నీర |
 కిమి చలిహహి మారగ అగమ సుతి సుకుమార సరీర ॥ ౧౨౦ ॥

నారి ననేహ బికల బస హోహిం చకఈ సాఁర్పు సమయ జను సోహిం ॥
 మృదు పద కమల కరిన మగు జానీ గహబరి హృదయఁ కహాపిం బర బానీ ॥
 పరసత మృదుల చరన అరునారే సకుచతి మహి జిమి హృదయ హమారే ॥
 జౌం జగదీన ఇన్వహి బను దీన్వా కస న సుమనమయ మారగు కీన్వా ॥
 జౌం మాగా పాఞఅ బిధి పాహిం ఏ రఖిఅహిం సఖి ఆఞిన్వ మాహిం ॥
 జే నర నారి న అవసర ఆపి తిన్వసియ రాము న దేఖన పాపి ॥
 సుని సురుప బూర్పుహిం అకులాఈ అబ లగి గపి కహఁ లగి భాఈ ॥
 సమరథ ధాఞ బిలోకహిం జాఈ ప్రముదిత ఫిరహిం జనమఫలు పాఈ ॥

దో. అబలా బాలక బృద్ధ జన కర మీజహిం పఞితాహిం ॥
 హోహిం ప్రేమబన లోగ ఇమి రాము జహఁ జహఁ జాహిం ॥ ౧౨౧ ॥

గావ గావ అస హోఞ అనందూ దేఖి భానుకుల కైరవ చందూ ॥
 జే కఘ సమాచార సుని పావహిం తే నృప రానిహి దోసు లగావహిం ॥
 కహాపిం ఏక అతి భల నరనాహూ దీన్వ హమహి జోఞ లోచన లాహూ ॥
 కహాపిం పరస్పర లోగ లోగాఈం బాతేం సరల సనేహ సుహాఈం ॥
 తే పితు మాతు ధన్య జిన్వ జాపి ధన్య సో నగరు జహఁ తేం ఆపి ॥
 ధన్య సో దేసు సైలు బన గాఢిం జహఁ జహఁ జాహిం ధన్య సోఞ రాఢిం ॥
 సుఖ పాయఉ బిరంచి రచి తేహిం ఏ జేహి కే సబ భాఁతి సనేహి ॥
 రామ లఖన పథి కథా సుహాఈ రహి సకల మగ కానన ఛాఈ ॥

దో. ఏహి బిధి రఘుకుల కమల రబి మగ లోగన్వ సుఖ దేత |
 జాహిం చలే దేఖత బిపిన సియ సౌమిత్రి సమేత ॥ ౧౨౨ ॥

ఆగే రాము లఖను బనే పాఞేం తాపన బేష బిరాజత కాఞేం ॥

ఉభయ బీచ సియ సోహతి కైనే| బ్రహ్మ జీవ బిచ మాయా జైనే ॥
 బహురి కహాఁఁ ఛబి జసి మన బసఁకః| జను మధు మదన మధ్య రతి లసఁకః ॥
 ఉపమా బహురి కహాఁఁ జియఁ జోహి| జను బుధ బిధు బిచ రోహిని సోహి ॥
 ప్రభు పద రేఖ బీచ బిచ సీతా| ధరతి చరన మగ చలతి సభీతా ॥
 సీయ రామ పద అంక బరాపి| లఖన చలహిం మగు దాహిన లాపిఁ ॥
 రామ లఖన సియ ప్రీతి సుహాఁకః| బచన అగోచర కిమి కహి జాఁకః ॥
 ఖగ మృగ మగన దేఖి ఛబి హోహిం| లిపి చోరి చిత రామ బటోహిం ॥

దో. జన్వ జన్వ దేఖే పథిక ప్రియ సియ సమేత దోఁక భాఞ|

భవ మగు అగము అనందు తేఞ బిను శ్రమ రహే సిరాఞ ॥ ౧౨౩ ॥

అజహుఁ జాసు ఉర సపనేహుఁ కాఁఁఁ బసహుఁ లఖను సియ రాము బటాఁఁ ॥
 రామ ధామ పథ పాఞహి సోఁకః| జో పథ పావ కబహుఁ ముని కోఁకః ॥
 తబ రఘుబీర శ్రమిత సియ జానీ| దేఖి నికట బటు సీతల పానీ ॥
 తహఁ బసి కంద మూల ఫల ఖాఁకః| ప్రాత నహాఞ చలే రఘురాఁకః ॥
 దేఖత బన సర సైల సుహాపి| బాలమీకి ఆశ్రమ ప్రభు ఆపి ॥
 రామ దీఖ ముని బాసు సుహావన| సుందర గిరి కానను జలు పావన ॥
 సరని సరోజ బిటప బన పూలే| గుంజత మంజు మధుప రస భూలే ॥
 ఖగ మృగ బిపుల కోలాహల కరహిం| బిరహిత బైర ముదిత మన చరహిం ॥

దో. సుచి సుందర ఆశ్రము నిరఖి హరషే రాజివనేన|

సుని రఘుబర ఆగమను ముని ఆగేం ఆయఁక లేన ॥ ౧౨౪ ॥

ముని కహుఁ రామ దండవత కీన్హా| ఆసిరబాదు బిప్రబర దీన్హా ॥
 దేఖి రామ ఛబి నయన జడఁనే| కరి సనమాను ఆశ్రమహిం ఆనే ॥
 మునిబర అతిథి ప్రానప్రియ పాపి| కంద మూల ఫల మధుర మగాపి ॥
 సియ సౌమిత్రి రామ ఫల ఖాపి| తబ ముని ఆశ్రమ దివి సుహాపి ॥
 బాలమీకి మన ఆనఁదు భారీ| మంగల మూరతి నయన నిహారీ ॥
 తబ కర కమల జోరి రఘురాఁకః| బోలే బచన శ్రవన సుఖదాఁకః ॥
 తుష్ట త్రికాల దరసీ మునినాథా| బిస్వ బదర జిమి తుష్టారేం హాథా ॥
 అస కహి ప్రభు సబ కథా బఖానీ| జేహి జేహి భాఁతి దీన్వ బను రానీ ॥

దో. తాత బచన పుని మాతు హిత భాఞ భరత అస రాఁక|

మో కహుఁ దరస తుష్టార ప్రభు సబు మమ పున్య ప్రభాఁక ॥ ౧౨౫ ॥

దేఖి పాయ మునిరాయ తుష్టారే| భప సుకృత సబ సుఫల హమారే ॥

త్విన్వ కే హృదయ సదన సుఖదాయకా బసహు బంధు సీయ సహ రఘునాయక ॥

దో. జసు తుష్టార మానస బిమల హంసిని జీహా జాసు |

ముకుతాహల గున గన చునజ రామ బసహు హియఁ తాసు ॥ ౧౨౮ ॥

ప్రభు ప్రసాద సువి సుభగ సుబాసా | సాదర జాసు లహజ నిత నాసా ॥

తుష్టహి నిబేదిత భోజన కరహిం | ప్రభు ప్రసాద పట భూషన ధరహిం ॥

సీన నవహిం సుర గురు ద్విజ దేఖీ | ప్రీతి సహిత కరి బినయ బినేషీ ॥

కర నిత కరహిం రామ పద పూజా | రామ భరోస హృదయఁ నహి దూజా ॥

చరన రామ తీరథ చలి జాహిం | రామ బసహు త్విన్వ కే మన మాహిం ॥

మంత్రరాజు నిత జపహిం తుష్టారా | పూజహిం తుష్టహి సహిత పరివారా ॥

తరపన హోమ కరహిం బిధి నానా | బిప్ర జేవాఙ్గ దేహిం బహు దానా ॥

తుష్ట తేం అధిక గురహి జియఁ జానీ | సకల భాయఁ నేవహిం సనమానీ ॥

దో. సబు కరి మాగహిం ఏక ఫలు రామ చరన రతి హోఙ్క |

త్విన్వ కేం మన మందిర బసహు సీయ రఘునందన దోఙ్క ॥ ౧౨౯ ॥

కామ కోహ మద మాన న మోహా | లోభ న ఛోభ న రాగ న ద్రోహా ॥

జ్విన్వ కేం కవట దంభ నహిం మాయా | త్విన్వ కేం హృదయ బసహు రఘురాయా ॥

సబ కే ప్రియ సబ కే హితకారీ | దుఖ సుఖ సరిస ప్రసంసా గారీ ॥

కహహిం సత్య ప్రియ బచన బిచారీ | జాగత సోవత సరన తుష్టారీ ॥

తుష్టహి ఛాడఁగి గతి దూసరి నాహిం | రామ బసహు త్విన్వ కే మన మాహిం ॥

జననీ సమ జానహిం పరనారీ | ధను పరావ బిష తేం బిష భారీ ॥

జే హరషహిం పర సంపతి దేఖీ | దుఖిత హోహిం పర బిపతి బినేషీ ॥

జ్విన్వహి రామ తుష్ట ప్రానపితరే | త్విన్వ కే మన సుభ సదన తుష్టారే ॥

దో. స్వామి సఖా పిత మారు గుర జ్విన్వ కే సబ తుష్ట తాత |

మన మందిర త్విన్వ కేం బసహు సీయ సహిత దోఙ్క భ్రాత ॥ ౧౩౦ ॥

అవగున తజి సబ కే గున గహహిం | బిప్ర ధేను హిత సంకట సహహిం ॥

నీతి నిపున జ్విన్వ కజ జగ లీకా | ఘర తుష్టార త్విన్వ కర మను నీకా ॥

గున తుష్టార సముర్బుజ నిజ దోసా | జేహి సబ భాఙ్గ తుష్టార భరోసా ॥

రామ భగత ప్రియ లాగహిం జేహి | తేహి ఉర బసహు సహిత బైదేహి ॥

జాతి పాఙ్గ ధను ధరమ బడఁకాఁ | ప్రియ పరివార సదన సుఖదాఙ్క ॥

సబ తజి తుష్టహి రహజ ఉర లాఙ్క | తేహి కే హృదయఁ రహహు రఘురాఙ్క ॥

సరగు నరకు అపబరగు సమానా | జహఁ తహఁ దేఖ ధరేం ధను బానా ॥

కరమ బచన మన రాఉర చేరా| రామ కరహు తేహి కేం ఉర డేరా ||

దో. జాహి న చాహిఅ కబహుఁ కఘ తుమ్మ సన సహజ సనేహు|
బసహు నిరంతర తాసు మన సో రాఉర నిజ గేహు || ౧౩౧ ||

ఏహి బిధి మునిబర భవన దేఖాఏ| బచన సప్రేమ రామ మన భాఏ ||
కహా ముని సునహు భానుకులనాయక| ఆశ్రమ కహాఉఁ సమయ సుఖదాయక ||
చిత్రకూట గిరి కరహు నివాసూ| తహాఁ తుమ్హార సబ భాఁతి సుపాసూ ||
సైలు సుహావన కానన చారూ| కరి కేహారి మృగ బిహగ బిహారూ ||
నదీ పునీత పురాన బఖానీ| అత్రిప్రియా నిజ తపబల ఆనీ ||
సురసరి ధార నాఉఁ మందాకిని| జో సబ పాతక పోతక డాకిని ||
అత్రి ఆది మునిబర బహు బసహీం| కరహీం జోగ జప తప తన కసహీం ||
చలహు సఫల శ్రమ సబ కర కరహూ| రామ దేహు గౌరవ గిరిబరహూ ||

దో. చిత్రకూట మహిమా అమిత కహీం మహాముని గాఞ|
ఆఏ నహాఏ సరిత బర సియ సమేత దోఉ భాఞ || ౧౩౨ ||

రఘుబర కహేఉ లఖన భల ఘాటూ| కరహు కతహుఁ అబ రాహార రాటూ ||
లఖన దీఖ పయ ఉతర కరారా| చహుఁ దిసి ఫిరేఉ ధనుష జిమి నారా ||
నదీ పనచ సర సమ దమ దానా| సకల కలుష కలి సాఉజ నానా ||
చిత్రకూట జను అచల ఆహోరీ| చుకఞ న ఘాత మార ముతభేరీ ||
అస కహి లఖన రాఉఁ దేఖరావా| ధలు బిలోకి రఘుబర సుఖు పావా ||
రమేఉ రామ మను దేవన్త జానా| చలే సహిత సుర ధపతి ప్రధానా ||
కోల కిరాత బేష సబ ఆఏ| రచే పరన తృన సదన సుహాఏ ||
బరని న జాహి మంజు దుఞ సాలా| ఏక లలిత లఘు ఏక బిసాలా ||

దో. లఖన జానకీ సహిత ప్రభు రాజత రుచిర నికేత|
సోహా మదను ముని బేష జను రతి రితురాజ సమేత || ౧౩౩ ||

మాసపారాయణ, సత్రహాఁవా విశ్రామ

అమర నాగ కింనర దిసిపాలా| చిత్రకూట ఆఏ తేహి కాలా ||
రామ ప్రనాము కీన్త సబ కాహూ| ముదిత దేవ లహి లోచన లాహూ ||
బరషి సుమన కహా దేవ సమాజూ| నాధ సనాధ భవ హమ ఆజూ ||
కరి బినతీ దుఖ దుసహా సునాఏ| హరషిత నిజ నిజ సదన సిధాఏ ||
చిత్రకూట రఘునందను ఛాఏ| సమాచార సుని సుని ముని ఆఏ ||
ఆవత దేఖి ముదిత మునిబృందా| కీన్త దండవత రఘుకుల చందా ||

ముని రఘుబరహి లాఞ్జ ఉర లేహిం| సుఫల హోన హిత ఆసిష దేహిం ||
సియ సౌమిత్ర రామ భవి దేఖహిం| సాధన సకల సఫల కరి లేఖహిం ||

దో. జథాజోగ సనమాని ప్రభు బిదా కిప మునిబృంద|

కరహి జోగ జప జాగ తప నిజ ఆశ్రమన్తి సుచంద || ౧౩౪ ||

యహ సుధి కోల కిరాతన్త పాఠా| హరషే జను నవ నిధి ఘర ఆఠా ||
కంద మూల ఫల భరి భరి దోనా| చలే రంక జను లూటన సోనా ||
త్విన్త మహా జన్త దేఖే దోఠ బ్రాతా| అపర తిన్తహి పూఠహి మగు జాతా ||
కహత సునత రఘుబీర నికాఠా| ఆఞ్జ సబన్తి దేఖే రఘురాఠా ||
కరహిం జోహారు భేంట ధరి ఆగే| ప్రభుహి బిలోకహిం అతి అనురాగే ||
చిత్ర లిఖే జను జహా తహా రాఠాః| పులక సరీర నయన జల బాఠాః ||
రామ సనేహ మగన సబ జానే| కహి ప్రియ బచన సకల సనమానే ||
ప్రభుహి జోహారి బహారి బహారి| బచన బినీత కహాహిం కర జోరీ ||

దో. అబ హమ నాథ సనాథ సబ భవ దేఖి ప్రభు పాయ|

భాగ హమారే ఆగమను రాఠర కోసలరాయ || ౧౩౫ ||

ధన్య భూమి బన పంథ పహారా| జహా జహా నాథ పాఠ తుష్టా ధారా ||
ధన్య బిహగ మృగ కాననచారీ| సఫల జనమ భవ తుష్టాహి నిహారీ ||
హమ సబ ధన్య సహిత పరివారా| దీఖ దరసు భరి నయన తుష్టారా ||
కీన్త బాసు భల రాఠాః బివారీ| ఇహాః సకల రితు రహబ సుఖారీ ||
హమ సబ భాఠి కరబ సేవకాఠా| కరి కేహరి అహి బాఘ బరాఠా ||
బన బేహాఠాః గిరి కందర ఖోహా| సబ హమార ప్రభు పగ పగ జోహా ||
తహా తహా తుష్టాహి అహార ఖేలాఠబ| సర నిరర్ఘర జలరాఠాః దేఖాఠబ ||
హమ సేవక పరివార సమేతా| నాథ న సకుచబ ఆయసు దేతా ||

దో. బేద బచన ముని మన అగమ తే ప్రభు కరునా ఐన|

బచన కిరాతన్త కే సునత జిమి పితు బాలక బైన || ౧౩౬ ||

రామహి కేవల ప్రేము పితరా| జాని లేఠ జో జాననిహారా ||
రామ సకల బనవర తబ తోషే| కహి మృదు బచన ప్రేమ పరిపోషే ||
బిదా కిప సిర నాఞ్జ సిధాప| ప్రభు గున కహత సునత ఘర ఆపి ||
ఏహి బిధి సియ సమేత దోఠ భాఠా| బసహిం బిపిన సుర ముని సుఖదాఠా ||
జబ తే ఆఞ్జ రహే రఘునాయకు| తబ తేం భయఠ బను మంగలదాయకు ||
పూలహిం ఫలహిం బిటప బిధి నానా || మంజు బలిత బర బేలి బితానా ||

సురతరు సరిస సుభాయఁ సుహావి మనహుఁ బిబుధ బన పరిహారి ఆప ॥
గంజ మంజుతర మధుకర శ్రేణి త్రిబిధ బయారి బహుజ సుఖ దేనీ ॥

దో. నీలకంఠ కలకంఠ సుక చాతక చక్క చకోర!

భాఁతి భాఁతి బోలహిం బిహాగ శ్రవన సుఖద చిత చోర ॥ ౧౩౭ ॥

కేరి కేహారి కపి కోల కురంగా బిగతబైర బిచరహిం సబ సంగా ॥
ఫిరత అహేర రామ ఫబి దేఖీ హోహిం ముదిత మృగబంద బినేషీ ॥
బిబుధ బిపిన జహఁ లగి జగ మాహిం! దేఖి రామ బను సకల సిహాహిం ॥
సురసరి సరసజ దినకర కన్యా! మేకలసుతా గోదావరి ధన్యా ॥
సబ సర సింధు నదీ నద నానా! మందాకిని కర కరహిం బఖానా ॥
ఉదయ అస్త గిరి అరు కైలాసూ! మందర మేరు సకల సురబాసూ ॥
సైల హిమాచల ఆదిక జేతే! చిత్రకూట జసు గావహిం తేతే ॥
బింధి ముదిత మన సుఖు న సమాఈ! శ్రమ బిను బిపుల బడఁకొ ఈ పాఈ ॥

దో. చిత్రకూట కే బిహాగ మృగ బేలి బిటప తృన జాతి!

పున్య పుంజు సబ ధన్య అస కహాహిం దేవ దిన రాతి ॥ ౧౩౮ ॥

నయనవంత రఘుబరహి బిలోకీ! పాజ జనమ ఫల హోహిం బిసోకీ ॥
పరసి చరన రజ అచర సుఖారీ! భవ పరమ పద కే అధికారీ ॥
సో బను సైలు సుభాయఁ సుహావన! మంగలమయ అతి పావన పావన ॥
మహిమా కహిఅ కవని బిధి తాసూ! సుఖసాగర జహఁ కీన్ఘ నివాసూ ॥
పయ పయోధి తజి అవధ బిహాఈ! జహఁ సియ లఖను రాము రహే ఆఈ ॥
కహి న సకహిం సుషమా జసి కానన! జౌం సత సహస హోహిం సహసానన ॥
సో మైం బరని కపశౌం బిధి కేహిం! డాబర కమఠ కి మందర లేహిం ॥
నేవహిం లఖను కరమ మన బానీ! జాజ న సీలు సనేహు బఖానీ ॥

దో. - ఛిను ఛిను లఖి సియ రామ పద జాని ఆపు పర నేహు!

కరత న సపనేహుఁ లఖను చితు బంధు మాతు పితు గేహు ॥ ౧౩౯ ॥

రామ సంగ సియ రహతి సుఖారీ! పుర పరిజన గృహ సురతి బిసారీ ॥
ఛిను ఛిను పియ బిధు బదను నిహారీ! ప్రముదిత మనహుఁ చకోరకుమారీ ॥
నాహ నేహు నిత బడఁత బిలోకీ! హరషిత రహతి దివస జిమి కోకీ ॥
సియ మను రామ చరన అనురాగా! అవధ సహస సమ బను ప్రియ లాగా ॥
పరనకుటీ ప్రియ ప్రియతమ సంగా! ప్రియ పరివారు కురంగ బిహంగా ॥
సాసు ససుర సమ మునితియ మునిబర! అసను అమిఅ సమ కంద మూల ఫర ॥

నాథ సాథ సాఢరీ సుహాకాః మయన సయన సయ సమ సుఖదాకాః ॥
 లోకప హోహిం బిలోకత జానూః తేహి కి మోహి సక బిషయ బిలానూ ॥

దో. -సుమిరత రామహి తజహిం జన తృన సమ బిషయ బిలాసు॥
 రామప్రియా జగ జనని సీయ కఛు న ఆవరజ తాసు ॥ ౧౪౦ ॥

సీయ లఖన జేహి బిధి సుఖు లహహీం సోఞ రఘునాథ కరహి సోఞ కహహీం ॥
 కహహిం పురాతన కథా కహానీ సునహిం లఖను సీయ అతి సుఖు మానీ॥
 జబ జబ రాము అవధ సుధి కరహీం తబ తబ బారి బిలోచన భరహీం ॥
 సుమిరి మాతు పితు పరిజన భాకాః భరత సనేహు సీలు సేవకాకాః ॥
 కృపాసింధు ప్రభు హోహిం దుఖారీ ధీరజ ధరహిం కుసమఉ బివారీ ॥
 లఖి సీయ లఖను బికల హోఞ జాహీం జిమి పురుషహి అనుసర పరిఛాహీం ॥
 ప్రియా బంధు గతి లఖి రఘునందను ధీర కృపాల భగత ఉర చందను ॥
 లగే కహన కఛు కథా పునీతా సుని సుఖు లహహిం లఖను అరు సీతా ॥

దో. రాము లఖన సీతా సహిత సోహత పరన నికేత॥
 జిమి బాసవ బన అమరపుర సచీ జయంత సమేత ॥ ౧౪౧ ॥

జోగవహిం ప్రభు సీయ లఖనహిం కైనేం పలక బిలోచన గోలక జైనేం ॥
 సేవహిం లఖను సీయ రఘుబీరహి జిమి అబిబేకీ పురుష సరీరహి ॥
 ఏహి బిధి ప్రభు బన బసహిం సుఖారీ ఖగ మృగ సుర తాపన హితకారీ ॥
 కహేఉ రామ బన గవను సుహావా సునహు సుమంత్ర అవధ జిమి ఆవా ॥
 ఫిరేఉ నిషాదు ప్రభుహి పహుఁచాకాః సచివ సహిత రథ దేఖేసి ఆకాః ॥
 మంత్రి బికల బిలోకి నిషాదూ కహి న జాఞ జస భయఉ బిషాదూ ॥
 రామ రామ సీయ లఖన పుకారీ పరేఉ ధరనితల బ్యాకుల భారీ ॥
 దేఖి దఖిన దిసి హయ హిహినాహీం జను బిను పంఖ బిహగ అకులాహీం ॥

దో. నహిం తృన చరహిం పిఅహిం జలు మోచహిం లోచన బారి॥
 బ్యాకుల భవ నిషాద సబ రఘుబర బాజి నిహారి ॥ ౧౪౨ ॥

ధరి ధీరజ తబ కహాఞ నిషాదూ అబ సుమంత్ర పరిహరహు బిషాదూ ॥
 తువ్వు పండిత పరమారథ గ్యాతా ధరహు ధీర లఖి బిముఖ బిధాతా
 బిబిధ కథా కహి కహి మృదు బానీ రథ బైలారేఉ బరబన ఆనీ ॥
 సోక సిధిల రథ సకఞ న హాఁకీ రఘుబర బిరహ పీర ఉర బాఁకీ ॥
 చరఫరాహి మగ చలహిం న ఘోరే బన మృగ మనహుఁ ఆని రథ జోరే ॥
 అఢ్ఱుకి పరహిం ఫిరి హేరహిం పీఢేం రామ బియోగి బికల దుఖ తీఢేం ॥

జో కహ రాము లఖను బైదేహీ! హింకరి హింకరి హిత హేరహిం తేహీ ॥
బాజి బిరహ గతి కహి కిమి జాతీ! బిను మని ఫనిక బికల జేహి భాఁతీ ॥

దో. భయఉ నిషాద బిషాదబస దేఖత సచివ తురంగ!

బోలి సునేవక చారి తబ దివ సారథీ సంగ ॥ ౧౪౩ ॥

గుహ సారథిహి ఫిరేఉ పహుఁచాఁకఁ! బిరహు బిషాదు బరని నహిం జాఁకఁ ॥
చలే అవధ లేజ రథహి నిషాదా! హోహి ఫనహిం ఫన మగన బిషాదా ॥
సోచ సుమంత్ర బికల దుఖ దీనా! ధిగ జివన రఘుబీర బిహీనా ॥
రహిహి న అంతహుఁ అధమ సరీరూ! జను న లహేఉ బిఘరత రఘుబీరూ ॥
భవ అజస అఘ భాజన ప్రానా! కవన హేతు నహిం కరత పయానా ॥
అహహ మంద మను అవసర చూకా! అజహుఁ న హృదయ హోత దుజ్జ టూకా ॥
మీజి హోధ సిరు ధుని పఞితాఁకఁ! మనహఁ కృపన ధన రాసి గవాఁకఁ ॥
బిరిద బాఁధి బర బీరు కహోఁకఁ! చలేఉ సమర జను సుభట పరాఁకఁ ॥

దో. బిప్ర బిబేకీ బేదబిద సంమత సాధు సుజాతి!

జిమి ధోఘేం మదపాన కర సచివ సోచ తేహి భాఁతీ ॥ ౧౪౪ ॥

జిమి కులీన తియ సాధు సయానీ! పతిదేవతా కరమ మన బానీ ॥
రహై కరమ బస పరిహారి నాహూ! సచివ హృదయఁ తిమి దారున దాహు ॥
లోచన సజల డీతి భజ్జ ధోరీ! సునజ్జ న శ్రవన బికల మతి భోరీ ॥
సూఖహిం అధర లాగి ముహఁ లాటీ! జిఉ న జాజ్జ ఉర అవధి కపాటీ ॥
బిబరన భయఉ న జాజ్జ నిహారీ! మారేసి మనహుఁ పితా మహతారీ ॥
హాని గలాలి బిపుల మన బ్యాపీ! జమపుర పంథ సోచ జిమి పాపీ ॥
బచను న ఆవ హృదయఁ పఞితాఁకఁ! అవధ కాహ మైం దేఖబ జాఁకఁ ॥
రామ రహిత రథ దేఖిహి జోఁకఁ! సకుచిహి మోహి బిలోకత సోఁకఁ ॥

దో. -ధాజ్జ పూఁఞిహాహిం మోహి జబ బికల నగర నర నారి!

ఉతరు దేబ మైం సబహి తబ హృదయఁ బజ్జు బైరారి ॥ ౧౪౫ ॥

పుఞిహాహిం దీన దుఖిత సబ మాతా! కహబ కాహ మైం తిన్హా బిధాతా ॥
పూఞిహి జబహిం లఖన మహతారీ! కహిహాఁకఁ కవన సఁదేస సుఖారీ ॥
రామ జనని జబ ఆజ్జహి ధాఁకఁ! సుమిరి బచ్చు జిమి ధేను లవాఁకఁ ॥
పూఁఞత ఉతరు దేబ మైం తేహీ! గే బను రామ లఖను బైదేహీ ॥
జోఞ్ పూఁఞిహి తేహి ఉఁతరు దేబా! జాజ్జ అవధ అబ యపహు సుఖు లేబా ॥
పూఁఞిహి జబహిం రాఁకఁ దుఖ దీనా! జివను జాసు రఘునాథ అధీనా ॥

బిలపత రాఉ బికల బహు భాఁతీ| భిజ జగ సరిస సిరాతి న రాతీ ||
 తాపస అంధ సాప సుధి ఆఈ| కౌసల్యహి సబ కథా సునాఈ ||
 భయఉ బికల బరనత ఇతిహాసా| రామ రహిత ధిగ జీవన ఆసా ||
 సో తను రాఖి కరబ మైం కాహా| జేంహి న ప్రేమ పను మోర నిబాహా ||
 హా రఘునందన ప్రాన పిరీతే| తుమ్మ బిను జిఅత బహుత దిన బీతే ||
 హా జానకీ లఖన హా రఘుబర| హా పితు హిత చిత చాతక జలధర|

దో. రామ రామ కహి రామ కహి రామ రామ కహి రామ|

తను పరిహారి రఘుబర బిరహఁ రాఉ గయఉ సురధామ || ౧౫౫ ||

జిఅన మరన ఫలు దసరథ పావా| అండ అనేక అమల జసు ఛావా ||
 జిఅత రామ బిధు బదను నిహారా| రామ బిరహా కరి మరను సవారా ||
 సోక బికల సబ రోవహిం రాసీ| రూపు సీల బలు తేజ బఖాసీ ||
 కరహిం బిలాప అనేక ప్రకారా| పరహిం భూమితల బారహిం బారా ||
 బిలపహిం బికల దాస అరు దాసీ| ఘర ఘర రుదను కరహిం పురబాసీ ||
 అఢయఉ ఆజ భానుకుల భానూ| ధరమ అవధి గున రూప నిధానూ ||
 గారీం సకల కైకఇహి దేహిం| నయన బిహిన క్షిన్వ జగ జేహిం ||
 ఏహి బిధి బిలపత రైని బిహాసీ| ఆపి సకల మహాముని గ్యాసీ ||

దో. తబ బసిష్ఠ ముని సమయ సమ కహి అనేక ఇతిహాస|

సోక నేవారేఉ సబహి కర నిజ బిగ్యాన ప్రకాస || ౧౫౬ ||

తేల నాఁవ భరి నృప తను రాఖా| దూత బోలాఇ బహురి అస భాషా ||
 ధావహు బేగి భరత పహిం జాహూ| నృప సుధి కతహుఁ కహాహు జని కాహూ ||
 ఏతనేఇ కహేహు భరత సన జాఈ| గుర బోలాఈ పఠయఉ దోఉ భాఈ ||
 సుని ముని ఆయసు ధావన ధాపి| చలే బేగ బర బాజి లఖాపి ||
 అనరథు అవధ అరంభేఉ జబ తేం| కుసగున హోహిం భరత కహుఁ తబ తేం ||
 దేఖిహిం రాతి భయానక సపనా| జాగి కరహిం కటు కోటి కలవనా ||
 బిప్ర జేవాఁఇ దేహిం దిన దానా| సివ అభిషేక కరహిం బిధి నానా ||
 మాగహిం హృదయఁ మహేస మనాఈ| కుసల మాతు పితు పరిజన భాఈ ||

దో. ఏహి బిధి సోచత భరత మన ధావన పహుఁచే ఆజ|

గుర అనుసాసన శ్రవన సుని చలే గనేసు మనాఇ || ౧౫౭ ||

చలే సమీర బేగ హయ హాఁకే| నాఘత సరిత సైల బన బాఁకే ||
 హృదయఁ సోమ బడఁ కఘ న సోహాఈ| అస జానహిం జియఁ జాఉఁ ఉడఁ ెఈ ||

ఏక నిమేష బరస సమ జాఈః ఏహి బిధి భరత నగర నిఆరాఈ ॥
 ఆసగున హోహిం నగర పైతారాః రటహిం కుభాఃతి కుభేత కరారా ॥
 ఖర సిఆర బోలహిం ప్రతికూలాః సుని సుని హోఞ భరత మన సూలా ॥
 శ్రీహత సర సరితా బన బాగాః నగరు బినేషి భయావను లాగా ॥
 ఖగ మృగ హయ గయ జాహిం న జోఁప రామ బియోగ కురోగ బిగోఁప ॥
 నగర నారి నర నిపట దుఖారీః మనహుః సబన్తి సబ సంపతి హారీ ॥

దో. పురజన మిలిహిం న కహాహిం కఘ గవహిం జోహారహిం జాహిం।
 భరత కుసల పూఁఢి న సకహిం భయ బిషాద మన మాహిం ॥ ౧౫౮ ॥

హాట బాట నహిం జాఞ నిహారీః జను పుర దహఁ దిసి లాగి దవారీ ॥
 ఆవత సుత సుని కైకయనందిని హరషీ రబికుల జలరుహ చందిని ॥
 సజి ఆరతీ ముదిత ఉరి ధాఈః ద్వారేహిం భేటి భవన లేఞ ఆఈ ॥
 భరత దుఖిత పరివారు నిహారాః మానహుః తుహిన బనజ బను మారా ॥
 కైకేఈః హరషిత ఏహి భాఃతి మనహుః ముదిత దవ లాఞ కిరాతీ ॥
 సుతహి ససోచ దేఖి మను మారేం పూఁఢతి నైహార కుసల హమారేం ॥
 సకల కుసల కహి భరత సునాఈః పూఁఢి నిజ కుల కుసల భలాఈ ॥
 కహు కహఁ తాత కహఁ సబ మాతాః కహఁ సియ రామ లఖన ప్రియ బ్రాతా ॥

దో. సుని సుత బచన సనేహమయ కపట నీర భరి నైన।
 భరత శ్రవన మన సూల సమ పాపిని బోలీ బైన ॥ ౧౫౯ ॥

తాత బాత మైం సకల సఁవారీః బై మంఢరా సహాయ బిచారీ ॥
 కఘక కాజ బిధి బీచ బిగారేఊ భూపతి సురపతి పుర పగు ధారేఊ ॥
 సునత భరతు భవ బిబస బిషాదాః జను సహమేఊ కరి కేహారి నాదా ॥
 తాత తాత హా తాత పుకారీః పరే భూమితల బ్యాకుల భారీ ॥
 చలత న దేఖన పాయఊఁ తోహిః తాత న రామహి సాంపేహు మోహి ॥
 బహురి ధీర ధరి ఉఱే సఁభారీః కహు పితు మరన హేతు మహతారీ ॥
 సుని సుత బచన కహతి కైకేఈః మరము పాఁఢి జను మాహుర దేఈ ॥
 ఆదిహు తేం సబ ఆపని కరనీః కుటిల కఠోర ముదిత మన బరనీ ॥

దో. భరతహి బినరేఊ పితు మరన సునత రామ బన గౌను।
 హేతు అపనపఊ జాని జియఁ ధకిత రహే ధరి మౌను ॥ ౧౬౦ ॥

బికల బిలోకి సుతహి సముఝావతి మనహుః జరే పర లోను లగావతి ॥
 తాత రాఊ నహిం సోచే జోఁగూః బిఢఁఞ సుకృత జసు కీన్ఢేఊ భోఁగూ ॥

జీవత సకల జనమ ఫల పాపి అంత అమరపతి సదన సిధాపి ॥
 ఆస అనుమాని సోచ పరిహరహూ సహిత సమాజ రాజ పుర కరహూ ॥
 సుని సురి సహమేక రాజకుమారూ పాకేం ఫత జను లాగ అఁగారూ ॥
 ధీరజ ధరి భరి లేహిం ఉసాసా పాపని సబహి భాఁతి కుల నాసా ॥
 జౌం పై కురుచి రహీ అతి తోహీ జనమత కాహే న మారే మోహీ ॥
 పేడఁ కాటి తైం పాలఉ సీంచా మీన జిఅన నితి బారి ఉచీచా ॥

దో. హంసబంసు దసరథు జనకు రామ లఖన నే భాఇ

జననీ తూఁ జననీ భఁకఁ బిధి సన కఛు న బసాఇ ॥ ౧౬౧ ॥

జబ తైం కుమతి కుమత జియఁ రయఁఁఁ ఖండ ఖండ హోఇ హ్రాదఉ న గయఁఁఁ ॥
 బర మాగత మన భఇ నహిం పీరా గరి న జీహ ముహఁ పరేఉ న కీరా ॥
 భూపఁ ప్రతీత తోరి కిమి కీన్ఱి మరన కాల బిధి మతి హరి లీన్ఱి ॥
 బిధిహఁ న నారి హృదయ గతి జానీ సకల కపట అఘ అవగున ఖానీ ॥
 సరల సుసీల ధరమ రత రాఁఁఁ సో కిమి జానై తీయ సుభాఁఁఁ ॥
 ఆస కో జీవ జంతు జగ మాహిం జేహి రఘునాథ ప్రానప్రియ నాహిం ॥
 భే అతి అహిత రాము తేఉ తోహీ కో తూ అహసి సత్య కహు మోహీ ॥
 జో హసి సో హసి ముహఁ మసి లాఁఁఁఁ ఆఁఁఁ ఓట ఉరి బైరహిం జాఁఁఁ ॥

దో. రామ బిరోధీ హృదయ తేం ప్రగట కీన్ఱ బిధి మోహి

మో సమాన కో పాతకీ బాది కహఁఁఁ కఛు తోహి ॥ ౧౬౨ ॥

సుని సత్రఘున మాతు కుటిలాఁఁఁ జరహిం గాత రిస కఛు న బసాఁఁఁ ॥
 తేహి అవసర కుబరీ తహఁఁఁ ఆఁఁఁ బసన బిభూషన బిబిధ బనాఁఁఁ ॥
 లఖి రిస భరేఉ లఖన లఘు భాఁఁఁఁ బరత అనల ఘృత ఆహుతి పాఁఁఁఁ ॥
 హుమగి లాత తకీ కూబర మారా పరి ముహ భర మహి కరత పుకారా ॥
 కూబర టూటేఉ పూట కపారూ దలిత దసన ముఖ రుధిర ప్రచారూ ॥
 ఆహ దఇత మైం కాహ నసావా కరత నీక ఫలు అనఇన పావా ॥
 సుని రిపుహన లఖి నఖ సిఖ ఖోఱీ లగే ఘసీటన ధరి ధరి ర్ఘోంటీ ॥
 భరత దయానిధి దీన్ఱి వడఁఁఁఁఁఁ కౌసల్యా పహిం గే దోఉ భాఁఁఁ ॥

దో. మలిన బసన బిబరన బికల కృస సరీర దుఖ భార

కనక కలప బర బేలి బన మానహఁఁ హానీ తుసార ॥ ౧౬౩ ॥

భరతహి దేఖి మాతు ఉరి ధాఁఁఁఁ మురుఛిత అవని పరీ ర్ఘుఁఁఁ ఆఁఁఁ ॥
 దేఖత భరతు బికల భవ భారీ పరే చరన తన దసా బిసారీ ॥

మాతు తాత కహఁ దేహి దేఖాఁకః| కహఁ సీయ రాము లఖను దోఁడ భాఁకః ||
 కైకజ కత జనమీ జగ మార్ఘా| జౌం జనమి త భజ కాహే న బాఁర్ఘా ||
 కుల కలంకు జేహిం జనమేఁక మోహి| అపజన భాజన ప్రియజన ద్రోహి ||
 కో తిభువన మోహి సరిస అభాగీ| గతి అసి తోరి మాతు జేహి లాగీ ||
 పితు సురపుర బన రఘుబర కేతూ| మైం కేవల సబ అనరథ హేతు ||
 ధిగ మోహి భయఁకఁ బేను బన ఆగీ| దుసహ దాహ దుఖ దూషన భాగీ ||

దో. మాతు భరత కే బచన మృదు సుని సుని ఉఠీ సఁభారి ||

లిప ఉరాజ లగాజ ఉర లోచన మోచతి బారి || ౧౬౪ ||

సరల సుభాయ మాయఁ హియఁ లాపి| అతి హిత మనహుఁ రామ ఫిరి ఆపి ||
 భేంటేఁక బహురి లఖన లఘు భాఁకః| సోకు సనేహు న హృదయఁ సమాఁకః ||
 దేఖి సుభాఁక కహత సబు కోఁకః| రామ మాతు అస కాహే న హోఁకః ||
 మాతాఁ భరతు గోద బైతారే| ఆసు పౌంఞి మృదు బచన ఉచారే ||
 అజహుఁ బచ్చ బలి ధీరజ ధరహూ| కుసమఁక సముర్ఘి సోక పరిహరహూ ||
 జని మానహు హియఁ హాని గలాసీ| కాల కరమ గతి అఘటిత జాని ||
 కాహుహి దోసు దేహు జని తాతా| భా మోహి సబ బిధి బామ బిధాతా ||
 జో ఏతేహుఁ దుఖ మోహి జిఆవా| అజహుఁ కో జానజ కా తేహి భావా ||

దో. పితు ఆయస భూషన బసన తాత తజే రఘుచీర|

బినమఁక హరఘు న హృదయఁ కఘ పహిరే బలకల చీర| ౧౬౫ ||

ముఖ ప్రసన్న మన రంగ న రోషూ| సబ కర సబ బిధి కరి పరితోషూ ||
 చలే బిపిన సుని సీయ సఁగ లాగీ| రహజ న రామ చరన అనురాగీ ||
 సునతహిం లఖను చలే ఉఠి సాథా| రహహిం న జతన కిపి రఘునాథా ||
 తబ రఘుపతి సబహి సిరు నాఁకః| చలే సంగ సీయ అరు లఘు భాఁకః ||
 రాము లఖను సీయ బనహి సిధాపి| గజఁకఁ న సంగ న ప్రాన పఠాపి ||
 యహు సబు భా ఇన్హ ఆఁఞ్హన్హ ఆగేం| తఁక న తజా తను జీవ అభాగేం ||
 మోహి న లాజ నిజ నేహు నిహారీ| రామ సరిస సుత మైం మహతారీ ||
 జిబ మరై భల భూపతి జానా| మోర హృదయ సత కులిస సమానా ||

దో. కౌసల్యా కే బచన సుని భరత సహిత రనివాస|

భ్యాకుల బిలపత రాజగృహ మానహుఁ సోక నేవాసు || ౧౬౬ ||

బిలపహిం బికల భరత దోఁక భాఁకః| కౌసల్యాఁ లిపి హృదయఁ లగాఁకః ||
 భాఁతి అనేక భరతు సముర్ఘాపి| కహి బిబేకమయ బచన సునాపి ||

భరతహుఁ మాతు సకల సముర్ముఖఁ | కహి పురాన శ్రుతి కథా సుహాఁకఁ ||
 ఛల బిహీన సుచి సరల సుబానీ | బోలే భరత జోరి జగ పానీ ||
 జే అఘ మాతు పితా సుత మారేం | గాఞ గోఠ మహీసుర పుర జారేం ||
 జే అఘ తియ బాలక బధ కీన్హేం | మీత మహీపతి మాహుర దీన్హేం ||
 జే పాతక ఉపపాతక అహహీం | కరమ బచన మన భవ కబి కహహీం ||
 తే పాతక మోహి హోహుఁ బిధాతా | జౌం యహు హోఞ మోర మత మాతా ||

దో. జే పరిహరి హరి హర చరన భజహిం భూతగన ఘోర |
 తేహి కఞ గతి మోహి దేఉ బిధి జౌం జననీ మత మోర || ౧౬౭ ||

బేచహిం బేదు ధరము దుహి లేహిం | పిసున పరాయ పాప కహి దేహిం ||
 కపటి కుటిల కలహప్రియ క్రోధీ | బేద బిదూషక బిస్వ బిరోధీ ||
 లోభీ లంపట లోలుపచారా | జే తాకహిం పరధను పరదారా ||
 పావెం మైం తిన్హకే గతి ఘోరా | జౌం జననీ యహు సంమత మోరా ||
 జే నహిం సాధుసంగ అనురాగే | పరమారథ పథ బిముఖ అభాగే ||
 జే న భజహిం హరి నరతను పాకః | జిన్హహి న హరి హర సుజసు సోహాఁకః ||
 తజ శ్రుతిపంథు బామ పథ చలహిం | బంచక బిరచి బేష జగు ఛలహిం ||
 తిన్హకై గతి మోహి సంకర దేఊ | జననీ జౌం యహు జానౌం భేఊ ||

దో. మాతు భరత కే బచన సుని సాచే సరల సుభాయఁ |
 కహతి రామ ప్రియ తాత తుమ్హ సదా బచన మన కాయఁ || ౧౬౮ ||

రామ ప్రానహు తేం ప్రాన తుమ్హారే | తుమ్హ రఘుపతిహి ప్రానహు తేం ప్యారే ||
 బిధు బిష చవై స్త్రవై హిము ఆగీ | హోఞ బారిచర బారి బిరాగీ ||
 భవిఁ గ్యాను బరు మిత్తై న మోహూ | తుమ్హ రామహి ప్రతికూల న హోహూ ||
 మత తుమ్హార యహు జో జగ కహహిం | సో సపనేహుఁ సుఖ సుగతి న లహహిం ||
 అస కహి మాతు భరతు హియఁ లాప | ధన పయ స్త్రవహిం నయన జల ఛాప ||
 కరత బిలాప బహుత యహి భాఁతీ | బైలేహిం బీతి గఞ సబ రాఠీ ||
 బామదేఉ బసిష్ఠ తబ ఆపి | సచివ మహాజన సకల బోలాప ||
 ముని బహు భాఁతి భరత ఉపదేసే | కహి పరమారథ బచన సుదేసే ||

దో. తాత హృదయఁ ధీరజ ధరహు కరహు జో అవసర ఆజు |
 ఉరే భరత గుర బచన సుని కరన కహేఉ సబు సాజు || ౧౬౯ ||

న్యపతను బేద బిదిత అన్హవావా | పరమ బిచిత్ర బిమాను బనావా ||
 గహి పద భరత మాతు సబ రాఘీ | రహిం రాని దరసన అభిలాషీ ||

చందన అగర భార బహు ఆపి అమిత అనేక సుగంధ సుహాపి ॥
 సరజ తీర రవి చితా బనాకః| జను సురపుర సోపాన సుహాకః ॥
 ఏహి బిధి దాహా క్రియా సబ కీన్తి| బిధివత న్వాజ తిలాంజలి దీన్తి ॥
 సోధి సుమృతి సబ బేద పురానా| కీన్త భరత దసగాత బిధానా ॥
 జహః జన మునిబర ఆయసు దీన్తా| తహః తస సహస భాతి సబు కీన్తా ॥
 భవ బిసుద్ధ దివి సబ దానా| ధేను బాజి గజ బాహన నానా ॥

దో. సింఘాసన భూషన బసన అన్న ధరని ధన ధామ|

దివి భరత లహి భూమిసుర భే పరిపూరన కామ ॥ ౧౭౦ ॥

పితు హిత భరత కీన్తి జసి కరసి| సో ముఖ లాఖ జాజ నహిం బరసి ॥
 సుదిను సోధి మునిబర తబ ఆపి సచివ మహాజన సకల బోలాపి ॥
 బైరే రాజసభాః సబ జాకః| పఠపి బోలి భరత దోఉ భాకః ॥
 భరతు బసిష్ఠ నికట బైతారే| నీతి ధరమమయ బచన ఉచారే ॥
 ప్రథమ కథా సబ మునిబర బరసి| కైకజ కుటిల కీన్తి జసి కరసి ॥
 భూప ధరమబ్రతు సత్య సరాహా| జేహిం తను పరిహారి ప్రేము నిబాహా ॥
 కహాత రామ గున సీల సుభాకః| సజల నయన పులకేఉ మునిరాకః ॥
 బహురి లఖన సియ ప్రీతి బఖానీ| సోక సనేహ మగన ముని గ్యానీ ॥

దో. సుసహు భరత భావీ ప్రబల బిలఖి కహాఉ మునినాథ|

హాని లాభు జీవన మరను జసు అపజసు బిధి హాథ ॥ ౧౭౧ ॥

అస బిచారి కేహి దేజల దోనూ| బ్యరథ కాహి పర కీజల రోనూ ॥
 తాత బిచారు కేహి కరహు మన మాహిం| సోచ జోగు దసరథు నృపు నాహిం ॥
 సోచిల బిప్ర జో బేద బిహీనా| తజి నిజ ధరము బిషయ లయలీనా ॥
 సోచిల నృపతి జో నీతి న జానా| జేహి న ప్రజా ప్రియ ప్రాన సమానా ॥
 సోచిల బయసు కృపన ధనవానూ| జో న అతిథి సివ భగతి సుజానూ ॥
 సోచిల సూద్రు బిప్ర అవమానీ| ముఖర మానప్రియ గ్యాన గుమానీ ॥
 సోచిల పుని పతి బంచక నారీ| కుటిల కలహప్రియ ఇచ్చాచారీ ॥
 సోచిల బటు నిజ బ్రతు పరిహరకః| జో నహిం గుర ఆయసు అనుసరకః ॥

దో. సోచిల గృహీ జో మోహ బస కరజ కరమ పథ త్యాగ|

సోచిల జతి ప్రంపవ రత బిగత బిబేక బిరాగ ॥ ౧౭౨ ॥

బైఖానస సోఇ సోవై జోగు| తపు బిహాఇ జేహి భావఇ భోగూ ॥
 సోచిల పిసున అకారన క్రోధీ| జనని జనక గుర బంధు బిరోధీ ॥

సబ బిధి సోచిత పర అపకారీ నిజ తను పోషక నిరదయ భారీ ॥
 సోచనీయ సబహి బిధి సోకః జో న ఛాడః ఛలు హరి జన హోకః ॥
 సోచనీయ నహిం కోసలరాక్షః భువన చారిదస ప్రగట ప్రభాక్షః ॥
 భయక్ష న అహజ్జ న అబ హోనిహారా భూప భరత జన పితా తుమ్హారా ॥
 బిధి హరి హరు సురపతి దిసినాథా బరనహిం సబ దసరథ గున గాథా ॥

దో. కహహు తాత కేహి భాఃతి కోక్ష కరిహి బడః తాసు
 రామ లఖన తుమ్హ సత్రహన సరిస సుఅన సుచి జాసు ॥ ౧౭౩ ॥

సబ ప్రకార భూపతి బడః భాగీ బాది బిషాదు కరిత తేహి లాగీ ॥
 యహు సుని సముర్షి సోచు పరిహరహూ సిర ధరి రాజ రజాయసు కరహూ ॥
 రాయ రాజపదు తుమ్హ కహుఁ దీన్హా పితా బచను పుర చాహిత కీన్హా ॥
 తజే రాము జేహిం బచనహి లాగీ తను పరిహరేక్ష రామ బిరహాగీ ॥
 నృపహి బచన ప్రియ నహిం ప్రియ ప్రానా కరహు తాత పిత బచన ప్రవానా ॥
 కరహు సీన ధరి భూప రజాకః హజ్జ తుమ్హ కహుఁ సబ భాఃతి భలాకః ॥
 పరసురామ పిత అగ్నా రాఖీ మారీ మాతు లోక సబ సాఖీ ॥
 తనయ జజాతిహి జోబను దయక్షః పిత అగ్నాఁ అపు అజసు న భయక్షః ॥

దో. అనుచిత ఉచిత బిచారు తజ్జ జే పాలహిం పిత బైన
 తే భాజన సుఖ సుజన కే బసహిం అమరపతి ఐన ॥ ౧౭౪ ॥

అవసి నరేన బచన పుర కరహూ పాలహు ప్రజా సోకు పరిహరహూ ॥
 సురపుర నృప పాజహి పరితోషా తుమ్హ కహుఁ సుకృత సుజను నహిం దోషూ ॥
 బేద బిదిత సంమత సబహి కా జేహి పిత దేజ్జ సో పావజ్జ టీకా ॥
 కరహు రాజ పరిహరహు గలానీ మానహు మోర బచన హిత జానీ ॥
 సుని సుఖు లహబ రామ బైదేహిం అనుచిత కహబ న పండిత కేహిం ॥
 కౌసల్యాది సకల మహతారీం తేక్ష ప్రజా సుఖ హోహిం సుఖారీం ॥
 పరమ తుమ్హార రామ కర జానిహి సో సబ బిధి తుమ్హ సన భల మానిహి ॥
 సాంపేహు రాజ రామ కై ఆపిఁ నేవా కరేహు సనేహ సుహాపిఁ ॥

దో. కీజిత గుర ఆయసు అవసి కహహిం సచివ కర జోరి
 రఘుపతి ఆపిఁ ఉచిత జన తన తబ కరబ బహోరి ॥ ౧౭౫ ॥

కౌసల్యా ధరి ధీరజ్జ కహకః పూత పథ్య గుర ఆయసు అహకః ॥
 సో ఆదరిత కరిత హిత మానీ తజ్జ బిషాదు కాల గతి జానీ ॥
 బన రఘుపతి సురపతి నరనాహూ తుమ్హ ఏహి భాఃతి తాత కదరాహూ ॥

పరిజన ప్రజా సచివ సబ అంబా! తుమ్హీ సుత సబ కహాఁ అవలంబా ॥
 లఖి బిధి బామ కాలు కఠినాకః ధీరజ ధరహు మాతు బలి జాకః ॥
 సిర ధరి గుర ఆయసు అనుసరహూ! ప్రజా పాలి పరిజన దుఖు హరహూ ॥
 గుర కే బచన సచివ అభినందను! సునే భరత హియ హిత జను చందను ॥
 సునీ బహోరి మాతు మృదు బానీ! సీల సనేహ సరల రస సానీ ॥

ఛం. సానీ సరల రస మాతు బానీ సుని భరత బ్యాకుల భవ!
 లోవన సరోరుహ స్త్రవత సీంచత బిరహ ఉర అంకుర నవ ॥
 సో దసా దేఖత సమయ తేహి బినరీ సబహి సుధి దేహా కీ!
 తులసీ సరాహత సకల సాదర సీవఁ సహజ సనేహా కీ ॥

సో. భరతు కమల కర జోరి ధీర ధురంధర ధీర ధరి!
 బచన అమిఅఁ జను బోరి దేత ఉచిత ఉత్తర సబహి ॥ ౧౭౬ ॥

మాసపారాయణ, అఠారహవాఁ విశ్రామ
 మోహి ఉపదేసు దీన్త గుర నీకా! ప్రజా సచివ సంమత సబహీ కా ॥
 మాతు ఉచిత ధరి ఆయసు దీన్తా! అవసి సీస ధరి చాహాఁ కీన్తా ॥
 గుర పితు మాతు స్వామి హిత బానీ! సుని మన ముదిత కరిఅ భలి జానీ ॥
 ఉచిత కి అనుచిత కీవిఁ బిచారూ! ధరము జాజ సిర పాతక భారూ ॥
 తుమ్హ తౌ దేహు సరల సిఖ సోకః! జో ఆచరత మోర భల హోకః ॥
 జిద్యపి యహ సముర్ముత హాఁ నీకేం! తదపి హోత పరితోషు న జీ కేం ॥
 అబ తుమ్హ బినయ మోరి సుని లేహూ! మోహి అనుహరత సిఖావను దేహూ ॥
 ఊతరు దేఁఁ ఛమబ అపరాధూ! దుఖిత దోష గున గనహిం న సాధూ ॥

దో. పితు సురపుర సీయ రాము బన కరన కహాహు మోహి రాజు!
 ఏహి తేం జానహు మోర హిత కై ఆపన బడఁ కాజు ॥ ౧౭౭ ॥

హిత హమార సీయపతి నేవకాకః! సో హరి శీన్త మాతు కుటిలాకః ॥
 మైం అనుమాని దీఖ మన మాహీం! ఆన ఉపాయఁ మోర హిత నాహీం ॥
 సోక సమాజ రాజు కేహి లేఖేం! లఖన రామ సీయ బిను పద దేఖేం ॥
 బాది బసన బిను భూషన భారూ! బాది బిరతి బిను బ్రహ్మ బిచారూ ॥
 సరుజ సరీర బాది బహు భోగా! బిను హరిభగతి జాయఁ జప జోగా ॥
 జాయఁ జివ బిను దేహ సుహాకః! బాది మోర సబు బిను రఘురాకః ॥
 జాఁఁ రామ పహిం ఆయసు దేహూ! ఏకహిం ఆఁక మోర హిత ఏహూ ॥
 మోహి నృప కరి భల ఆపన చహాహూ! సోఁ సనేహ జడఁతా బస కహాహూ ॥

దో. కైకేక సుఅ కుటిలమతి రామ బిముఖ గతలాజి

తుమ్మ చాహత సుఖ మోహబస మోహి నే అధమ కేం రాజ ॥ ౧౭౮ ॥

కహాఉఁ సాఁచు సబ సుని పతిఆహూఁ చాహిత ధరమసీల నరనాహూ ॥

మోహి రాజ హరి దేజహహు జబహీంఁ రసా రసాతల జాజహి తబహీం ॥

మోహి సమాన కో పాప నివాసూఁ జేహి లగి సీయ రామ బనబాసూ ॥

రాయఁ రామ కహుఁ కానను దీన్హాఁ బిఘరత గమను అమరపుర కీన్హా ॥

మైం సరు సబ అనరథ కర హేతూఁ బైత బాత సబ సునఉఁ సచేతూ ॥

బిను రఘుబీర బిలోకే అబాసూఁ రహే ప్రాన సహి జగ ఉపహాసూ ॥

రామ పునీత బిషయ రస రూఘేఁ లోలుప భూమి భోగ కే భూఘే ॥

కహుఁ లగి కహౌం హృదయ కరినాకఁ నిదరి కులిసు జేహిం లహీ బడఁకఁ ॥

దో. కారన తేం కారజ కరిన హోజ దోసు నహి మోరఁ

కులిస అస్థి తేం ఉపల తేం లోహ కరాల కరోర ॥ ౧౭౯ ॥

కైకేకఁ భవ తను అనురాగేఁ పాఁవర ప్రాన అఘాజ అభాగే ॥

జౌం ప్రియ బిరహఁ ప్రాన ప్రియ లాగేఁ దేఖబ సునబ బహుత అబ ఆగే ॥

లఖన రామ సీయ కహుఁ బను దీన్హాఁ పఠజ అమరపుర పతి హిత కీన్హా ॥

లీన్హ బిధవపన అపజను ఆపూఁ దీన్హేఉ ప్రజహి సోకు సంతాపూ ॥

మోహి దీన్హ సుఖ సుజను సురాజూఁ కీన్హకైకేకఁం సబ కర కాజూ ॥

ఎహి తేం మోర కాహ అబ నీకాఁ తేహి పర దేన కహాహు తుమ్మ డీకా ॥

కైకకఁ జరర జనమి జగ మాహీంఁ యహ మోహి కహుఁ కఘ అనుచిత నాహీం ॥

మోరి బాత సబ బిధిహిం బనాకఁఁ ప్రజా పాఁచ కత కరహు సహాకఁ ॥

దో. గ్రహ గ్రహీత పుని బాత బస తేహి పుని బీఢి మారఁ

తేహి పిఆజ అ బారునీ కహాహు కాహ ఉపచార ॥ ౧౮౦ ॥

కైకజ సుఅన జోగు జగ జోకఁఁ చతుర బిరంచి దీన్హ మోహి సోకఁ ॥

దసరథ తనయ రామ లఘు భాకఁఁ దీన్హి మోహి బిధి బాది బడఁకఁ ॥

తుమ్మ సబ కహాహు కఠఁవన డీకాఁ రాయ రజాయసు సబ కహుఁ నీకా ॥

ఉతరు దేఉఁ కేహి బిధి కేహి కేహిఁ కహాహు సుఘేన జథా రుచి జేహి ॥

మోహి కుమాతు సమేత బిహాకఁఁ కహాహు కహిహి కే కీన్హ భలాకఁ ॥

మో బిను కో సచరాచర మాహీంఁ జేహి సీయ రాము ప్రానప్రియ నాహీం ॥

పరమ హాని సబ కహుఁ బడఁ లాహూఁ అదిను మోర నహి దూషన కాహూ ॥

సంసయ సీల ప్రేమ బస అహాహూఁ సబుజ ఉచిత సబ జో కఘ కహాహూ ॥

దో. రామ మాతు సుతి సరలచిత మో పర ప్రేము బినేషి |

కహజ సుభాయ సనేహ బస మోరి దీనతా దేఖి || ౧౮౧ |

గుర బిబేక సాగర జగు జానా | జన్వహి బిస్వ కర బదర సమానా ||

మో కహఁ తిలక సాజ సజ సోఁఁ ధవఁ బిధి బిముఖ బిముఖ సబు కోఁఁ ||

పరిహారి రాము సీయ జగ మాహిం | కోఁఁ న కహిహి మోర మత నాహిం ||

సో మైం సునబ సహబ సుఖు మానీ | అంతహఁ కీచ తహఁ జహఁ పానీ ||

డరు న మోహి జగ కహిహి కి పోఁఁఁ | పరలోకహు కర నాహిన సోఁఁఁ ||

ఏకజ ఉర బస దుసహ దవారీ | మోహి లగి భే సీయ రాము దుఖారీ ||

జీవన లాహు లఖన భల పావా | సబు తజి రామ చరన మను లావా ||

మోర జనమ రఘుబర బస లాగీ | ఝూఠ కాహ పభితాఁఁ అభాగీ ||

దో. ఆపని దారున దీనతా కహఁఁ సబహి సిరు నాజ |

దేఖేం బిను రఘునాథ పద జియ కై జరని న జాజ || ౧౮౨ ||

ఆన ఉపాఁఁ మోహి నహి సూర్షూ | కో జియ కై రఘుబర బిను బూర్షూ ||

ఏకహిం ఆఁక ఇహజ మన మాహిం | ప్రాతకాల చలిహఁఁఁ ప్రభు పాహిం ||

జద్యపి మైం అనభల అపరాధీ | భై మోహి కారన సకల ఉపాధీ ||

తదపి సరన సనముఖ మోహి దేఖి | ఛమి సబ కరిహహిం కృపా బినేషి ||

సీల సకుచ సుతి సరల సుభాఁఁఁ | కృపా సనేహ సదన రఘురాఁఁఁ ||

అరిహుక అనభల కీన్త న రామా | మైం సిసు నేవక జద్యపి బామా ||

తుష్ట పై పాఁఁఁ మోర భల మానీ | ఆయసు ఆసిష దేహు సుబానీ ||

జేహిం సుని బినయ మోహి జను జానీ | ఆవహిం బహురి రాము రజధానీ ||

దో. జద్యపి జనము కుమాతు తేం మైం సరు సదా సదోస |

ఆపన జాని న త్యాగిహహిం మోహి రఘుబీర భరోస || ౧౮౩ ||

భరత బచన సబ కహఁ ప్రియ లాగీ | రామ సనేహ సుధాఁఁ జను పాగీ ||

లోగ బియోగ బిషమ బిష దాగీ | మంత్ర సబీజ సునత జను జాగీ ||

మాతు సచివ గుర పుర నర నారీ | సకల సనేహఁ బికల భవ భారీ ||

భరతహి కహహి సరాహి సరాహి | రామ ప్రేమ మూఠతి తమ ఆహి ||

తాత భరత అస కాహే న కహహఁఁఁ | ప్రాన సమాన రామ ప్రియ అహహఁఁఁ ||

జో పావఁఁఁ అపనీ జడఁఁఁఁ తాఁఁఁఁ | తుష్టహి సుగాజ మాతు కుటిలాఁఁఁ ||

సో సరు కోటిక పురుష సమేతా | బసిహి కలప సత నరక నికేతా ||

అహి అఘ అవగున నహి మని గహఁఁఁఁ | హరజ గరల దుఖ దారిద దహఁఁఁ ||

దో. అవసి చలిఅ బన రాము జహఁ భరత మంత్రు భల కీన్హ |

సోక సింధు బూడఁత సబహి తుమ్మ అవలంబను దీన్హ || ౧౮౪ ||

భా సబ కేం మన మోదు న ధోరా | జను ఘన ధుని సుని చాతక మోరా ||

చలత ప్రాత లఖి నిరనడ నీకే | భరతు ప్రానప్రియ భే సబహి కే ||

మునిహి బంది భరతహి సిరు నాఈ | చలే సకల ఘర బిదా కరాఈ ||

ధన్య భరత జీవను జగ మాహిం | సీలు సనేహు సరాహత జాహిం ||

కహాహి పరసపర భా బడఁ కాజా | సకల చల్లై కర సాజహిం సాజా ||

జేహి రాఖహిం రహు ఘర రఖవారీ | సో జానజ జను గరదని మారీ ||

కోడ కహ రహన కహిఅ నహిం కాహూ | కో న చహజ జగ జీవన లాహూ ||

దో. జరడ సో సంపతి సదన సుఖు సుహద మాతు పితు భాజ |

సనముఖ హోత జో రామ పద కరై న సహస సహజ || ౧౮౫ ||

ఘర ఘర సాజహిం బాహన నానా | హరషు హృదయఁ పరభాత పయానా ||

భరత జాజ ఘర కీన్హ బిచారూ | నగరు బాజి గజ భవన భఁడారూ ||

సంపతి సబ రఘుపతి కై ఆహి | జౌ బిను జతన చతౌం తజి తాహి ||

తౌ పరినామ న మోరి భలాఈ | పాప సిరోమని సాజఁ దోహఁఈ ||

కరజ స్వామి హిత సేవకు సోఈ | దూషన కోటి దేజ కిన్ కోఈ ||

అస బిచారి సుచి సేవక బోలే | జే సపనేహుఁ నిజ ధరమ న డోలే ||

కహి సబు మరము ధరము భల భాషా | జో జేహి లాయక సో తేహిం రాఖా ||

కరి సబు జతను రాఖి రఖవారే | రామ మాతు పహిం భరతు సిధారే ||

దో. ఆరత జననీ జాని సబ భరత సనేహ సుజాన |

కహేడ బనావన పాలకీం సజన సుఖాసన జాన || ౧౮౬ ||

చక్క చక్కి జిమి పుర నర నారీ | చహత ప్రాత ఉర ఆరత భారీ ||

జాగత సబ నిసి భయఉ బిహానా | భరత బోలాప సచివ సుజానా ||

కహేడ లేహు సబు తిలక సమాజా | బనహిం దేబ ముని రామహిం రాజా ||

బేగి చలహు సుని సచివ జోహారే | తురత తురగ రథ నాగ సఁవారే ||

అరుంధతీ అరు అగిని సమాఱి | రథ చఱఁి చలే ప్రథమ మునిరాఱి ||

బిప్ర బృంద చఱఁి బాహన నానా | చలే సకల తప తేజ నిధానా ||

నగర లోగ సబ సజి సజి జానా | చిత్రకూట కహఁ కీన్హ పయానా ||

సిబికా సుభగ న జాహిం బఖానీ | చఱఁి చఱఁి చలత భఈ సబ రానీ ||

దో. సౌంపి నగర సుచి సేవకని సాదర సకల చలాజ |

సుమిరి రామ సియ చరన తబ వలే భరత దోఉ భాజ ॥ ౧౮౭ ॥

రామ దరస బస సబ నర నారీ| జను కరి కరిని చలే తకి బారీ ॥
 బన సియ రాము సముర్ని మన మాహీం| సానుజ భరత పయాదేహిం జాహీం ॥
 దేఖి సనేహు లోగ అనురాగే| ఉతరి చలే హయ గయ రథ త్యాగే ॥
 జాజ సమీప రాఖి నిజ డోలీ| రామ మాతు మృదు బానీ బోలీ ॥
 తాత చఢ్హు రథ బలి మహతారీ| హోజహి ప్రియ పరివారు దుఖారీ ॥
 తుమ్మరేం చలత చలిహి సబు లోగూ| సకల సోక కృస నహిం మగ జోగూ ॥
 సిర ధరి బచన చరన సిరు నాఈ| రథ చఢ్హి చలత భవ దోఉ భాఈ ॥
 తమసా ప్రథమ దివస కరి బాసూ| దూసర గోమతి తీర నివాసూ ॥

దో. పయ అహార ఫల ఆసన ఏక నిసి భోజన ఏక లోగ|
 కరత రామ హిత నేమ బ్రత పరిహరి భూషన భోగ ॥ ౧౮౮ ॥

సఈ తీర బసి చలే బిహనే| స్పంగబేరపుర సబ నిఅరానే ॥
 సమాచార సబ సునే నిషాదా| హృదయఁ బిచార కరజ సబిషాదా ॥
 కారన కవన భరతు బన జాహీం| హై కఘ కపట భాఉ మన మాహీం ॥
 జొం పై జియఁ న హోతి కుటిలాఈ| తౌ కత లీన్హ సంగ కటకాఈ ॥
 జానహిం సానుజ రామహి మారీ| కరఉఁ అకంటక రాజ సుఖారీ ॥
 భరత న రాజనీతి ఉర ఆనీ| తబ కలంకు అబ జీవన హానీ ॥
 సకల సురాసుర జరహిం జర్ఘారా| రామహి సమర న జీతనిహారా ॥
 కా ఆచరజ భరతు అస కరహీం| నహిం బిష బేలి అమిఅ ఫల ఫరహీం ॥

దో. అస బిచారి గుహఁ గ్యాతి సన కహేఉ సజగ సబ హోహు|
 హధవాఁసహు బోరహు తరని కీజిఅ ఘాటారోహు ॥ ౧౮౯ ॥

హోహు సఁజోజల రోకహు ఘాటా| తాటహు సకల మరై కే తాటా ॥
 సనముఖ లోహా భరత సన లేఊఁ| జిఅత న సురసరి ఉతరన దేఊఁ ॥
 సమర మరను పుని సురసరి తీరా| రామ కాజ ఛనభంగు సరీరా ॥
 భరత భాజ నృపు మై జన నీచూ| బఢ్హిం భాగ అసి పాజఅ మీచూ ॥
 స్వామి కాజ కరిహాఉఁ రన రారీ| జస ధవలిహాఉఁ భువన దస చారీ ॥
 తజఉఁ ప్రాన రఘునాథ నిహారేం| దుహూఁ హాథ ముద మోదక మోరేం ॥
 సాధు సమాజ న జాకర లేఖా| రామ భగత మహుఁ జాసు న రేఖా ॥
 జాయఁ జిఅత జగ సో మహి భారూ| జననీ జొబన బిటప కుతారూ ॥

దో. బిగత బిషాద నిషాదపతి సబహి బఢ్హిం జ ఉఛాహు|

సుమిరి రామ మాగేఱ తురత తరకస ధనుష సనాహు ॥ ౧౯౦ ॥

బేగపచు భాషపచు సజపచు సఙ్జోఱాఁ| సుని రజాష కదరాష న కోఱాఁ ॥
 భలేహిం నాథ సబ కహాహిం సహారషా| ఏకహిం ఏక బఱ్ఱోవష కరషా ॥
 చలే నిషాద ఙ్జోహారి ఙ్జోహారీ| సూర సకల రన రూవష రారీ ॥
 సుమిరి రామ పద పంకజ పనహిం| భాఱీం బాఱి చఱ్ఱోషన్వి ధనహిం ॥
 అఱగరీ పహిరి కూఱ్ఱోఱీ సిర ధరహిం| ఫరసా బాఱస నేల సమ కరహిం ॥
 ఏక కుసల అతి ఓఱ్ఱన ఖాఱ్ఱోఱీ| కూదహి గగన మనహుఱ ఛితి ఛాఱ్ఱోఱీ ॥
 నిజ నిజ సాజ సమాజ బనాఱఁ| గుహ రాఱతహి ఙ్జోహారే జాఱఁ ॥
 దేఖి సుభట సబ లాయక జానే| లైలై నామ సకల సనమానే ॥

దో. భాషపచు లావపచు ధోఱ జని ఆజ కాజ బఱ్ఱో మోహి|
 సుని సరోష బోలే సుభట బీర అధీర న హోహి ॥ ౧౯౧ ॥

రామ ప్రతాప నాథ బల తోరే| కరహిం కటకు బిను భట బిను ఘోరే ॥
 జీవత పాఱ న పాఱేం ధరహిం| రుండ ముండమయ మేదిని కరహిం ॥
 దీఖి నిషాదనాథ భల టోలూ| కహేఱ బజాఱ జర్ఱూఱాఱ ధోలూ ॥
 ఏతనా కహత ఛీంక భష బాఱ| కహేఱ సగునిఅన్వ ఖేత సుహాఱ ॥
 బూఱ్ఱోఱు ఏకు కహ సగున బిచారీ| భరతహి మిలిఅ న హోషహి రారీ ॥
 రామహి భరతు మనావన జాహిం| సగున కహష అస బిర్ఱహు నాహిం ॥
 సుని గుహ కహష నీక కహ బూఱ్ఱోఱు| సహసా కరి పఱితాహిం బిమూఱ్ఱోఱు ॥
 భరత సుభాఱ సీలు బిను బూఱ్ఱోఱు| బఱ్ఱోఱీ హిత హాని జాని బిను జూఱ్ఱోఱు ॥

దో. గహహు ఘాట భట సమిటి సబ లేఱ మరమ మిలి జాష|
 బూఱ్ఱి మిత్త అరి మధ్య గతి తస తబ కరిహాఱఱ ఆష ॥ ౧౯౨ ॥

లఖన సనేహు సుభాయఱ సుహాఱఱ| బైరు ప్రీతి నహిం దురషఱ దురాఱఱ ॥
 అస కహి భేంట సఙ్జోవన లాగే| కంద మూల ఫల ఖగ మృగ మాగే ॥
 మీన పీన పాఱీన పురానే| భరి భరి భార కహారన్వ ఆనే ॥
 మిలన సాజ సజ మిలన సిధాఱ| మంగల మూల సగున సుభ పాఱ ॥
 దేఖి దూరి తేం కహి నిజ నామూ| కీన్వ మునీసహి దండ ప్రనామూ ॥
 జాని రామప్రియ దీన్వి అసీసా| భరతహి కహేఱ బుఱూష మునీసా ॥
 రామ సఖా సుని సందసు త్యాగా| చలే ఱతరి ఱమగత అనురాగా ॥
 గాఱఱ జాతి గుహఱ నాఱఱ| సునాఱఱ| కీన్వ ఙ్జోహారు మాథ మహి లాఱఱ ॥

దో. కరత దండవత దేఖి తేహి భరత లీన్వ ఱర లాష|

మనహుఁ లఖన సన భేంట భజ ప్రేమ న హృదయఁ సమాజ ॥ ౧౯౩ ॥

భేంటత భరతు తాహి అతి ప్రీతిఁ లోగ సిహాహిం ప్రేమ కై రీతి ॥
 ధన్య ధన్య ధుని మంగల మూలాఁ సుర సరాహి తేహి బరిసహిం పూలా ॥
 లోక బేద సబ భాఁతిహిం నీచాఁ జాసు ఛాఁహా ఛుజ లేజఅ సీంచా ॥
 తేహి భరి అంక రామ లఘు భ్రాతాఁ మిలత పులక పరిపూరిత గాతా ॥
 రామ రామ కహి జే జముహాహింఁ తిన్హహి న పాప పుంజ సముహాహిం ॥
 యహా తౌ రామ లాజ ఉర లీన్హాఁ కుల సమేత జగు పావన కీన్హా ॥
 కరమనాస జలు సురసరి పరకఁ తేహి కో కహాహు సీన నహిం ధరకఁ ॥
 ఉలటా నాము జపత జగు జానాఁ బాలమీకి భవ బ్రహ్మ సమానా ॥

దో. స్వపవ సబర ఖన జమన జడఁ పావఁర కోల కిరాతఁ

రాము కహత పావన పరమ హోత భువన బిఖ్యాత ॥ ౧౯౪ ॥

నహిం అచిరజ జగ జగ వలి ఆకఁ కేహి న దీన్హి రఘుబీర బడఁకఁ ॥
 రామ నామ మహిమా సుర కహాహింఁ సుని సుని అవధలోగ సుఖు లహాహిం ॥
 రామసఖహి మిలి భరత సప్రేమాఁ పూఁఛి కుసల సుమంగల భేమా ॥
 దేఖి భరత కర సీల సనేహలాఁ భా నిషాద తేహి సమయ బిదేహలా ॥
 సకుచ సనేహు మోదు మన బాఢఁ లో భరతహి చితవత ఏకటక రాఢఁ ॥
 ధరి ధీరజ పద బంది బహోరీఁ బినయ సప్రేమ కరత కర జోరీ ॥
 కుసల మూల పద పంకజ పేఖీఁ మైం తిహఁ కాల కుసల నిజ లేఖీ ॥
 అబ ప్రభు పరమ అనుగ్రహ తోరేంఁ సహిత కోటి కుల మంగల మోరేం ॥

దో. సముర్షి మోరి కరతూతి కులు ప్రభు మహిమా జియఁ జోజిఁ

జో న భజజ రఘుబీర పద జగ బిధి బంచిత సోజ ॥ ౧౯౫ ॥

కపటి కాయర కుమతి కుజాతిఁ లోక బేద బాహేర సబ భాఁతి ॥
 రామ కీన్హా ఆపన జబహి తేంఁ భయఉఁ భువన భూషన తబహి తేం ॥
 దేఖి ప్రీతి సుని బినయ సుహాకఁ మిలేఉ బహోరి భరత లఘు భాకఁ ॥
 కహి నిషాద నిజ నామ సుబానీంఁ సాదర సకల జోహారీం రానీం ॥
 జాని లఖన సమ దేహిం అసీసాఁ జిఅహు సుఖీ సయ లాఖ బరీసా ॥
 నిరఖి నిషాదు నగర నర నారీఁ భవ సుఖీ జను లఖను నిహారీ ॥
 కహాహిం లహేఉ ఏహిం జివన లాహలాఁ భేంటేఉ రామభద్ర భరి బాహలా ॥
 సుని నిషాదు నిజ భాగ బడఁకఁ ప్రముదిత మన లజ చలేఉ లేవాకఁ ॥

దో. సనకారే సేవక సకల చలే స్వామి రుఖ పాజిఁ

పుర తరు తర సర బాగ బన బాస బనాపిన్వి జాఇ ॥ ౧౯౬ ॥

స్యంగభేరపుర భరత దీఖ జబా భే సనేహః సబ అంగ సిఫిల తబ ॥
 సోహత దిపః నిషాదహి లాగూః జను తను ధరేం బినయ అనురాగూ ॥
 ఏహి బిధి భరత సేను సబు సంగాః దీఖి జాఇ జగ పావని గంగా ॥
 రామఘాట కహః కీన్త్వ ప్రనామూః భా మను మగను మిలే జను రామూ ॥
 కరహిం ప్రనామ నగర సర నారీః ముదిత బ్రహ్మమయ బారి నిహారీ ॥
 కరి మజ్జను మాగహిం కర జోరీః రామచంద్ర పద ప్రీతి న ధోరీ ॥
 భరత కహేః సురసరి తవ రేనూః సకల సుఖద సేవక సురధేనూ ॥
 జోరి పాని బర మాగః ఏహూః సీయ రామ పద సహజ సనేహూ ॥

దో. ఏహి బిధి మజ్జను భరతు కరి గుర అనుసాసన పాఇ
 మాతు సహాసీం జాని సబ డేరా చలే లవాఇ ॥ ౧౯౭ ॥

జహః తహః లోగన్త్వ డేరా కీన్త్వాః భరత సోధు సబహీ కర లీన్త్వా ॥
 సుర సేవా కరి ఆయసు పాఠః రామ మాతు పహిం గే దోఠ భాఠః ॥
 చరన చాపి కహి కహి మృదు బానీః జననీం సకల భరత సనమానీ ॥
 భాఇహి సాంపి మాతు సేవకాఠః ఆపు నిషాదహి లీన్త్వ బోలాఠః ॥
 చలే సఖా కర సోం కర జోరేంః సిఫిల సరీర సనేహ న ధోరేం ॥
 పూఠత సఖహి సో రాఠః దేఖాఠః నేకు నయన మన జరని జుడోఠః ॥
 జహః సీయ రాము లఖను నిసి సోపి కహత భరే జల లోచన కోపి ॥
 భరత బచన సుని భయఠి విషాదూః తురత తహః లఇ గయఠి నిషాదూ ॥

దో. జహః సింసుపా పునీత తర రఘుబర కియ బిశ్రాము
 అతి సనేహః సాదర భరత కీన్త్వేఠి దండ ప్రనాము ॥ ౧౯౮ ॥

కుస సాఠరీనిహారి సుహాఠః కీన్త్వ ప్రనాము ప్రదచ్చిన జాఠః ॥
 చరన రేఖ రజ ఆఘ్నిన్త్వ లాఠః బనఇ న కహత ప్రీతి అధికాఠః ॥
 కనక బిందు దుఇ చారిక దేఖేః రాఖే సీస సీయ సమ లేఖే ॥
 సజల బిలోచన హృదయః గలానీః కహత సఖా సన బచన సుబానీ ॥
 శ్రీహత సీయ బిరహః దుతిహీనాః జథా అవధ సర నారి బిలీనా ॥
 పితా జనక దేఠః పఠతర కేహీః కరతల భోగు జోగు జగ జేహీ ॥
 ససుర భానుకుల భాను భుఆలూః జేహి సిహాత అమరావతిపాలూ ॥
 ప్రాననాఠు రఘునాఠ గోసాఠః జో బడో హాత సో రామ బడోఠః ॥

దో. పతి దేవతా సుతీయ మని సీయ సాఠరీ దేఖి

బిహారత ప్రాదఉ న హహారి హర పబి తేం కరిన బినేషి ॥ ౧౯౯ ॥

లాలన జోగు లఖన లఘు లోనే| భే న భాజ అస అహహిం న హోనే ॥
పురజన ప్రియ పితు మాతు దులారే| సియ రఘుబరహి ప్రానపిఆరే ॥
మృదు మూరతి సుకుమార సుభాఉః| తాత బాఉ తన లాగ న కాఉః ॥
తే బన సహహిం బిపతి సబ భాఃతీ| నిదరే కోటి కులిస ఏహిం ఛాతీ ॥
రామ జనమి జగు కీన్ల ఉజాగర| రూప సీల సుఖ సబ గున సాగర ॥
పురజన పరిజన గుర పితు మాతా| రామ సుభాఉ సబహి సుఖదాతా ॥
బైరిఉ రామ బడః౯౯౯ కరహిం| బోలని మిలని బినయ మన హరహిం ॥
సారద కోటి కోటి సత సేషా| కరి న సకహిం ప్రభు గున గన లేఖా ॥

దో. సుఖస్వరుప రఘుబంసమని మంగల మోద నిధాన|

తే సోవత కుస డాసి మహి బిధి గతి అతి బలవాన ॥ ౨౦౦ ॥

రామ సునా దుఖు కాన న కాఉః| జీవనతరు జిమి జోగవజ్జ రాఉః ॥
పలక నయన ఫని మని జేహి భాఃతీ| జోగవహిం జనని సకల దిన రాతీ ॥
తే అబ ఫిరత బిపిన పదచారీ| కంద మూల ఫల ఫూల అహారీ ॥
ధిగ కైకేఉః అమంగల మూలా| భజసి ప్రాన ప్రియతమ ప్రతికూలా ॥
మైం ధిగ ధిగ అఘ ఉదధి అభాగీ| సబు ఉతపాతు భయఉ జేహి లాగీ ॥
కుల కలంకు కరి సృజేఉ బిధాతా| సాజుదోహ మోహి కీన్ల కుమాతా ॥
సుని సప్రేమ సముర్భూవ నిషాదూ| నాథ కరిఅ కత బాది బిషాదూ ॥
రామ తుష్టహి ప్రియ తుష్ట ప్రియ రామహి| యహ నిరజోసు దోసు బిధి బామహి ॥

ఛం. బిధి బామ కీ కరనీ కరిన జేంహిం మాతు కీన్ల బావరీ|

తేహి రాతి పుని పుని కరహిం ప్రభు సాదర సరహనా రావరీ ॥

తులసీ న తుష్ట సో రామ ప్రీతము కహతు హౌం సోహం కిషః|

పరినామ మంగల జాని అపనే ఆనిఏ ధీరజ హిషః ॥

సో. అంతరజామీ రాము సకుచ సప్రేమ కృపాయతన|

చలిఅ కరిఅ బిశ్రాము యహ బిచారి దృఢః ఆని మన ॥ ౨౦౧ ॥

సఖా బచన సుని ఉర ధరి ధీరా| బాస చలే సుమిరత రఘుబీరా ॥
యహ సుధి పాజ నగర నర నారీ| చలే బిలోకన ఆరత భారీ ॥
పరదఖినా కరి కరహిం ప్రనామా| దేహిం కైకజహి ఖోరి నికామా ॥
భరీ భరి బారి బిలోచన లేంహిం| బామ బిధాతాహి దూషన దేహిం ॥
ఏక సరాహహిం భరత సనేహూ| కోఉ కహ నృపతి నిబాహేఉ నేహూ ॥

నిందహిం ఆపు సరాహి నిషాదహి | కో కహి సకజ బిమోహ బిషాదహి ||
 ఏహి బిధి రాతి లోగు సబు జాగా | భా భినుసార గుదారా లాగా ||
 గురహి సునావఁ చఢ్ణోజ సుహోకః | నకః నావ సబ మాతు చఢ్ణోకః ||
 దండ చారి మహఁ భా సబు పారా | ఉతరి భరత తబ సబహి సఁభారా ||

దో. ప్రాతక్రియా కరి మాతు పద బంది గురహి సిరు నాజ |
 ఆగేం కిప నిషాద గన దీన్హేఉ కటకు చలాజ || ౨౦౨ ||

కియఉ నిషాదనాథు అగుఆకః | మాతు పాలకీం సకల చలాకః ||
 సాథ బోలాజ భాజ లఘు దీన్హా | బిప్రన్హ సహిత గవను గుర కీన్హా ||
 ఆపు సురసరిహి కీన్హ ప్రనామూ | సుమిరే లఖన సహిత సియ రామూ ||
 గవనే భరత పయోదేహిం పాపి | కోతల సంగ జాహిం డోరిఆప ||
 కహాహిం సుసేవక బారహిం బారా | హోజఅ నాథ అస్వ అసవారా ||
 రాము పయోదేహి పాయఁ సిధాపి | హమ కహఁ రథ గజ బాజి బనాపి ||
 సిర భర జాఉఁ ఉచిత అస మోరా | సబ తేం సేవక ధరము కఠోరా ||
 దేఖి భరత గతి సుని మృదు బాసీ | సబ సేవక గన గరహిం గలాసీ ||

దో. భరత తీసరే పహర కహఁ కీన్హ ప్రబేసు ప్రయాగ |
 కహత రామ సియ రామ సియ ఉమగి ఉమగి అనురాగ || ౨౦౩ ||

ఝలకా ఝలకత పాయన్హకైంసేం | పంకజ కోస ఓస కన జైసేం ||
 భరత పయోదేహిం ఆపి ఆజా | భయఉ దుఖిత సుని సకల సమాజా ||
 ఖబరి లీన్హ సబ లోగ నహాపి | కీన్హ ప్రనామూ త్రిబేనిహిం ఆపి ||
 సబిధి సితాసిత నీర నహానే | దిప దాన మహిసుర సనమానే ||
 దేఖత స్వామల ధవల హలోరే | పులకి సరీర భరత కర జోరే ||
 సకల కామ ప్రద తీరథరాఊ | బేద బిడిత జగ ప్రగట ప్రభాఊ ||
 మాగఉఁ భీఖ త్యాగి నిజ ధరమూ | ఆరత కాహ న కరజ కుకరమూ ||
 అస జయఁ జాని సుజాన సుదాసీ | సఫల కరహిం జగ జాచక బాసీ ||

దో. అరథ న ధరమ న కామ రుచి గతి న చహఉఁ నిరబాన |
 జనమ జనమ రతి రామ పద యహ బరదాను న ఆన || ౨౦౪ ||

జానహుఁ రాము కుటిల కరి మోహీ | లోగ కహఉ గుర సాహిబ ద్రోహీ ||
 సీతా రామ చరన రతి మోరేం | అనుదిన బఢ్ణోఉ అనుగ్రహ తోరేం ||
 జలదు జనమ భరి సురతి బిసారఉ | జాచత జలు పబి పాహన డారఉ ||
 చాతకు రటని ఘటేం ఘటి జాకః | బఢ్ణో ప్రేము సబ భాఁతి భలాకః ||

కనకహిం బాన చక్షుః జిమి దాహేం | తిమి ప్రియతమ పద నేమ నిబాహేం ||
 భరత బచన సుని మార్పు త్రిబేనీ | భజ మృదు బాని సుమంగల దేనీ ||
 తాత భరత తుష్ట సబ బిధి సాధూ | రామ చరన అనురాగ అగాధూ ||
 బాద గలాని కరహు మన మాహిం | తుష్ట సమ రామహి కోఉ ప్రియ నాహిం ||
 దో. తను పులకేఉ హియఁ హరషు సుని బేని బచన అనుకూల |

భరత ధన్య కహి ధన్య సుర హరషిత బరషహిం ఘాల || ౨౦౫ ||

ప్రముదిత తీరధరాజ నివాసీ | బైఖానస బటు గృహీ ఉదాసీ ||
 కహాహిం పరసపర మిలి దస పాఁచా | భరత సనేహ సీలు సుచి సాఁచా ||
 సునత రామ గున గ్రామ సుహాపి | భరద్వాజ మునిబర పహిం ఆపి ||
 దండ ప్రనాము కరత ముని దేఖే | మూరతిమంత భాగ్య నిజ లేఖే ||
 ధాజ ఉతాజ లాజ ఉర లీన్వే | దీన్వి అసీస కృతారథ కీన్వే ||
 ఆసను దీన్వ నాజ సిరు బైలే | వహత సకుచ గృహఁ జను భజి పైలే ||
 ముని పూఁఛబ కఛు యహ బడఁ సోఁచా | బోలే రిషి లఖి సీలు సఁకోఁచా ||
 సునహు భరత హమ సబ సుధి పాఁకః | బిధి కరతబ పర కిఛు న బసాఁకః ||

దో. తుష్ట గలాని జియఁ జని కరహు సముర్షి మాతు కరతూతి |

తాత కైకజహి దోసు నహిం గఁకః గిరా మతి ధూతి || ౨౦౬ ||

యహాఉ కహత భల కహిహి న కోఉః | లోకు బేద బుధ సంమత దోఉః ||
 తాత తుష్టార బిమల జసు గాఁకః | పాజహి లోకఉ బేదు బడఁకః ||
 లోక బేద సంమత సబు కహాఁకః | జేహి పితు దేజ రాజు సో లహాఁకః ||
 రాఉ సత్యబ్రత తుష్టహి బోలాఁకః | దేత రాజు సుఖు ధరము బడఁకః ||
 రామ గవను బన అనరథ మూలా | జో సుని సకల బిస్వ భజ మూలా ||
 సో భావీ బన రాని అయానీ | కరి కుచాలి అంతహుఁ పఛితానీ ||
 తహఁఉఁ తుష్టార అలప అపరాధూ | కహై సో అధమ అయాన అసాధూ ||
 కరతేహు రాజు త తుష్టహి న దోఘా | రామహి హోత సునత సంతోఘా ||

దో. అబ ఆతి కీన్వేహు భరత భల తుష్టహి ఉచిత మత ఏహు |

సకల సుమంగల మూల జగ రఘుబర చరన సనేహు || ౨౦౭ ||

సో తుష్టార ధను జీవను ప్రానా | భూరిభాగ కో తుష్టహి సమానా ||
 యహ తష్టార ఆచరజు న తాతా | దసరథ సుఅన రామ ప్రియ భ్రాతా ||
 సునహు భరత రఘుబర మన మాహిం | పేమ పాత్రు తుష్ట సమ కోఉ నాహిం ||
 లఖన రామ సీతహి అతి ప్రీతీ | నిసి సబ తుష్టహి సరాహత బీతీ ||

జానా మరము నహత ప్రయాగా మగన హోహిం తుష్టారేం అనురాగా ॥
 తుష్టా పర అస ననేహు రఘుబర కేం సుఖ జీవన జగ జస జడః నర కేం ॥
 యహ న అధిక రఘుబీర బడః యోకా ప్రనత కుటుంబ పాల రఘురాకా ॥
 తుష్టా తౌ భరత మోర మత ఏహూ ధరేం దేహ జను రామ సనేహూ ॥

దో. తుష్టా కహః భరత కలంక యహ హమ సబ కహః ఉపదేసు |
 రామ భగతి రస సిద్ధి హిత భా యహ సమఉ గనేసు ॥ ౨౦౮ ॥

నవ బిధు బిమల తాత జను తోరా రఘుబర కింకర కుముద చకోరా ॥
 ఉదిత సదా అఢభహి కబహూ నా ఘటిహి న జగ నభ దిన దిన దూనా ॥
 కోక తిలోక ప్రీతి అతి కరిహి ప్రభు ప్రతాప రబి ఛవిహి న హరిహి ॥
 నిసి దిన సుఖద సదా సబ కాహూ గ్రసిహి న కైకజ కరతబు రాహూ ॥
 పూరన రామ సుపేమ పియూషా గుర అవమాన దోష నహిం దూషా ॥
 రామ భగత అబ అమిఅ అఘాహూ కిన్దేహు సులభ సుధా బసుధాహూ ॥
 భూప భగీరథ సురసరి ఆనీ సుమిరత సకల సుంమగల ఖానీ ॥
 దసరథ గున గన బరని న జాహిం అధికు కహో జేహి సమ జగ నాహిం ॥

దో. జాసు సనేహ సకోచ బస రామ ప్రగట భవ ఆఇ ॥
 జే హర హియ నయనని కబహు నిరఖే నహిం అఘాఇ ॥ ౨౦౯ ॥

కీరతి బిధు తుష్టా కీన్ద్ర అనూపా జహః బస రామ పేమ మృగరూపా ॥
 తాత గలాని కరహు జియః జాపిః డరహు దరిద్రహి పారసు పాపి ॥ ॥
 సునహు భరత హమ ఝూత న కహహిం ఉదాసీన తాపన బస రహహిం ॥
 సబ సాధన కర సుఫల సుహావా లఖన రామ సియ దరసను పావా ॥
 తేహి ఫల కర ఫలు దరస తుష్టారా సహిత పయాగ సుభాగ హమారా ॥
 భరత ధన్య తుష్టా జను జగు జయఃకా కహి అస పేమ మగన పుని భయఃకా ॥
 సుని ముని బచన సభాసద హరషే సాధు సరాహి సుమన సుర బరషే ॥
 ధన్య ధన్య ధుని గగన పయాగా సుని సుని భరతు మగన అనురాగా ॥

దో. పులక గాత హియః రాము సియ సజల సరోరుహ నైన |
 కరి ప్రనాము ముని మండలిహి బోలే గదగద బైన ॥ ౨౧౦ ॥

ముని సమాజు అరు తీరథరాజా సాఃచిహుః సపథ అఘాఇ అకాజా ॥
 ఏహిం ధల జౌం కిఛు కహిఅ బనాకా ఏహి సమ అధిక న అఘ అధమాకా ॥
 తుష్టా సర్భగ్య కహఃక సతిభాఃక ఉర అంతరజామీ రఘురాఃక ॥
 మోహి న మాతు కరతబ కర సోచూ నహిం దుఖు జియః జగు జానిహి పోచూ ॥

నాహిన డరు బిగరిహి పరలోకూ| పితహు మరన కర మోహి న సోకూ ||
 సుకృత సుజన భరి భుఅన సుహాపి| లభిమన రామ సరిస సుత పాపి ||
 రామ బిరహః తజ తను ఛనభంగూ| భూప సోచ కర కవన ప్రసంగూ ||
 రామ లఖన సయి బిను పగ పనహిం| కరి ముని బేష ఫిరహిం బన బనహీ ||
 దో. అజన బసన ఫల అసన మహి సయన డాసి కుస పాత|

బసి తరు తర నిత సహత హిమ ఆతప బరషా బాత || ౨౧౧ ||

ఏహి దుఖ దాహః దహజ దిన ఛాతీ| భూఖ న బాసర నీద న రాతీ ||
 ఏహి కురోగ కర ఔషధు నాహిం| సోధేఉః సకల బిస్వ మన మాహిం ||
 మాతు కుమత బధః ఈ అఘ మూలా| తేహిం హమార హిత కీన్త్వ బఃసూలా ||
 కలి కుకార కర కీన్త్వ కుజుంత్రా| గాడః ి అవధి పధః ి కరిన కుమంత్రు ||
 మోహి లగి యహు కురాటు తేహిం| రాటా| ఘాలేసి సబ జగు బారహబాటా ||
 మిటజ కుజోగు రామ ఫిరి ఆపి| బసజ అవధ నహిం ఆన ఉపాపిం ||
 భరత బచన సుని ముని సుఖు పాతః| సబహిం కీన్త్వ బహు భాతి బడః ి ఈ ||
 తాత కరహు జని సోచు బినేషి| సబ దుఖు మిటహి రామ పగ దేఖీ ||

దో. కరి ప్రబోధ మునిబర కహేఉ అతిథి పేమప్రియ హోహు|

కంద మూల ఫల ఫూల హమ దేహిం లేహు కరి ఛోహు || ౨౧౨ ||

సుని ముని బచన భరత హియ సోచూ| భయఉ కుఅవసర కరిన సఃకోచూ ||
 జాని గరుజ గుర గిరా బహోరీ| చరన బంది బోలే కర జోరీ ||
 సిర ధరి ఆయసు కరిఅ తుమ్హారా| పరమ ధరమ యహు నాథ హమారా ||
 భరత బచన మునిబర మన భాపి| సుచి సేవక సిష నికట బోలాపి ||
 చాహిపి కీన్త్వ భరత పహునాతః| కంద మూల ఫల ఆనహు జాతః ||
 భలేహిం నాథ కహి తిన్త్వ సిర నాపి| ప్రముదిత నిజ నిజ కాజ సిధాపి ||
 మునిహి సోచ పాహున బడః నేవతా| తసి పూజా చాహిఅ జస దేవతా ||
 సుని రిధి సిధి అనిమాదిక ఆతః| ఆయసు హోజ సో కరహిం గోసాతః ||

దో. రామ బిరహ బ్యాకుల భరతు సానుజ సహిత సమాజ|

పహునాతః కరి హరహు శ్రమ కహో ముదిత మునిరాజ || ౨౧౩ ||

రిధి సిధి సిర ధరి మునిబర బానీ| బడః భాగిని ఆప్రుహి అనుమానీ ||
 కహాహిం పరసపర సిధి సముదాతః| అతులిత అతిథి రామ లఘు భాతః ||
 ముని పద బంది కరిఅ సోజ ఆజూ| హోజ సుఖీ సబ రాజ సమాజూ ||
 అస కహి రచేఉ రుచిర గృహ నానా| జేహి బిలోకి బిలఖాహిం బిమానా ||

భోగ బిభూతి భూరి భరి రాఖే! దేఖత జన్వహి అమర అభిలాషే ॥
 దాసిం దాస సాజు సబ లీన్వేం! జోగవత రహహిం మనహి మను దీన్వేం ॥
 సబ సమాజు సజి సిధి పల మాహిం! జే సుఖ సురపుర సపనేహుఁ నాహిం ॥
 ప్రథమహిం బాస దివి సబ కేహిం! సుందర సుఖద జథా రుచి జేహిం ॥

దో. బహురి సపరిజన భరత కహుఁ రిషి ఆస ఆయసు దీన్వ
 బిధి బినమయ దాయకు బిభవ మునిబర తపబల కీన్వ ॥ ౨౧౪ ॥

ముని ప్రభాఠ జబ భరత బిలోకా! సబ లఘు లగే లోకపతి లోకా ॥
 సుఖ సమాజు నహిం జాఱ బఖానీ! దేఖత బిరతి బినారహిం గ్యానీ ॥
 ఆసన సయన సుబనన బితానా! బన బాటికా బిహగ మృగ నానా ॥
 సురభి పూల ఫల అమిఅ సమానా! బిమల జలాసయ బిబిధ బిధానా!
 ఆసన పాన సుచ అమిఅ అమీ నే! దేఖి లోగ సకుచాత జమీ సే ॥
 సుర సురభీ సురతరు సబహి కేం! లఖి అభిలాషు సురేస సచీ కేం ॥
 రితు బసంత బహ త్రిబిధ బయారీ! సబ కహఁ సులభ పదారథ చారీ ॥
 స్త్రక చందన బనితాదిక భోగా! దేఖి హరష బినమయ బస లోగా ॥

దో. సంపత చకఈ భరతు చక ముని ఆయస ఖేలవార ॥
 తేహి నిసి ఆశ్రమ పింజరాఁ రాఖే భా భినుసార ॥ ౨౧౫ ॥

మాసపారాయణ, ఉన్నీసవాఁ విశ్రామ

కీన్వ నిమజ్జను తీరథరాజా! నాఱ మునిహి సిరు సహిత సమాజా ॥
 రిషి ఆయసు అసీస సిర రాఖీ! కరి దండవత బినయ బహు భాషీ ॥
 పథ గతి కుసల సాధ సబ లీన్వే! చలే చిత్రకూటహిం చితు దీన్వేం ॥
 రామసఖా కర దీన్వేం లాగూ! చలత దేహ ధరి జను అనురాగూ ॥
 నహిం పద త్రాన సీస నహిం ఛాయా! పేము నేము బ్రతు ధరము అమాయా ॥
 లఖన రామ సియ పంథ కహానీ! పూఁఛత సఖహి కహత మృదు బానీ ॥
 రామ బాస థల బిటవ బిలోకేం! ఉర అనురాగ రహత నహిం రోకైం ॥
 దైఖి దసా సుర బరిసహిం పూలా! భజ మృదు మహి మగు మంగల మూలా ॥

దో. కిపఁ జాహిం ఛాయా జలద సుఖద బహజ బర బాత!
 తస మగు భయఉ న రామ కహఁ జస భా భరతహి జాత ॥ ౨౧౬ ॥

జడఁ చేతన మగ జీవ ఘనేరే! జే చితప ప్రభు జన్వప్రభు హేరే ॥
 తే సబ భవ పరమ పద జోగూ! భరత దరస మేటా భవ రోగూ ॥
 యహ బడఁి బాత భరత కజ నాహిం! సుమిరత జినహి రాము మన మాహిం ॥

బారక రామ కహత జగ జేఱిఱి హోత తరన తారన నర తేఱిఱి ॥
 భరతు రామ ప్రియ పుని లఘు బ్రాతా కస న హోఱి మగు మంగలదాతా ॥
 సిద్ధ సాధు మునిబర ఆస కహహింఱి భరతహి నిరఖి హరషు హియఱి లహహింఱి ॥
 దేఖి ప్రభాఱి సురేసహి సోఱిఱి జగు భల భలేహి పోచ కహుఱి పోఱిఱి ॥
 గుర సన కహేఱి కరిత ప్రభు సోఱిఱి రామహి భరతహి భేంట న హోఱిఱి ॥

దో. రాము సఱికోచీ ప్రేమ బస భరత సపేమ పయోధి
 బనీ బాత బేగరన చహతి కరిత జతను ఛలు సోధి ॥ ౨౧౭ ॥

బచన సునత సురగురు ముసకానే సహస్రనయన బిను లోచన జానే ॥
 మాయాపతి సేవక సన మాయా కరఱి త ఉలటి పరఱి సురరాయా ॥
 తబ కిఱు కీన్ఱ రామ రుఖ జానీ అబ కుచాలి కరి హోఱిఱి హాసీ ॥
 సును సురేస రఘునాథ సుభాఱిఱి నిజ అపరాథ రిసాహింఱి న కాఱిఱి ॥
 జో అపరాధు భగత కర కరఱిఱి రామ రోష పావక సో జరఱిఱి ॥
 లోకహుఱి బేద బిదిత ఇతిహాసా యహ మహిమా జానహింఱి దురబాసా ॥
 భరత సరిస కో రామ సనేహిఱి జగు జప రామ రాము జప జేహి ॥

దో. మనహుఱి న ఆనిత అమరపతి రఘుబర భగత అకాజి
 అజసు లోక పరలోక దుఖ దిన దిన సోక సమాజ ॥ ౨౧౮ ॥

సును సురేస ఉపదేసు హమారా రామహి సేవకు పరమ పితరా ॥
 మానత సుఖు సేవక సేవకాఱిఱి సేవక బైర బైరు అధికాఱిఱి ॥
 జద్యపి సమ నహింఱి రాగ న రోషా గహహింఱి న పాప పూను గున దోషా ॥
 కరమ ప్రధాన బిస్వ కరి రాఖా జో జస కరఱి సో తస ఫలు చాఖా ॥
 తదవి కరహింఱి సమ బిషమ బిహారా భగత అభగత హృదయ అనుసారా ॥
 అగున అలేప అమాన ఏకరస రాము సగున భవి భగత పేమ బస ॥
 రామ సదా సేవక రుచి రాఖీ బేద పురాన సాధు సుర సాఖీ ॥
 అస జియఱి జాని తజహు కుటిలాఱిఱి కరహు భరత పద ప్రీతి సుహాఱిఱి ॥

దో. రామ భగత పరహిత నిరత పర దుఖ దుఖీ దయాల
 భగత సిరోమని భరత తేం జని డరపహు సురపాల ॥ ౨౧౯ ॥

సత్యసంధ ప్రభు సుర హితకారీ భరత రామ ఆయస అనుసారీ ॥
 స్వారథ బిబస బికల తుమ్మ హోహూఱి భరత దోసు నహింఱి రాఱిర మోహూ ॥
 సుని సురబర సురగుర బర బానీ భా ప్రమోదు మన మిటీ గలానీ ॥
 బరషి ప్రనూన హరషి సురరాఱిఱి లగే సరాహన భరత సుభాఱిఱి ॥

ఏహి బిధి భరత చలే మగ జాహిం| దసా దేఖి ముని సిద్ధ సిహాహిం ||
 జబహిం రాము కహి లేహిం ఉసాసా| ఉమగత పేము మనహాఁ చహు పాసా ||
 ద్రవహిం బచన సుని కులిస పషానా| పురజన పేము న జాజ బఖానా ||
 బీచ బాస కరి జమునహిం ఆప| నిరఖి నీరు లోచన జల ఛాప ||

దో. రఘుబర బరన బిలోకి బర బారి సమేత సమాజ|
 హోత మగన బారిధి బిరహ చఢ్ఱే బిబేక జహాజ || ౨౨౦ ||

జమున తీర తేహి దిన కరి బాసూ| భయఉ సమయ సమ సబహి సుపాసూ ||
 రాతహిం ఘాట ఘాట కీ తరనీ| ఆఈం అగనిత జాహిం న బరనీ ||
 ప్రాత పార భవ ఏకహి ఖేంవాఁ| తోషే రామసఖా కీ సేవాఁ ||
 చలే నహాజ నదిహి సిర నాఈ| సాథ నిషాదనాథ దోఉ భాఈ ||
 ఆగేం మునిబర బాహన ఆఛేం| రాజసమాజ జాజ సబు పాఛేం ||
 తేహిం పాఛేం దోఉ బంధు పయాదేం| భూషన బసన బేష సుతి సాదేం ||
 సేవక సుహ్రాద సవివసుత సాథా| సుమిరత లఖను సీయ రఘునాథా ||
 జహాఁ జహాఁ రామ బాస బిశ్రామా| తహాఁ తహాఁ కరహిం సప్రేమ ప్రనామా ||

దో. మగబాసీ నర నారి సుని ధామ కామ తజి ధాజ|
 దేఖి సరూప సనేహ సబ ముదిత జనమ ఫలు పాజ || ౨౨౧ ||

కహాహిం సపేమ ఏక ఏక పాహిం| రాము లఖను సఖి హోహిం కి నాహిం ||
 బయ బపు బరన రూప సోజ ఆలీ| సీలు సనేహు సరిస సమ చాలీ ||
 బేషు న సో సఖి సీయ న సంగా| ఆగేం అనీ చలీ చతురంగా ||
 నహిం ప్రసన్న ముఖ మానస ఖేదా| సఖి సందేహు హోజ ఏహిం భేదా ||
 తాసు తరక తియగన మన మానీ| కహాహిం సకల తేహి సమ న సయానీ ||
 తేహి సరాహి బానీ పురి పూజీ| బోలీ మధుర బచన తియ దూజీ ||
 కహి సపేమ సబ కథాప్రసంగూ| జేహి బిధి రామ రాజ రస భంగూ ||
 భరతహి బహురి సరాహన లాగీ| సీల సనేహ సుభాయ సుభాగీ ||

దో. చలత పయాదేం ఖాత ఫల పితా దీన్త తజి రాజ|
 జాత మనావన రఘుబరహి భరత సరిస కో ఆజ || ౨౨౨ ||

భాయప భగతి భరత ఆచరనూ| కహత సునత దుఖ దూషన హరనూ ||
 జో కఛు కహబ ధోర సఖి సోఈ| రామ బంధు అస కాహే న హోఈ ||
 హమ సబ సానుజ భరతహి దేఖేం| భజన్త ధన్య జబతి జన లేఖేం ||
 సుని గున దేఖి దసా పఠితాహిం| కైకజ జనని జోగు సుతు నాహిం ||

కోడ కహ దూషను రానిహి నాహినా బిధి సబు కీన్హ హమహి జో దాహిన ॥
 కహా హమ లోక బేద బిధి హీనీ లఘు తియ కుల కరతూతి మలీనీ ॥
 బసహిం కుదేస కుగావ కుబామా కహా యహ దరసు పున్య పరినామా ॥
 అస అనందు అచిరిజ ప్రతి గ్రామా జను మరుభూమి కలపతరు జామా ॥

దో. భరత దరసు దేఖత ఖులేఉ మగ లోగన్హ కర భాగు

జను సింఘులబానిన్హ భయఉ బిధి బస సులభ ప్రయాగు ॥ ౨౨౩ ॥

నిజ గున సహిత రామ గున గాథా సునత జాహిం సుమిరత రఘునాథా ॥
 తీరథ ముని ఆశ్రమ సురధామా నిరఖి నిమజ్జహిం కరహిం ప్రనామా ॥
 మనహిం మన మాగహిం బరు ఏహూ సీయ రామ పద పదుమ సనేహూ ॥
 మిలహిం కిరాత కోల బనబానీ బైఖానస బటు జతీ ఉదానీ ॥
 కరి ప్రనాము పూఁఠహిం జేహిం తేహి కేహి బన లఖను రాము బైదేహి ॥
 తే ప్రభు సమాచార సబ కహాహిం భరతహి దేఖి జనమ ఫలు లహాహిం ॥
 జే జన కహాహిం కుసల హమ దేఖే తే ప్రియ రామ లఖన సమ లేఖే ॥
 ఏహి బిధి బూర్ఘుత సబహి సుబానీ సునత రామ బనబాస కహానీ ॥

దో. తేహి బాసర బసి ప్రాతహిం చలే సుమిరి రఘునాథ

రామ దరస కీ లాలసా భరత సరిస సబ సాథ ॥ ౨౨౪ ॥

మంగల సగున హోహిం సబ కాహూ ఫరకహిం సుఖద బిలోచన బాహూ ॥
 భరతహి సహిత సమాజ ఉఛాహూ మిలిహాహిం రాము మిలిహి దుఖ దాహూ ॥
 కరత మనోరథ జస జియఁ జాకే జాహిం సనేహ సురా సబ ఛాకే ॥
 సిథిల అంగ పగ మగ డగి డోలహిం బిహబల బచన పేమ బస బోలహిం ॥
 రామసఖా తేహి సమయ దేఖావా సైల సిరోమని సహజ సుహావా ॥
 జాసు సమీప సరిత పయ తీరా సీయ సమేత బసహిం దోఉ బీరా ॥
 దేఖి కరహిం సబ దండ ప్రనామా కహి జయ జానకి జీవన రామా ॥
 ప్రేమ మగన అస రాజ సమాజా జను ఫిరి అవధ చలే రఘురాజా ॥

దో. భరత ప్రేము తేహి సమయ జస తస కహి సకజ న సేషు

కబిహిం అగమ జిమి బ్రహ్మానుఖు అహ మమ మలిన జనేషు ॥ ౨౨౫ ॥

సకల సనేహ సిథిల రఘుబర కేం గప కోస దుజ్జ దినకర ధరకేం ॥
 జలు థలు దేఖి బనే నిసి బీతేం కీన్హ గవన రఘునాథ పిరీతేం ॥
 ఉహా రాము రజనీ అవనేషా జాగే సీయఁ సపన అస దేఖా ॥
 సహిత సమాజ భరత జను ఆపి నాథ బియోగ తాప తన తాప ॥

సకల మలిన మన దీన దుఖారీ! దేఖీం సాసు ఆన అనుహారీ ॥
 సుని సియ సపన భరే జల లోచన! భవ సోచబస సోచ బిమోచన ॥
 లఖన సపన యహ నీక న హోఈ! కఠిన కుచాహ సునాజిహి కోఈ ॥
 అస కహి బంధు సమేత నహానే! పూజి పురారి సాధు సనమానే ॥

ఛం. సనమాని సుర ముని బంది బైలే ఉత్తర దిసి దేఖిత భవ!
 నభ ధూరి ఖగ మృగ భూరి భాగే బికల ప్రభు ఆశ్రమ గవ ॥
 తులసీ ఉలే అవలోకి కారను కాహ చిత సచకిత రహే!
 సబ సమాచార కిరాత కోలన్ది ఆజి తేహి అవసర కహే ॥

దో. సునత సుమంగల బైన మన ప్రమోద తన పులక భర!
 సరద సరోరుహ నైన తులసీ భరే సనేహ జల ॥ ౨౨౬ ॥

బహురి సోచబస భే సియరవనూ! కారన కవన భరత ఆగవనూ ॥
 ఏక ఆజి అస కహా బహారీ! సేన సంగ చతురంగ న ధోరీ ॥
 సో సుని రామహి భా అతి సోమా! ఇత పితు బచ ఇత బంధు సకోమా ॥
 భరత సుభాఉ సముర్ని మన మాహిం! ప్రభు చిత హిత ధితి పావత నాహి ॥
 సమాధాన తబ భా యహ జానే! భరతు కహే మహుఁ సాధు సయానే ॥
 లఖన లఖేఉ ప్రభు హృదయఁ ఖభారూ! కహత సమయ సమ నీతి బిచారూ ॥
 బిను పూఁఛ కఛు కహాఉఁ గోసాఈం! సేవకు సమయఁ న ఢీత ధితాఈ ॥
 తుమ్మ సర్పగ్య సిరోమని స్వామీ! ఆపని సముర్ని కహాఉఁ అనుగామీ ॥

దో. నాథ సుప్రద సుతి సరల చిత సీల సనేహ నిధాన ॥
 సబ పర ప్రీతి ప్రతీతి జియఁ జానిఅ ఆపు సమాన ॥ ౨౨౭ ॥

బిషక జీవ పాజి ప్రభుతాఈ! మూఢః మోహ బస హోహిం జనాఈ ॥
 భరతు నీతి రత సాధు సుజానా! ప్రభు పద ప్రేమ సకల జగు జానా ॥
 తేఊ ఆజి రామ పదు పాఈ! చలే ధరమ మరజాద మేటాఈ ॥
 కుటిల కుబంధ కుఅవసరు తాకీ! జాని రామ బనవాస ఏకాకీ ॥
 కరి కుమంత్ర మన సాజి సమాజా! ఆప కరై అకంటక రాజా ॥
 కోటి ప్రకార కలపి కుటలాఈ! ఆప దల బబోరి దోఉ భాఈ ॥
 జొం జియఁ హోతి న కపట కుచాలీ! కేహి సోహోతి రథ బాజి గజాలీ ॥
 భరతహి దోసు దేజి కో జాఏ! జగ బౌరాజి రాజ పదు పాఏ ॥

దో. ససి గుర తియ గామీ నఘుషు చఢ్ఱేఉ భూమిసుర జాన!
 లోక బేద తేం బిముఖ భా అధమ న బేన సమాన ॥ ౨౨౮ ॥

సహసబాహు సురనాథు త్రిసంకూ| కేహి న రాజమద దీన్త కలంకూ ||
 భరత కీన్త యహ ఉచిత ఉపాఠః| రిపు రిన రంచ న రాఖబ కాఠః ||
 ఏక కీన్తి నహిం భరత భలాఠః| నిదరే రాము జాని అసహాఠః ||
 సముర్షి పరిహి సోఠ ఆజు బినేషీ| సమర సరోష రామ ముఖు పేఖీ ||
 ఏతనా కహత నీతి రస భూలా| రన రస బిటపు పులక మిన పూలా ||
 ప్రభు పద బంది సీస రజ రాఖీ| బోలే సత్య సహజ బలు భాషీ ||
 అనుచిత నాథ న మానబ మోరా| భరత హమహి ఉపచార న ధోరా ||
 కహః లగి సహిత రహిత మను మారేం| నాథ సాథ ధను హాథ హమారేం ||

దో. ఛత్రి జాతి రఘుకుల జనము రామ అనుగ జగు జాన|

లాతహుఁ మారేం చఢఃతి సిర నీవ కో ధూరి సమాన || ౨౨౯ ||

ఉరి కర జోరి రజాయసు మాగా| మనహుఁ బీర రస సోవత జాగా ||
 బాఢి జటా సిర కసి కటి భాథా| సాజి సరాసను సాయకు హాథా ||
 ఆజు రామ నేవక జను లేఠః| భరతహి సమర సిఖావన దేఠః ||
 రామ నిరాదర కర ఫలు పాఠః| సోవహుఁ సమర నేజ దోఠ భాఠః ||
 ఆజు బనా భల సకల సమాజా| ప్రగట కరఠఁ రిన పాఠిల ఆజూ ||
 జిమి కరి నికర దలజ మృగరాజా| లేజు లపేటి లవా జిమి బాజూ ||
 త్రైసేహిం భరతహి సేన సమేతా| సానుజు నిదరి నిపాతఠఁ ఖేతా ||
 జౌం సహాయ కర సంకరు ఆఠః| తౌ మారఠఁ రన రామ దోహాఠః ||

దో. అతి సరోష మాఖే లఖను లఖి సుని సపథ ప్రవాన|

సభయ లోక సబ లోకపతి చాహత భభరి భగాన || ౨౩౦ ||

జగు భయ మగన గగన భజ బానీ| లఖన బాహుబలు బిపుల బఖానీ ||
 తాత ప్రతాప ప్రభాఠ తుమ్హారా| కో కహి సకజు కో జాననిహారా ||
 అనుచిత ఉచిత కాజు కీఘ హోఠః| సముర్షి కరిత భల కహ సబు కోఠః ||
 సహసా కరి పాఠైం పఠితాహిం| కహహిం బేద బుధ తే బుధ నాహిం ||
 సుని సుర బచన లఖన సకుచానే| రామ సీయఁ సాదర సనమానే ||
 కహి తాత తుమ్హు నీతి సుహాఠః| సబ తేం కరిన రాజమదు భాఠః ||
 జో అచవఠ నృప మాతహిం తేఠః| నాహిన సాధుసభా జేహిం సేఠః ||
 సునహు లఖన భల భరత సరీసా| బిధి ప్రపంచ మహఁ సునా న దీసా ||

దో. భరతహి హోజు న రాజమదు బిధి హరి హర పద పాజు ||

కబహుఁ కి కాఠి సీకరని ఛీరసింధు బినసాజు || ౨౩౧ ||

తిమిరు తరున తరనిహి మకు గిలకః| గగను మగన మకు మేఘహిం మిలకః ||
 గోపద జల బూడఃహిం ఘటజోనీ| సహజ ఛమా బరు ఛాడఃవైఘోనీ ||
 మసక పూక మకు మేరు ఉడఃకః| హోఞ న నృపమదు భరతహి భాకః ||
 లఖన తుమ్హార సపథ పితు ఆనా| సుచి సుబంధు నహిం భరత సమానా ||
 సగున శ్రీరు అవగున జలు తాతా| మిలజ రచజ పరపంచు బిధాతా ||
 భరతు హంస రబిబంస తడఃగా| జనమి కీన్త్వ గున దోష విభాగా ||
 గహి గున పయ తజి అవగున బారీ| నిజ జన జగత కీన్త్వి ఉజిఆరీ ||
 కహత భరత గున సీలు సుభాఠః| వేమ పయోధి మగన రఘురాఠః ||

దో. సుని రఘుబర బానీ బిబుధ దేఖి భరత పర హేతు|

సకల సరాహత రామ సో ప్రభు కో కృపానికేతు || ౨౩౨ ||

జౌం న హోత జగ జనమ భరత కో| సకల ధరమ ధుర ధరని ధరత కో ||
 కవి కుల అగమ భరత గున గాథా| కో జానజ తుమ్హ బిను రఘునాథా ||
 లఖన రామ సీయః సుని సుర బానీ| అతి సుఖు లహేఠ న జాజ బఖానీ ||
 ఇహో భరతు సబ సహిత సహోపి| మందాకీనీం పునీత సహోపి ||
 సరిత సమీప రాఖి సబ లోగా| మారి మాతు గుర సచివ నియోగా ||
 చలే భరతు జహః సీయ రఘురాఠః| సాథ నిషాదనాథు లఘు భాకః ||
 సముర్షి మాతు కరతబ సకుచాహిం| కరత కుతరక కోటి మన మాహిం ||
 రాము లఖను సీయ సుని మమ నాఠః| ఉరీ జని అనత జాహిం తజి రాఠః ||

దో. మాతు మతే మహుః మాని మోహి జో కఘ కరహిం సో ధోర|

అఘ అవగున ఛమి ఆదరహిం సముర్షి ఆపనీ ఓర || ౨౩౩ ||

జౌం పరిహరహిం మలిన మను జానీ| జౌ సనమానహిం నేవకు మానీ ||
 మోరేం సరన రామహి కీ పనహీ| రామ సుస్వామి దోసు సబ జనహీ ||
 జగ జన భాజన చాతక మీనా| నేమ వేమ నిజ నిపున నబీనా ||
 అస మన గునత చలే మగ జాతా| సకుచ సనేహః సిథిల సబ గాతా ||
 ఫేరత మనహుః మాతు కృత ఖోరీ| చలత భగతి బల ధీరజ ధోరీ ||
 జబ సముర్షుత రఘునాథ సుభాఠః| తబ పథ పరత ఉతాఇల పాఠః ||
 భరత దసా తేహి అవసర కైసీ| జల ప్రబాహః జల అలి గతి జైసీ ||
 దేఖి భరత కర సోచు సనేహుః| భా నిషాద తేహి సమయః బిదేహుః ||

దో. లగే హోన మంగల సగున సుని గుని కహత నిషాదు|

మిటిహి సోచు హోఞహి హరఘ పుని పరినామ బిషాదు || ౨౩౪ ||

సేవక బచన సత్య సబ జానే| ఆశ్రమ నికట జాఇ నిఅరానే ||
 భరత దీఖ బన సైల సమాజా| ముదిత ఛుధిత జను పాఇ సునాజా ||
 ఈతి బీతి జను ప్రజా దుఖారీ| త్రిబిధ తాప పీడః త గ్రహ మారీ ||
 జాఇ సురాజ సుదేస సుఖారీ| హోహిం భరత గతి తేహి అనుహారీ ||
 రామ బాస బన సంపతి బ్రాజా| సుఖీ ప్రజా జను పాఇ సురాజా ||
 సచివ బిరాగు బిబేకు నరేసూ| బిపిన సుహావన పావన దేసూ ||
 భట జమ నియమ సైల రజధానీ| సాంతి సుమతి సుచి సుందర రానీ ||
 సకల అంగ సంపన్న సురాఊ| రామ చరన ఆశ్రిత చిత చాఊ ||

దో. జీతి మోహ మహిపాలు దల సహిత బిబేక భుఆలు|

కరత అకంటక రాజ పురఁ సుఖ సంపదా సుకాలు || ౨౩౫ ||

బన ప్రదేస ముని బాస ఛునేరే| జను పుర నగర గాఊఁ గన ఖేరే ||
 బిపుల బిచిత్ర బిహగ మృగ నానా| ప్రజా సమాజ న జాఇ బఖానా ||
 ఖగహో కరి హరి బాఘ బరాహా| దేఖి మహిష బృష సాజ సరాహా ||
 బయరు బిహోఇ చరహిం ఏక సంగా| జహఁ తహఁ మనహుఁ సేన చతురంగా ||
 ర్షురనా ర్షురహిం మత్త గజ గాజహిం| మనహుఁ నిసాన బిబిధి బిధి బాజహిం ||
 చక చకోర చాతక సుక పిక గన| కూజత మంజు మరాల ముదిత మన ||
 అలిగన గావత నాచత మోరా| జను సురాజ మంగల చహు ఓరా ||
 బేలి బిటప తృన సఫల సఫూలా| సబ సమాజ ముద మంగల మూలా ||
 దో. రామ సైల సోభా నిరఖి భరత హృదయఁ అతి పేము|

తాపస తప ఫలు పాఇ జిమి సుఖీ సిరానేం నేము || ౨౩౬ ||

మాసపారాయణ, బీసవాఁ విశ్రామ

నవాహ్నాపారాయణ, పాఁచవాఁ విశ్రామ

తబ కేవట ఊఁచేం చఢః ధాఊఁ| కహేఊ భరత సన భుజు ఊతాఊ ||
 నాథ దేఖిఅహిం బిటప బిసాలా| పాకరి జంబు రసాల తమాలా ||
 జిన్న్తరుబరన్న్త మధ్య బటు సోహా| మంజు బిసాల దేఖి మను మోహా ||
 నీల సఘన పల్లవ ఫల లాలా| అబిరల ఛాహఁ సుఖద సబ కాలా ||
 మానహుఁ తిమిర అరునమయ రాసీ| బిరచీ బిధి సకేలి సుషమా సీ ||
 ఏ తరు సరిత సమీప గోసాఁఊఁ| రఘుబర పరనకుటీ జహఁ ఛాఊ ||
 తులసీ తరుబర బిబిధ సుహాఏ| కహుఁ కహుఁ సియఁ కహుఁ లఖన లగాఏ ||
 బట ఛాయాఁ బేదికా బనాఊఁ| సియఁ నిజ పాని సరోజ సుహాఊ ||

దో. జహఁ బైతి మునిగన సహిత నిత సియ రాము సుజాన|

సునహిం కథా ఇతిహాస సబ ఆగమ నిగమ పురాన ॥ ౨౩౭ ॥

సఖా బచన సుని బిటప నిహారీః ఉమగే భరత బిలోచన బారీ ॥
 కరత ప్రనామ చలే దోఢ భాఢాః కహత ప్రీతి సారద సకుచాఢాః ॥
 హరషహిం నిరఖి రామ పద అంకాః మానహుః పారసు పాయుఢ రంకా ॥
 రజ సిర ధరి హియః నయనస్త్వై లావహిం రఘుబర మిలన సరిస సుఖ పావహిం ॥
 దేఖి భరత గతి అకథ అతీవాః ప్రేమ మగన మృగ ఖగ జఢః జీవా ॥
 సఖహి సనేహా బిబన మగ భూలాః కహి సుపంథ సుర బరషహిం పూలా ॥
 నిరఖి సిద్ధ సాధక అనురాగేః సహజ సనేహు సరాహన లాగే ॥
 హోత న భూతల భాఢ భరత కోః అచర సచర చర అచర కరత కో ॥

దో. పేమ అమిఅ మందరు బిరహు భరతు పయోధి గఃభీరః
 మధి ప్రగఢేఢ సుర సాధు హిత కృపాసింధు రఘుబీర ॥ ౨౩౮ ॥

సఖా సమేత మనోహర జోటాః లఖేఢ న లఖన సఘన బన ఓటా ॥
 భరత దీఖ ప్రభు ఆశ్రము పావనః సకల సుమంగల సదను సుహావన ॥
 కరత ప్రబేస మిఢే దుఖ దావాః జను జోగీం పరమారథు పావా ॥
 దేఖే భరత లఖన ప్రభు ఆగేః పూఢే బచన కహత అనురాగే ॥
 సీన జటా కటి ముని పట బాఢేం తూన కసేం కర సరు ధను కాఢేం ॥
 బేదీ పర ముని సాధు సమాజాః సీయ సహిత రాజత రఘురాజా ॥
 బలకల బనన జటిల తను స్వామాః జను ముని బేష కీన్త రతి కామా ॥
 కర కమలని ధను సాయకు ఫేరతః జియ కీ జరని హరత హఃసి హేరత ॥

దో. లసత మంజు ముని మండలీ మధ్య సీయ రఘుచండుః
 గ్యాన సభాః జను తను ధరే భగతి సచ్చిదానండు ॥ ౨౩౯ ॥

సానుజ సఖా సమేత మగన మనః బినరే హరష సోక సుఖ దుఖ గన ॥
 పాహి నాథ కహి పాహి గోసాఢాః భూతల పరే లకుట కీ నాఢాః ॥
 బచన సపేమ లఖన పహిచానేః కరత ప్రనాము భరత జియః జానే ॥
 బంధు సనేహా సరస ఏహి ఓరాః ఉత సాహిబ సేవా బన జోరా ॥
 మిలి న జాజ నహిం గుదరత బనఢాః సుకబి లఖన మన కీ గతి భనఢాః ॥
 రహా రాఖి సేవా పర భారూః చఢః చంగ జను ఖైంచ ఖేలారూ ॥
 కహత సప్రేమ నాజ మహి మాథాః భరత ప్రనామ కరత రఘునాథా ॥
 ఉఢే రాము సుని పేమ అధీరాః కహుః పట కహుః నిషంగ ధను తీరా ॥

దో. బరబస లిప ఉఢాజ ఉర లాప కృపానిధానః

భరత రామ కీ మిలని లఖి బిసరే సబహి అపాన ॥ ౨౪౦ ॥

మిలని ప్రీతి కిమి జాఇ బఖానీ| కబికుల అగమ కరమ మన బానీ ॥
 పరమ పేమ పూరన దోఉ భాఈ| మన బుధి చిత ఆహమితి బిసరాఈ ॥
 కహహు సుపేమ ప్రగట కో కరఈ| కేహి ఛాయా కబి మతి అనుసరఈ ॥
 కబిహి అరథ ఆఖర బలు సాఁచా| అనుహరి తాల గతిహి నటు నాచా ॥
 అగమ సనేహ భరత రఘుబర కో| జహా న జాఇ మను బిధి హరి హర కో ॥
 సో మైం కుమతి కహ్సాం కేహి భాఁతీ| బాజ సురాగ కి గాఁడర తాఁతీ ॥
 మిలని బిలోకి భరత రఘుబర కీ| సురగన సభయ ధకధకీ ధరకీ ॥
 సముర్ఘాప సురగురు జడఁ జాగే| బరషి ప్రసూన ప్రసంసన లాగే ॥

దో. మిలి సపేమ రిపుసూదనహి కేవటు భేంటేఉ రామ|

భూరి భాయఁ భేంటే భరత లఖిమన కరత ప్రనామ ॥ ౨౪౧ ॥

భేంటేఉ లఖన లలకి లఘు భాఈ| బహురి నిషాదు లీన్ల ఉర లాఈ ॥
 పుని మునిగన దుహుఁ భాఇన్ల బందే| అభిమత ఆసిష పాఇ అనందే ॥
 సానుజ భరత ఉమగి అనురాగా| ధరి సిర సియ పద పదుమ పరాగా ॥
 పుని పుని కరత ప్రనామ ఉలాపి| సిర కర కమల పరసి బైలాపి ॥
 సీయఁ అసీన దీన్ల మన మాహిం| మగన సనేహఁ దేహ సుధి నాహిం ॥
 సబ బిధి సానుకూల లఖి సీతా| భే నిసోచ ఉర అపడర బీతా ॥
 కోఉ కిఛు కహఇ న కోఉ కిఛు పూఁచా| ప్రేమ భరా మన నిజ గతి ఛూఁచా ॥
 తేహి అవసర కేవటు ధీరజ ధరి| జోరి పాని బినవత ప్రనాము కరి ॥

దో. నాథ సాథ మునినాథ కే మాతు సకల పుర లోగ|

నేవక సేనప సచివ సబ ఆప బికల బియోగ ॥ ౨౪౨ ॥

సీలసింధు సుని గుర ఆగవనూ| సియ సమీప రాఖే రిపుదవనూ ॥
 చలో సబేగ రాము తేహి కాలా| ధీర ధరమ ధుర దీనదయాలా ॥
 గురహి దేఖి సానుజ అనురాగే| దండ ప్రనామ కరన ప్రభు లాగే ॥
 మునిబర ధాఇ లిప ఉర లాఈ| ప్రేమ ఉమగి భేంటే దోఉ భాఈ ॥
 ప్రేమ పులకి కేవట కహి నామూ| కీన్ల దూరి తేం దండ ప్రనామూ ॥
 రామసఖా రిషి బరబన భేంటా| జను మహి లుతత సనేహ సమేటా ॥
 రఘుపతి భగతి సుమంగల మూలా| నభ సరాహి సుర బరిసహిం పూలా ॥
 ఏహి సమ నిపట నీవ కోఉ నాహిం| బడఁ బసిష్ఠ సమ కో జగ మాహిం ॥

దో. జేహి లఖి లఖనహు తేం అధిక మిలే ముదిత మునిరాఉ|

సో సీతాపతి భజన కో ప్రగట ప్రతాప ప్రభాఉ ॥ ౨౪౩ ॥

ఆరత లోగ రామ సబు జానా| కరునాకర సుజాన భగవానా ॥
 జో జేహి భాయఁ రహా అభిలాషి| తేహి తేహి కై తసి తసి రుఖ రాఖీ ॥
 సానుజ మిలి పల మహు సబ కాహూ| కీన్హ దూరి దుఖు దారున దాహూ ॥
 యహ బడఁి బాతఁ రామ కై నాహిం| జిమి ఘట కోటి ఏక రబి ఛాహిం ॥
 మిలి కేవటిహి ఉమగి అనురాగా| పురజన సకల సరాహహిం భాగా ॥
 దేఖీం రామ దుఖిత మహతారీం| జను సుబేలి అవలీం హిమ మారీం ॥
 ప్రథమ రామ భేంటీ కైకేఈ| సరల సుభాయఁ భగతి మతి భేఈ ॥
 పగ పరి కీన్హ ప్రబోధు బహోరీ| కాల కరమ బిధి సిర ధరి ఖోరీ ॥

దో. భేటీం రఘుబర మాతు సబ కరి ప్రబోధు పరితోషు ॥

అంబ ఈస ఆధీన జగు కాహు న దేజిత దోషు ॥ ౨౪౪ ॥

గురతియ పద బందే దుహు భాఈ| సహిత బిప్రతియ జే సఁగ ఆఈ ॥
 గంగ గౌరి సమ సబ సనమాసీం ॥ దేహిం అసీస ముదిత మృదు బాసీ ॥
 గహి పద లగే సుమిత్రా అంకా| జను భేటీం సంపతి అతి రంకా ॥
 పుని జనని చరనని దోఉ బ్రాతా| పరే పేమ బ్యాకుల సబ గాతా ॥
 అతి అనురాగ అంబ ఉర లాఏ| నయన సనేహ సలిల అన్హాప ॥
 తేహి అవసర కర హరష బిషాదూ| కిమి కబి కహై మూక జిమి స్వాదూ ॥
 మిలి జననహి సానుజ రఘురాఉఁ| గుర సన కహేఉ కి ధారిఅ పాఉఁ ॥
 పురజన పాజ ముసీస నియోగూ| జల ధల తకి తకి ఉతరేఉ లోగూ ॥

దో. మహిసుర మంత్రి మాతు గుర గనే లోగ లిప సాథ ॥

పావన ఆశ్రమ గవను కియ భరత లఖన రఘునాథ ॥ ౨౪౫ ॥

సీయ ఆజ మునిబర పగ లాగీ| ఉచిత అసీస లహీ మన మాగీ ॥
 గురపతినిహి మునితియన్హ సమేతా| మిలీ పేము కహి జాజ న జేతా ॥
 బంది బంది పగ సియ సబహీ కే| ఆసిరబచన లహే ప్రియ జీ కే ॥
 సాసు సకల జబ సీయఁ నిహోరీం| మూదే నయన సహమి సుకుమారీం ॥
 పరీం బధిక బన మనహుఁ మరాలీం| కాహా కీన్హ కరతార కుచాలీం ॥
 తిన్హ సియ నిరఖి నివట దుఖు పావా| సో సబు సహిత జో దైఉ సహావా ॥
 జనకసుతా తబ ఉర ధరి ధీరా| సీల నలిస లోయన భరి సీరా ॥
 మిలీ సకల సాసున్హ సియ జాఈ| తేహి అవసర కరునా మహి ఛాఈ ॥

దో. లాగి లాగి పగ సబని సియ భేంటతి అతి అనురాగ ॥

హృదయః అసీసహిం పేమ బస రహితాపల భరీ సోహాగ ॥ ౨౪౬ ॥

బికల సనేహః సీయ సబ రానీం బైరన సబహి కహాఙ్ గుర గ్యానీం ॥
 కహి జగ గతి మాయిక మునినాథా కహే కఘక పరమారథ గాథా ॥
 నృప కర సురపుర గవను సునావా సుని రఘునాథ దుసహ దుఖ పావా ॥
 మరన హేతు నిజ నేహు బిచారీ భే అతి బికల ధీర ధుర ధారీ ॥
 కులిన కఠోర సునత కటు బానీ బిలపత లఖన సీయ సబ రానీ ॥
 సోక బికల అతి సకల సమాజా మానహుః రాజ అకాజేఙ్ ఆజా ॥
 మునిబర బహురి రామ సముర్భూషి సహిత సమాజ సుసరిత నహాషి ॥
 బ్రతు నిరంబు తేహి దిన ప్రభు కీన్వా మునిహు కహేం జలు కాహుః న లీన్వా ॥

దో. భోరు భవః రఘునందనహి జో ముని ఆయసు దీన్వ ॥
 శ్రద్ధా భగతి సమేత ప్రభు సో సబు సాదరు కీన్వ ॥ ౨౪౭ ॥

కరి పితు క్రియా బేద జసి బరనీ భే పునీత పాతక తమ తరనీ ॥
 జాసు నామ పావక అఘ తూలా సుమిరత సకల సుమంగల మూలా ॥
 సుద్ధ సో భయఙ్ సాధు సంమత అస తీరథ ఆవాహన సురసరి జస ॥
 సుద్ధ భవః దుష బాసర బీతే బోలే గుర నన రామ పిరీతే ॥
 నాథ లోగ సబ నిపట దుఖారీ కంద మూల ఫల అంబు అహారీ ॥
 సానుజ భరతు సచివ సబ మాతా దేఖి మోహి పల జిమి జగ జాతా ॥
 సబ సమేత పుర ధారిఅ పాఙ్ఘి ఆపు ఇహో అమరావతి రాఙ్ఘి ॥
 బహుత కహాఙ్ఘి సబ కియఙ్ఘి ధిరాఙ్ఘి ఉచిత హోఙ్ఘి తస కరిఅ గోసాఙ్ఘి ॥

దో. ధర్మ సేతు కరునాయతన కస న కహాపల అస రామ ॥
 లోగ దుఖిత దిన దుష దరన దేఖి లహాహుః బిశ్రామ ॥ ౨౪౮ ॥

రామ బచన సుని సభయ సమాజా జను జలనిధి మహుః బికల జహాజా ॥
 సుని గుర గిరా సుమంగల మూలా భయఙ్ఘి మనహుః మారుత అనుకులా ॥
 పావన పయః తిహుః కాల నహాహిం జో బిలోకి అంఘ ఓఘ నసాహిం ॥
 మంగలమూరతి లోచన భరి భరి నిరఖహిం హరషి దండవత కరి కరి ॥
 రామ సైల బన దేఖన జాహిం జహా సుఖ సకల సకల దుఖ నాహిం ॥
 ఝరనా ఝరిహిం సుధాసమ బారీ త్రిబిధ తాపహర త్రిబిధ బయారీ ॥
 బిటప బేలి త్వన అగనిత జాతీ ఫల ప్రసూన పల్లవ బహు భాఙ్ఘి ॥
 సుందర సిలా సుఖద తరు ఛాహిం జాఙ్ఘి బరని బన ఛబి కేహి పాహిం ॥

దో. సరని సరోరుహ జల బిహాగ కూజత గుంజత భృంగ ॥

బైర బిగత బిహరత బిపిన మృగ బిహంగ బహురంగ ॥ ౨౪౯ ॥

కోల కిరాత భిల్ల బనబాసీ మధు సుచి సుందర స్వాదు సుధా సీ ॥
 భరి భరి పరన పుటీం రచి రురీ కంద మూల ఫల అంకుర జారీ ॥
 సబహి దేహిం కరి బినయ ప్రనామా కహి కహి స్వాద్ భేద గున నామా ॥
 దేహిం లోగ బహు మోల న లేహిం ఫెరత రామ దోహాళు దేహిం ॥
 కహాహిం సనేహ మగన మృదు బాసీ మానత సాధు పేమ పహిచాసీ ॥
 తుష్ట సుకృతీ హమ నీచ నిషాదా పావా దరసను రామ ప్రసాదా ॥
 హమహి అగమ అతి దరసు తుష్టారా జన మరు ధరని దేవధుని ధారా ॥
 రామ కృపాల నిషాద నేవాజా పరిజన ప్రజుడ చహిఅ జన రాజా ॥

దో. యహ జియఁ జాని సఁకోమ తజి కరిఅ ఛోహు లఖి నేహు |
 హమహి కృతారథ కరన లగి ఫల తృన అంకుర లేహు ॥ ౨౫౦ ॥

తుష్ట ప్రియ పాహునే బన పగు ధారే సేవా జోగు న భాగ హమారే ॥
 దేబ కాహ హమ తుష్టహి గోసాఁళుఁ ఈధను పాత కిరాత మితాళు ॥
 యహ హమారి అతి బడఁి సేవకాళుఁ లేహి న బాసన బసన చోరాళు ॥
 హమ జడఁ జివ జివ గన ఘాతీ కుటిల కుచాలీ కుమతి కుజాతీ ॥
 పాప కరత నిసి బాసర జాహిం నహిం పట కటి నహి పేట అఘాహిం ॥
 సపోనేహుఁ ధరమ బుద్ధి కన కాళుఁ యహ రఘునందన దరస ప్రభాళు ॥
 జబ తేం ప్రభు పద పదుమ నిహారే మితే దుసహ దుఖ దోష హమారే ॥
 బచన సునత పురజన అనురాగే తిన్వ కే భాగ సరాహన లాగే ॥

ఛం. లాగే సరాహన భాగ సబ అనురాగ బచన సునావహిం |
 బోలని మిలని సియ రామ చరన సనేహు లఖి సుఖు పావహిం ॥
 నర నారి నిదరహిం నేహు నిజ సుని కోల భిల్లని కీ గిరా |
 తులసీ కృపా రఘుబంసమని కీ లోహ వై లౌకా తిరా ॥

సో. బిహరహిం బన చహు ఓర ప్రతిదిన ప్రముదిత లోగ సబ |
 జల జ్యోం డాదుర మోర భవ పీన పావన ప్రథమ ॥ ౨౫౧ ॥

పుర జన నారి మగన అతి ప్రీతీ బాసర జాహిం పలక సమ బీతీ ॥
 సీయ సాసు ప్రతి బేష బనాళుఁ సాదర కరణ సరిస సేవకాళు ॥
 లఖా న మరము రామ బిను కాహలూఁ మాయా సబ సియ మాయా మాహలూఁ ॥
 సీయఁ సాసు సేవా బస కీన్హిం తిన్వ లహి సుఖ సిఖ ఆసిష దీన్హిం ॥
 లఖి సియ సహిత సరల దోడ భాళుఁ కుటిల రాని పఛితాని అఘాళు ॥

అవని జమహి జావతి కైకేఈ! మహి న బీమ బిధి మీమ న దేఈ ॥
 లోకహుఁ బేద బిదిత కబి కహహీం! రామ బిముఖ ధలు నరక న లహహీం ॥
 యహు సంసఱ సబ కే మన మాహీం! రామ గవను బిధి అవధ కి నాహీం ॥

దో. నిసి న నీద నహిం భూఖ దిన భరతు బికల సుచి సోచ!
 నీచ కీచ బిచ మగన జస మీనహి సలిల సఁకోచ ॥ ౨౫౨ ॥

కీస్తీ మాతు మిస కాల కుచాలీ! ఈతి భీతి జస పాకత సాలీ ॥
 కేహి బిధి హోజ రామ అభిషేకూ! మోహి అవకలత ఉపాఱ న ఏకూ ॥
 అవసి ఫిరహిం గుర ఆయసు మానీ! ముని పుని కహబ రామ రుచి జానీ ॥
 మాతు కహేహుఁ బహురహిం రఘురాఱి! రామ జనని హఠ కరబి కి కాఱి ॥
 మోహి అనుచర కర కేతిక బాతా! తేహి మహఁ కుసమఱ బామ బిధాతా ॥
 జౌం హఠ కరఱఁ త నిపట కుకరమూ! హరగిరి తేం గురు సేవక ధరమూ ॥
 ఏకఱ జగుతి న మన రహరానీ! సోచత భరతహి రైని బిహానీ ॥
 ప్రాత నహోజ ప్రభుహి సిర నాఱి! బైరత పఠప రిషయఁ బోలాఱి ॥

దో. గుర పద కమల ప్రనాము కరి బైతే ఆయసు పాజ!
 బిప్ర మహాజన సచివ సబ జరే సభాసద ఆజ ॥ ౨౫౩ ॥

బోలే మునిబరు సమయ సమానా! సునహు సభాసద భరత సుజానా ॥
 ధరమ ధురీన భానుకుల భానూ! రాజా రాము స్వబస భగవానూ ॥
 సత్యసంధ పాలక శ్రుతి సేతూ! రామ జనము జగ మంగల హేతూ ॥
 గుర పితు మాతు బచన అనుసారీ! ఖల దలు దలన దేవ హితకారీ ॥
 నీతి ప్రీతి పరమారథ స్వారథు! కోఱ న రామ సమ జాన జఘారథు ॥
 బిధి హారి హారు ససి రబి దిసిపాలా! మాయా జీవ కరమ కులి కాలా ॥
 ఆహిప మహిప జహఁ లగి ప్రభుతాఱి! జోగ సిద్ధి నిగమాగమ గాఱి ॥
 కరి బిచార జియఁ దేఖహు నీకేం! రామ రజాజ సీస సబహీ కేం ॥

దో. రాఖేం రామ రజాజ రుఖ హమ సబ కర హిత హోజ!
 సముర్ఘి సయానే కరహు అబ సబ మిలి సంమత సోజ ॥ ౨౫౪ ॥

సబ కహుఁ సుఖద రామ అభిషేకూ! మంగల మోద మూల మగ ఏకూ ॥
 కేహి బిధి అవధ చలహిం రఘురాఱి! కహహు సముర్ఘి సోజ కరిఅ ఉపాఱి ॥
 సబ సాదర సుని మునిబర బానీ! నయ పరమారథ స్వారథ సానీ ॥
 ఉతరు న ఆవ లోగ భప భోరే! తబ సిరు నాజి భరత కర జోరే ॥
 భానుబంస భప భూప ఘనేరే! అధిక ఏక తేం ఏక బడఁేరే ॥

జనము హేతు సబ కహఁ పితు మాతా| కరమ సుభాసుభ దేజ బిధాతా ||
దలి దుఖ సజజ సకల కల్యానా| అస అసీస రాఠరి జగు జానా ||
సో గోసాజఁ బిధి గతి జేహిం ఛేంకీ| సకజ కో టారి టేక జో టేకీ ||

దో. బూర్నిఅ మోహి ఉపాఉ అబ సో సబ మోర అభాగు|

సుని సనేహమయ బచన గుర ఉర ఉమగా అనురాగు || ౨౫౫ ||

తాత బాత పురి రామ కృపాహిం| రామ బిముఖ సిధి సపనేహఁ నాహిం ||
సకుచఠఁ తాత కహత ఏక బాతా| అరధ తజహిం బుధ సరబన జాతా ||
తుమ్మ కానన గవనహు దోఉ భాఠఁ| ఫేరిఅహిం లఖన సీయ రఘురాఠఁ ||
సుని సుబచన హరషే దోఉ భ్రాతా| భే ప్రమోద పరిపూరన గాతా ||
మన ప్రసన్న తన తేజ బిరాజా| జను జియ రాఠ రాము భవ రాజా ||
బహుత లాభ లోగన్త లఘు హానీ| సమ దుఖ సుఖ సబ రోవహిం రానీ ||
కహాహిం భరతు ముని కహా సో కీన్తే| ఫలు జగ జీవన్త అభిమత దీన్తే ||
కానన కరఠఁ జనమ భరి బాసూ| ఏహిం తేం అధిక న మోర సుపాసూ ||

దో. అఠరజామీ రాము సియ తుమ్మ సరబగ్య సుజాన|

జో పుర కహపలు త నాథ నిజ కీజిఅ బచను ప్రవాన || ౨౫౬ ||

భరత బచన సుని దేఖి సనేహూ| సభా సహిత ముని భవ బిదేహూ ||
భరత మహా మహిమా జలరానీ| ముని మతి రాఠఁ తీర అబలా సీ ||
గా చహ పార జతను హియఁ హేరా| పావతి నాప న బోహితు బేరా ||
బారు కరిహి కో భరత బఠఁ ఠాఠఁ| సరసీ సీపి కి సింధు సమాఠఁ ||
భరతు మునిహి మన భీతర భావీ| సహిత సమాజ రామ పహిఁ ఆవ ||
ప్రభు ప్రనాము కరి దీన్త సుఆసను| బైలే సబ సుని ముని అనుసాసను ||
బోలే మునిబరు బచన బిచారీ| దేస కాల అవసర అనుహారీ ||
సునహు రామ సరబగ్య సుజానా| ధరమ నీతి గున గ్యాన నిధానా ||

దో. సబ కే ఉర అంతర బసహు జానహు భాఠ కుభాఠ|

పురజన జననీ భరత హిత హోజ సో కహిఅ ఉపాఠ || ౨౫౭ ||

ఆరత కహహిం బిచారి న కాఠఁ| సూర్పు జూఆరిహి ఆపన దాఠఁ ||
సుని ముని బచన కహత రఘురాఠఁ| నాథ తుమ్మారేహి హాథ ఉపాఠఁ ||
సబ కర హిత రుఖ రాఠరి రాఠేఁ| ఆయసు కివిఁ ముదిత పుర భాషేం ||
ప్రథమ జో ఆయసు మో కహఁ హోఠఁ| మాఠేఁ మాని కరో సిఖ సోఠఁ ||
పుని జేహి కహఁ జన కహబ గోసాఠఁ| సో సబ భాఠి ఘటిహి నేవకాఠఁ ||

బిను సముర్షేఁ నిజ అఘ పరిపాకూఁ జారిఉఁ జాయఁ జనని కహి కాకూ ॥
హృదయఁ హేరి హారేఉఁ సబ ఓరాఁ ఏకహి భాఁతి భలేహిం భల మోరా ॥
గుర గోసాఞఁ సాహిబ సియ రామూఁ లాగత మోహి నీక పరినామూ ॥

దో. సాధు సభా గుర ప్రభు నికట కహాఉఁ సుథల సతి భాఉఁ

ప్రేమ ప్రపంచు కి రఘూత పుర జానహిం ముని రఘురాఉ ॥ ౨౬౧ ॥

భూపతి మరన పేమ పను రాఖీఁ జననీ కుమతి జగతు సబు సాఖీ ॥
దేఖి న జాహి బికల మహతారీఁ జరహిం దుసహ జర పుర నర నారీ ॥
మహిం సకల అనరథ కర మూలాఁ సో సుని సముర్షి సహిఉఁ సబ సూలా ॥
సుని బన గవను కీన్త రఘునాథాఁ కరి ముని బేష లఖన సియ సాథా ॥
బిను పానహిన్త పయాదేహి పాపఁఁ సంకరు సాఖి రహేఉఁ ఏహి ఘాపఁ ॥
బహురి నిహార నిషాద సనేహూఁ కులిస కఠిన ఉర భయఉ న బేహూ ॥
అబ సబు ఆఞ్ఞ దేఖేఉఁ ఆఈఁ జిఅత జీవ జడఁ సబజ సహాఈ ॥
జన్తహి నిరఖి మగ సాఁపిని బీఢీఁ తజహిం బిషమ బిషు తామన తీఢీ ॥

దో. తేజ రఘునందను లఖను సియ అనహిత లాగే జాహిఁ

తాసు తనయ తజి దుసహ దుఖ దైఉ సహావజ కాహి ॥ ౨౬౨ ॥

సుని అతి బికల భరత బర బానీఁ ఆరతి ప్రీతి బినయ నయ సానీ ॥
సోక మగన సబ సభాఁ ఖభారూఁ మనహుఁ కమల బన పరేఉ తుసారూ ॥
కహి అనేక బిధి కథా పురానీఁ భరత ప్రబోధు కీన్త ముని గ్యానీ ॥
బోలే ఉచిత బచన రఘునందూఁ దినకర కుల కైరవ బన చందూ ॥
తాత జాయ జియఁ కరహు గలానీఁ ఈస అధీన జీవ గతి జానీ ॥
తీని కాల తిభుఅన మత మోరేఁఁ పున్యసిలోక తాత తర తోరే ॥
ఉర ఆనత తుష్టు పర కుటిలాఈఁ జాజి లోకు పరలోకు నసాఈ ॥
దోసు దేహిం జననిహి జడఁ తేఈఁ జిన్త గుర సాధు సభా నహిం నేఈ ॥

దో. మిటిహాహిం పాప ప్రపంచ సబ అఖిల అమంగల భారఁ

లోక సుజసు పరలోక సుఖు సుమిరత నాము తుష్టార ॥ ౨౬౩ ॥

కహాఉఁ సుభాఉ సత్య సివ సాఖీఁ భరత భూమి రహ రాఉరి రాఖీ ॥
తాత కుతరక కరహు జని జాపఁఁ బైర పేమ నహి దురజ దురాపఁ ॥
ముని గన నికట బిహగ మృగ జాహింఁ బాధక బధిక బిలోకి పరాహిం ॥
హిత అనహిత పసు పచ్చిఉ జానాఁ మానుష తను గున గ్యాన నిధానా ॥
తాత తుష్టహి మైం జానఉఁ నీకేఁఁ కరౌం కాహ అసమంజస జీకేం ॥

రాఖేఉ రాయఁ సత్య మోహి త్యాగీ| తను పరిహరేఉ పేమ పన లాగీ ||
తాసు బచన మేటత మన సోచా| తేహి తేం అధిక తుష్టార సఁకోచా ||
తా పర గుర మోహి ఆయసు దీన్వా| అవసి జో కహహు చహాఉఁ సోఇ కీన్వా ||

దో. మను ప్రసన్న కరి సకువ తజి కహహు కరొం సోఇ ఆజు|

సత్యసంధ రఘుబర బచన సుని భా సుఖీ సమాజు || ౨౬౪ ||

సుర గన సహిత సభయ సురరాజు| సోచహిం చాహత హోన అకాజు ||
బనత ఉపాఉ కరత కఘ నాహిం| రామ సరన సబ గే మన మాహిం ||
బహురి బిచారి పరస్పర కహహిం| రఘుపతి భగత భగతి బస అహహిం|
సుధి కరి అంబరీష దురబాసా| భే సుర సురపతి నిపట నిరాసా ||
సహే సురన్త బహు కాల బిషాదా| నరహరి కిష ప్రగట ప్రహలాదా ||
లగి లగి కాన కహహిం ధుని మాథా| అబ సుర కాజు భరత కే హాథా ||
ఆన ఉపాఉ న దేఖిత దేవా| మానత రాము సుసేవక సేవా ||
హియఁ సవేమ సుమిరహు సబ భరతహి| నిజ గున సీల రామ బస కరతహి ||

దో. సుని సుర మత సురగుర కహేఉ భల తుష్టార బడఁ భాగు|

సకల సుమంగల మూల జగ భరత వరన అనురాగు || ౨౬౫ ||

సీతాపతి సేవక సేవకాఁక| కామధేను సయ సరిస సుహాఁక ||
భరత భగతి తుష్టారేం మన ఆఁక| తజహు సోచు బిధి బాత బనాఁక ||
దేఖు దేవపతి భరత ప్రభాఁక| సహజ సుభాయఁ బిబస రఘురాఁక ||
మన ధిర కరహు దేవ డరు నాహిం| భరతహి జాని రామ పరిఛాహిం ||
సునో సురగుర సుర సంమత సోచా| అంతరజామీ ప్రభుహి సకోచా ||
నిజ సిర భారు భరత జియఁ జానా| కరత కోటి బిధి ఉర అనుమానా ||
కరి బిచారు మన దీన్వీ తీకా| రామ రజాయస ఆపన నీకా ||
నిజ పన తజి రాఖేఉ పను మోరా| ఛోహు సనేహు కీన్వ సహిం ఛోరా ||

దో. కీన్వ అనుగ్రహ అమిత అతి సబ బిధి సీతానాథ|

కరి ప్రనాము బోలే భరతు జోరి జలజ జగ హాథ || ౨౬౬ ||

కహఁం కహవేం కా అబ స్వామీ| కృపా అంబునిధి అంతరజామీ ||
గుర ప్రసన్న సాహిబ అనుకూలా| మిటీ మలిన మన కలపిత సూలా ||
అపడర డరేఉఁ న సోచ సమూలేం| రబిహి న దోసు దేవ దిసి భూలేం ||
మోర అభాగు మాతు కుటిలాఁక| బిధి గతి బిషమ కాల కరినాఁక ||
పాఉ రోఁపి సబ మిలి మోహి ఘాలా| ప్రనతపాల పన ఆపన పాలా ||

యహ నజ రీతి న రాఊరి హోఁకః | లోకహః బేద బిదిత నహిం గోఁకః ||
జగు అనభల భల ఏకు గోసాఁకః | కహిత హోఁజ భల కాసు భలాఁకః ||
దేఱ దేవతరు సరిస సుభాఱః | సనముఖ బిముఖ న కాహుహి కాఱః ||

దో. జాఱ నికట పహిచాని తరు చాహః సమని సబ సోఱ |

మాగత అభిమత పావ జగ రాఱ రంకు భల పోవ || ౨౬౭ ||

లఖి సబ బిధి గుర స్వామి సనేహూ | మిఱేఱ ఛోఱు నహిం మన సందేహూ ||
అబ కరునాకర కీఱిఅ సోఁకః | జన హిత ప్రభు చిత ఛోఱు న హోఁకః ||
జో నేవకు సాహిబహి సఁకోఱీ | నిజ హిత చహాఱ తాసు మతి పోఱీ ||
నేవక హిత సాహిబ నేవకాఁకః | కరై సకల సుఖ లోభ బిహోఁకః ||
స్వారఱు నాఱ ఫిరేం సబహి కా | కిపఁ రజాఱ కోటి బిధి నీకా ||
యహ స్వారఱ పరమారఱ సారు | సకల సుకృత ఫల సుగతి సింగారు ||
దేవ ఏక బినతీ సుని మోఱీ | ఱచిత హోఁజ తస కరబ బహోఱీ ||
తిలక సమాజ సాజి సబు ఆనా | కరిఅ సుఫల ప్రభు జొం మను మానా ||

దో. సాసుజ పఱఱిఅ మోహి బన కీఱిఅ సబహి సనాఱ |

నతరు ఫేరిఅహిం బంఱు దోఱ నాఱ చలౌం మైం సాఱ || ౨౬౮ ||

నతరు జాహిం బన తీనిఱ ఖాఁకః | బహురిఅ సీయ సహిత రఱురాఁకః ||
జేహి బిధి ప్రభు ప్రసన్న మన హోఁకః | కరునా సాగర కీఱిఅ సోఁకః ||
దేవఁ ద్విన్ సబు మోహి అభారు | మోఱేం నీతి న ధరమ బిచారు ||
కహాఱఁ బవన సబ స్వారఱ హేఱూ | రహత న ఆరత కేం చిత చేఱూ ||
ఱతరు దేఱి సుని స్వామి రజాఁకః | సో నేవకు లఖి లాజ లజాఁకః ||
అస మైం అవగున ఱదఱి అగాఱూ | స్వామి సనేహః సరాహత సాఱూ ||
అబ కృపాల మోహి సో మత భావా | సకుచ స్వామి మన జాఱిఱ న పావా ||
ప్రభు పద సపఱ కహాఱఁ సతి భాఱః | జగ మంగల హిత ఏక ఱపాఱః ||

దో. ప్రభు ప్రసన్న మన సకుచ తజి జో జేహి ఆయసు దేబ |

సో సిర ధరి ధరి కరిహి సబు మిటిహి అనట అవరేబ || ౨౬౯ ||

భరత బవన సుచి సుని సుర హరషే | సాఱు సరాహి సుమన సుర బరషే ||
అసమంజస బన అవఱ నేవాసీ | ప్రముదిత మన తాపస బనబాసీ ||
చుపహిం రహే రఱునాఱ సఁకోఱీ | ప్రభు గతి దేఖి సభా సబ సోఱీ ||
జనక దూత తేహి అవసర ఆపి | ముని బసిష్ఠఁ సుని బేగి బోలాప ||
కరి ప్రనామ త్విన్ద్రాము నిహారే | బేఱు దేఖి భప నిపట దుఖారే ||

దూతన్త మునిబర బూర్షి బాతా| కహహు బిదేహ భూప కుసలాతా ||
 సుని సకుచాఇ నాఇ మహి మాథా| బోలే చర బర జోరేం హాథా ||
 బూర్పుబ రాఊర సాదర సాఊం| కుసల హేతు సో భయఊ గోసాఊం ||

దో. నాహి త కోసల నాథ కేం సాథ కుసల గఇ నాథ|
 మిథిలా అవధ బినేష తేం జగు సబ భయఊ అనాథ || ౨౨౦ ||

కోసలపతి గతి సుని జనకౌరా| భే సబ లోక సోక బస బౌరా ||
 జేహిం దేభే తేహి సమయ బిదేహూ| నాము సత్య అస లాగ న కేహూ ||
 రాని కుచాలి సునత నరపాలహి| సూర్పు న కఛు జస మని బిను బ్యాలహి ||
 భరత రాజ రఘుబర బనబాసూ| భా మిథిలేసహి హృదయఁ హరాఁసూ ||
 నృప బూర్షే బుధ సచివ సమాజూ| కహహు బిచారి ఉచిత కా ఆజూ ||
 సముర్షి అవధ అసమంజస దోఊః| చలిఅ కి రహిఅ న కహ కఛు కోఊః ||
 నృపహి ధీర ధరి హృదయఁ బిచారీ| పఠప అవధ చతుర చర చారీ ||
 బూర్షి భరత సతి భాఊ కుభాఊః| ఆవిహు బేగి న హోఇ లఖాఊః ||

దో. గప అవధ చర భరత గతి బూర్షి దేఖి కరతూతి|
 చలే చిత్రకూటహి భరతు చార చలే తేరహూతి || ౨౨౧ ||

దూతన్త ఆఇ భరత కఇ కరనీ| జనక సమాజ జథామతి బరనీ ||
 సుని గుర పరిజన సచివ మహీపతి| భే సబ సోచ సనేహఁ బికల అతి ||
 ధరి ధీరజు కరి భరత బడఁ ఊః| లివి సుభట సాహనీ బోలాఊః ||
 ఘర పుర దేస రాఖి రఘవారే| హయ గయ రథ బహు జాన సఁవారే ||
 దుఘరీ సాధి చలే తతకాలా| కివి బిశ్రాము న మగ మహీపాలా ||
 భోరహిం ఆజు నహోఇ ప్రయాగా| చలే జమున ఉతరన సబు లాగా ||
 ఖబరి లేన హమ పఠప నాథా| తిన్త కహి అస మహి నాయఊ మాథా ||
 సాథ కిరాత ఛ సాతక దీన్వే| మునిబర తురత బిదా చర కీన్వే ||

దో. సునత జనక ఆగవను సబు హరషేఊ అవధ సమాజు|
 రఘునందనహి సకోచు బడఁ సోచ బిబస సురరాజు || ౨౨౨ ||

గరఇ గలాని కుటిల కైకేఊ| కాహి కహై కేహి దూషను దేఊః ||
 అస మన ఆని ముదిత నర నారీ| భయఊ బహోరి రహబ దిన చారీ ||
 ఏహి ప్రకార గత బాసర సోఊః| ప్రాత నహాన లాగ సబు కోఊః ||
 కరి మజ్జను పూజహిం నర నారీ| గనప గౌరి తిపురారి తమారీ ||
 రమా రమన పద బంది బహోరీ| బినవహిం అంజులి అంచల జోరీ ||

రాజా రాము జానకీ రానీ| ఆనంద అవధి అవధ రజధానీ ||
 సుబస బసఉ ఫిరి సహిత సమాజా| భరతహి రాము కరహుఁ జబరాజా ||
 ఏహి సుఖ సుధాఁ సీంచీ సబ కాహూ| దేవ దేహు జగ జీవన లాహూ ||

దో. గుర సమాజ భాజ్జన్త సహిత రామ రాజు పుర హోఉ|
 అఘత రామ రాజా అవధ మరీఅ మాగ సబు కోఉ || ౨౭౩ ||

సుని సనేహమయ పురజన బానీ| నిందహిం జోగ బిరతి ముని గ్యానీ ||
 ఏహి బిధి నిత్యకరమ కరి పురజన| రామహి కరహిం ప్రనామ పులకి తన ||
 ఊఁచ నీచ మధ్యమ నర నారీ| లహహిం దరసు నిజ నిజ అనుహారీ ||
 సావధాన సబహి సనమానహిం| సకల సరాహత కృపానిధానహిం ||
 లరికాజహి తే రఘుబర బానీ| పాలత నీతి ప్రీతి పహిచానీ ||
 సీల సకోచ సింధు రఘురాఊ| సుముఖ సులోచన సరల సుభాఊ ||
 కహాత రామ గున గన అనురాగే| సబ నిజ భాగ సరాహన లాగే ||
 హమ సమ పున్య పుంజ జగ ధోరే| జిన్తహి రాము జానత కరి మోరే ||

దో. ప్రేమ మగన తేహి సమయ సబ సుని ఆవత మిథిలేసు|
 సహిత సభా సంభ్రమ ఉరేఉ రబికుల కమల దినేసు || ౨౭౪ ||

భాజ్జ సబివ గుర పురజన సాథా| ఆగేం గవను కీన్త రఘునాథా ||
 గిరిబరు దీఖ జనకపతి జబహిం| కరి ప్రనామ రథ త్యాగేఉ తబహిం ||
 రామ దరస లాలసా ఉఛాహూ| పథ శ్రమ లేసు కలేసు న కాహూ ||
 మన తహఁ జహఁ రఘుబర బైదేహీ| బిను మన తన దుఖ సుఖ సుధి కేహీ ||
 ఆవత జనకు చలే ఏహి భాఁతీ| సహిత సమాజ ప్రేమ మతి మాతీ ||
 ఆవి నికట దేఖి అనురాగే| సాదర మిలన పరసపర లాగే ||
 లగే జనక మునిజన పద బందన| రిషిన్త ప్రనాము కీన్త రఘునందన ||
 భాజ్జన్త సహిత రాము మిలి రాజహి| చలే లవాజ్జ సమేత సమాజహి ||

దో. ఆశ్రమ సాగర సాంత రస పూరన పావన పాఠు|
 సేన మనహుఁ కరునా సరిత లిఏఁ జాహిం రఘునాఠు || ౨౭౫ ||

బోరతి గ్యాన బిరాగ కరారే| బవన ససోక మిలత నద నారే ||
 సోచ ఉసాస సమీర తంరగా| ధీరజ తట తరుబర కర భంగా ||
 బిషమ బిషాద తోరావతి ధారా| భయ భ్రమ భవర అబర్త అపారా ||
 కేవట బుధ బిద్యా బడఁ నావా| సకహిం న ఖేజ్జ ఐక నహిం ఆవా ||
 బనచర కోల కిరాత బిచారే| ధకే బిఠోకి పథిక హియఁ హారే ||

ఆశ్రమ ఉదధి మిలీ జబ జాఈ| మనహుఁ ఉలేఉ అంబుధి అకులాఈ ||
 సోక బికల దోఉ రాజ సమాజా| రహా న గ్యాను న ధీరజ లాజా ||
 భూప రూప గున సీల సరాహీ| రోవహిం సోక సింధు అవగాహీ ||

ఫం. అవగాహి సోక సముద్ర సోచహిం నారి నర బ్యాకుల మహా|
 దై దోష సకల సరోష బోలహిం బామ బిధి కీన్తో కహా ||
 సుర సిద్ధ తాపన జోగిజన ముని దేఖి దసా బిదేహ కీ|
 తులసీ న సమరథు కోఉ జో తరి సక్తై సరిత సనేహ కీ ||

సో. కిప అమిత ఉపదేస జహఁ తహఁ లోగన్త మునిబరన్త|
 ధీరజ ధరిఅ నరోస కహేఉ బసిష్ఠ బిదేహ సన || ౨౬౬ ||

జాసు గ్యాను రబి భవ నిసి నాసా| బచన కిరన ముని కమల బికాసా ||
 తేహి కి మోహ మమతా నిఅరాఈ| యహ సియ రామ సనేహ బడఁాఈ ||
 బిషఈ సాధక సిద్ధ సయానే| త్రిబిధ జీవ జగ బేద బఖానే ||
 రామ సనేహ సరస మన జాసూ| సాధు సభాఁ బడఁ ఆదర తాసూ ||
 సోహ న రామ పేమ బిను గ్యానూ| కరనధార బిను జిమి జలజానూ ||
 ముని బహుబిధి బిదేహు సముర్భూప| రామఘాట సబ లోగ నహాప ||
 సకల సోక సంకుల నర నారీ| సో బాసరు బీతేఉ బిను బారీ ||
 పసు ఖగ మృగన్త న కీన్త అహారూ| ప్రియ పరిజన కర కౌన బిచారూ ||

దో. దోఉ సమాజ నిమిరాజ రఘురాజ నహానే ప్రాత|
 బైలే సబ బట బిటప తర మన మలీన కృస గాత || ౨౬౭ ||

జే మహిసుర దనరథ పుర బాసీ| జే మిథిలాపతి నగర నివాసీ ||
 హంస బంస గుర జనక పురోధా| జిన్త జగ మగు పరమారథు సోధా ||
 లగే కహన ఉపదేస అనేకా| సహిత ధరమ నయ బిరతి బిబేకా ||
 కౌసిక కహి కహి కథా పురాసీం| సముర్భూఈ సబ సభా సుబాసీం ||
 తబ రఘునాథ కోసికహి కహేఉఁ| నాథ కాలి జల బిను సబు రహేఉఁ ||
 ముని కహ ఉచిత కహాత రఘురాఈ| గయఉ బీతి దిన పహర అఢఁాఈ ||
 రిషి రుఖ లఖి కహ తేరహుతిరాజూ| ఇహోఁ ఉచిత సహిం అసన అనాజూ ||
 కహా భూప భల సబహి సోహానా| పాజ రజాయసు చలే నహానా ||

దో. తేహి అవసర ఫల పూల దల మూల అనేక ప్రకార|
 లజ ఆపి బనచర బిపుల భరి భరి కాఁవరి భార || ౨౬౮ ||

కామద మే గిరి రామ ప్రసాదా| అవలోకత అపహరత బిషాదా ॥
 సర సరితా బన భూమి బిభాగా| జను ఉమగత ఆనంద అనురాగా ॥
 బేలి బిటప సబ సఫల సఫూలా| బోలత ఖగ మృగ అలి అనుకూలా ॥
 తేహి అవసర బన అధిక ఉఛాహూ| త్రిబిధ సమీర సుఖద సబ కాహూ ॥
 జాజ న బరని మనోహరతాఈ| జను మహి కరతి జనక పహునాఈ ॥
 తబ సబ లోగ నహోజ నహోఈ| రామ జనక ముని ఆయసు పాఈ ॥
 దేఖి దేఖి తరుబర అనురాగే| జహఁ తహఁ పురజన ఉతరన లాగే ॥
 దల ఫల మూల కంద బిధి నానా| పావన సుందర సుధా సమానా ॥
 దో. సాదర సబ కహఁ రామగుర పతప భరి భరి భార|

పూజ పితర సుర అతిథి గుర లగే కరన ఫరహార ॥ ౨౭౯ ॥

ఏహి బిధి బాసర బీతే చారీ| రాము నిరఖి నర నారి సుఖారీ ॥
 దుహు సమాజ అసి రుచి మన మాహీం| బిను సియ రామ ఫిరబ భల నాహీం ॥
 సీతా రామ సంగ బనబాసూ| కోటి అమరపుర సరిస సుపాసూ ॥
 పరిహారి లఖన రాము బైదేహీ| జేహి ఘరు భావ బామ బిధి తేహీ ॥
 దాహిన దజ్జఉ హోజ్జ జబ సబహీ| రామ సమీప బనిఅ బన తబహీ ॥
 మందాకిని మజ్జను తిహు కాలా| రామ దరసు ముద మంగల మాలా ॥
 అటను రామ గిరి బన తాపస ధల| అసను అమిత సమ కంద మూల ఫల ॥
 సుఖ సమేత సంబత దుజ్జ సాతా| పల సమ హోహిం న జనిఅహిం జాతా ॥
 దో. ఏహి సుఖ జోగ న లోగ సబ కహాహిం కహోఁ అస భాగు ॥

సహజ సుభాయఁ సమాజ దుహు రామ చరన అనురాగు ॥ ౨౮౦ ॥

ఏహి బిధి సకల మనోరథ కరహీం| బచన సప్రేమ సునత మన హరహీం ॥
 సీయ మాతు తేహి సమయ పరాఈం| దాసీం దేఖి సుఅవసరు ఆఈం ॥
 సావకాస సుని సబ సియ సాసూ| ఆయఉ జనకరాజ రనివాసూ ॥
 కౌసల్యాఁ సాదర సనమానీ| ఆసన దిప సమయ సమ ఆసీ ॥
 సీలు సనేహ సకల దుహు ఓరా| ద్రవహిం దేఖి సుని కులిస కఠోరా ॥
 పులక సిథిల తన బారి బిలోచన| మహి నఖ లిఖన లగీం సబ సోచన ॥
 సబ సియ రామ స్త్రీతి కి సి మూరతీ| జను కరునా బహు బేష బిసూరతి ॥
 సీయ మాతు కహ బిధి బుధి బాఁకీ| జో పయ ఫేను ఫోర పబి టాఁకీ ॥

దో. సునిఅ సుధా దేఖిఅహిం గరల సబ కరతూతి కరాల|

జహఁ తహఁ కాక ఉలూక బక మానస సకృత మరాల ॥ ౨౮౧ ॥

సుని ససోవ కహ దేబి సుమిత్రా| బిధి గతి బడఁి బిపరీత బిచిత్రా ||
 జో సృజ పాలజ హరజ బహోరీ| బాల కేలి సమ బిధి మతి భోరీ ||
 కౌసల్యా కహ దోసు న కాహూ| కరమ బిబస దుఖ సుఖ ఛతి లాహూ ||
 కఠిన కరమ గతి జాన బిధాతా| జో సుభ అసుభ సకల ఫల దాతా ||
 ఈస రజాజ సీస సబహీ కేం| ఉతపతి ధితి లయ బిషహు అమీ కేం ||
 దేబి మోహ బస సోచిఅ బాదీ| బిధి ప్రపంచు అస అచల అనాదీ ||
 భూపతి జిఅబ మరబ ఉర ఆనీ| సోచిఅ సఖి లఖి నిజ హిత హానీ ||
 సీయ మాతు కహ సత్య సుబానీ| సుకృతీ అవధి అవధపతి రానీ ||

దో. లఖను రామ సియ జాహుఁ బన భల పరినామ న పోఁచు|
 గహబరి హియఁ కహ కౌసిలా మోహి భరత కర సోమ || ౨౦౨ ||

ఈస ప్రసాద అసీస తుమ్హారీ| సుత సుతబధూ దేవసరి బారీ ||
 రామ సపథ మైం కీన్వ న కాఁఁ| సో కరి కహఁఁ సఖి సతి భాఁఁ ||
 భరత సీల గున బినయ బడఁఁ| భాయప భగతి భరోస భలాఁఁ ||
 కహత సారదహు కర మతి హీచే| సాగర సీప కి జాహిం ఉలీచే ||
 జానఁఁ సదా భరత కులదీపా| బార బార మోహి కహఁఁ మహీపా ||
 కసేం కనకు మని పారిఖి పాపఁ| పురుష పరిఖిఅహిం సమయఁ సుభాపఁ|
 అనుచిత ఆజు కహబ అస మోరా| సోక సనేహఁ సయానప ధోరా ||
 సుని సురసరి సమ పావని బానీ| భకం సనేహ బికల సబ రానీ ||

దో. కౌసల్యా కహ ధీర ధరి సునహు దేబి మిథిలేసి|
 కో బిబేకనిధి బల్లభహి తుమ్హహి సకజ ఉపదేసి || ౨౦౩ ||

రాని రాయ సన అవసరు పాఁఁ| అపనీ భాఁతి కహబ సముర్షూఁఁ ||
 రఖిఅహిం లఖను భరతు గబనహిం బన| జౌం యహ మత మానై మహీప మన ||
 తౌ భల జతను కరబ సుబిచారీ| మోరేం సౌచు భరత కర భారీ ||
 గూఢఁ సనేహ భరత మన మాహీ| రహేం నీక మోహి లాగత నాహిం ||
 లఖి సుభాఁఁ సుని సరల సుబానీ| సబ భజ మగన కరున రస రానీ ||
 నభ ప్రసూన ఝరి ధన్య ధన్య ధుని| సిథిల సనేహఁ సిద్ధ జోగీ ముని ||
 సబు రనివాసు బిధకి లఖి రహేఁఁ| తబ ధరి ధీర సుమిత్రాఁ కహేఁఁ ||
 దేబి దండ జుగ జామిని బీతీ| రామ మాతు సునీ ఉఠీ సప్రీతీ ||

దో. బేగి పాఁఁ ధారిఅ ధలహి కహ సనేహఁ సతిభాయ|
 హమరేం తౌ అబ ఈస గతి కే మిథిలేస సహాయ || ౨౦౪ ||

లఖి సనేహ సుని బచన బినీతా| జనకప్రియా గహ పాయ పునీతా ||
 దేబి ఉచిత అసి బినయ తుమ్హారీ| దసరథ ఘరిని రామ మహతారీ ||
 ప్రభు అపనే నీచహు ఆదరహిం| అగిని ధూమ గిరి సిర తిను ధరహిం ||
 సేవకు రాఉ కరమ మన బానీ| సదా సహాయ మహేసు భవానీ ||
 రఉరే అంగ జోగు జగ కో హై| దీప సహాయ కి దినకర సోహై ||
 రాము జాఇ బను కరి సుర కాజు| అచల అవధపుర కరిహహిం రాజు ||
 అమర నాగ నర రామ బాహుబల| సుఖ బసిహహిం అపనేం అపనే థల ||
 యహ సబ జాగబలిక కహి రాఖా| దేబి న హోఇ ముధా ముని భాషా ||
 దో. అస కహి పగ పరి పేమ అతి సీయ హిత బినయ సునాఇ ||

సీయ సమేత సీయమాతు తబ చలీ సుఆయసు పాఇ || ౨౦౫ ||

ప్రియ పరిజనహి మిలీ బైదేహీ| జో జేహి జోగు భాతి తేహి తేహి ||
 తాపస బేష జానకీ దేఖీ| భా సబు బికల బిషాద బినేషీ ||
 జనక రామ గుర ఆయసు పాఈ| చలే థలహి సీయ దేఖీ ఆఈ ||
 లీన్తి లాఇ ఉర జనక జానకీ| పాహున పావన పేమ ప్రాన కీ ||
 ఉర ఉమగేఉ అంబుధి అనురాగూ| భయఉ భూప మను మనహుఁ పయాగూ ||
 సీయ సనేహ బటు బాఢత జోహా| తా పర రామ పేమ సిసు సోహా ||
 చిరజీవీ ముని గ్యాన బికల జను| బూడత లహేఉ బాల అవలంబను ||
 మోహ మగన మతి నహిం బిదేహ కీ| మహిమా సీయ రఘుబర సనేహ కీ ||

దో. సీయ పితు మాతు సనేహ బస బికల న సకీ సఁభారి|

ధరనిసుతాఁ ధీరజు ధరేఉ సమఉ సుధరము బిచారి || ౨౦౬ ||

తాపస బేష జనక సీయ దేఖీ| భయఉ పేము పరితోషు బినేషీ ||
 పుత్రి పవిత్ర కిప కుల దోఁఁఁ| సుజస ధవల జగు కహ సబు కోఁఁఁ ||
 జతి సురసరి కీరతి సరి తోఁఁఁ| గవను కీన్త బిధి అండ కరోఁఁఁ ||
 గంగ అవని థల తీని బడఁఁఁఁరే| ఏహిం కిప సాధు నమాజు ఘనేరే ||
 పితు కహ సత్య సనేహఁ సుబానీ| సీయ సకుచ మహుఁ మనహుఁ సమానీ ||
 పుని పితు మాతు లీన్త ఉర లాఈ| సిఖ ఆసిష హిత దీన్తి సుహాఈ ||
 కహతి న సీయ సకుచి మన మాహిం| ఇహోఁ బసబ రజనీం భల నాహిం ||
 లఖి రుఖ రాని జనాయఉ రాఁఁఁ| హృదయఁ సరాహత సీలు సుభాఁఁఁ ||

దో. బార బార మిలి భేంట సీయ బిదా కీన్త సనమాని|

కహీ సమయ సిర భరత గతి రాని సుబాని సయాని || ౨౦౭ ||

సుని భూపాల భరత బ్యవహారూ| సోన సుగంధ సుధా ససి సారూ ||
 మూదే సజల నయన పులకే తన| సుజసు సరాహన లగే ముదిత మన ||
 సావధాన సును సుముఖి సులోచని| భరత కథా భవ బంధ బిమోచని ||
 ధరమ రాజనయ బ్రహ్మబిచారూ| ఇహోఽ జథామతి మోర ప్రచారూ ||
 సో మతి మోరి భరత మహిమాహీ| కష్టా కాహ ఛలి ఛుఅతి న ఛాఽహీ ||
 బిధి గనపతి అహిపతి సివ సారద| కబి కోబిద బుధ బుద్ధి బిసారద ||
 భరత చరిత కీరతి కరతూతీ| ధరమ సీల గున బిమల బిభూతీ ||
 సముర్ముత సునత సుఖద సబ కాహూ| సుచి సురసరి రుచి నిదర సుధాహూ ||

దో. నిరవధి గున నిరుపమ పురుషు భరతు భరత సమ జాని|
 కహిఅ సుమేరు కి నేర సమ కబికుల మతి సకుచాని || ౨౮౮ ||

అగమ సబహి బరనత బరబరసీ| జిమి జలహీన మీన గము ధరసీ ||
 భరత అమిత మహిమా సును రాసీ| జానహిం రాము న సకహిం బఖాసీ ||
 బరని సప్రేమ భరత అనుభాఁఁ| తియ జియ కీ రుచి లఖి కహ రాఁఁ ||
 బహురహిం లఖను భరతు బన జాహిం| సబ కర భల సబ కే మన మాహిం ||
 దేవి పరంతు భరత రఘుబర కీ| ప్రీతి ప్రతీతి జాఞ నహిం తరకీ ||
 భరతు అవధి సనేహ మమతా కీ| జద్యపి రాము సీమ సమతా కీ ||
 పరమారథ స్వారథ సుఖ సారే| భరత న సపనేహుఁ మనహుఁ నిహారే ||
 సాధన సిద్ధ రామ పగ నేహూ || మోహి లఖి పరత భరత మత ఏహూ ||

దో. భోరేహుఁ భరత న పేలిహహిం మనసహుఁ రామ రజాఞ|
 కరిఅ న సోచు సనేహ బన కహేఁఁ భూప బిలఖాఞ || ౨౮౯ ||

రామ భరత గున గనత సప్రీతి| నిసి దంపతిహి పలక సమ బీతీ ||
 రాజ సమాజ ప్రాత జగ జాగే| వ్లాఞ వ్లాఞ సుర పూజన లాగే ||
 గే నహోఞ గుర పహిం రఘురాఁఁ| బంది చరన బోలే రుఖ పాఁఁ ||
 నాథ భరతు పురజన మహతారీ| సోక బికల బనబాస దుఖారీ ||
 సహిత సమాజ రాఁఁ మిథిలేనూ| బహుత దివస భవ సహత కలేనూ ||
 ఉచిత హోఞ సోఞ కీజిఅ నాథా| హిత సబహీ కర రారేం హోథా ||
 అస కహి అతి సకుచే రఘురాఁఁ| ముని పులకే లఖి సీలు సుభాఁఁ ||
 తుష్టు బిను రామ సకల సుఖ సాజా| నరక సరిస దుహు రాజ సమాజా ||

దో. ప్రాన ప్రాన కే జీవ కే జివ సుఖ కే సుఖ రామ|
 తుష్టు తజి తాత సోహాత గృహ జిన్హహి తిన్హహిం బిధి బామ || ౨౯౦ ||

సో సుఖ కరము ధరము జరి జాఱిఁ జహఁ న రామ పద పంకజ భాఱిఁ ॥
 జోగు కుజోగు గ్యాను అగ్యానూఁ జహఁ నహిం రామ పేమ పరధానూ ॥
 తుష్టు బిను దుఖీ సుఖీ తుష్టు తేహింఁ తుష్టు జానహు జియ జో జేహి కేహిం ॥
 రాఱర ఆయసు సిర సబహి కేంఁ బిదిత కృపాలహి గతి సబ నీకేం ॥
 ఆపు ఆశ్రమహి ధారిఅ పాఱిఁ భయఱ సనేహ సిథిల మునిరాఱిఁ ॥
 కరి ప్రనామ తబ రాము సిధాఱి రిషి ధరి ధీర జనక పహిం ఆప ॥
 రామ బచన గురు నృపహి సునాఱి సీల సనేహ సుభాయఁ సుహాఱి ॥
 మహారాజ అబ కీజిల సోఱిఁ సబ కర ధరమ సహిత హిత హోఱిఁ

దో. గ్యాన నిధాన సుజాన సుచి ధరమ ధీర నరపాలఁ

తుష్టు బిను అసమంజస సమన కో సమరథ ఏహి కాల ॥ ౨౯౧ ॥

సుని ముని బచన జనక అనురాగేఁ లఖి గతి గ్యాను బిరాగు బిరాగే ॥
 సిథిల సనేహఁ గునత మన మాహింఁ ఆప ఇహఁ కీన్ఱ భల నాహి ॥
 రామహి రాయఁ కహేఱ బన జానాఁ కీన్ఱ ఆపు ప్రియ ప్రేమ ప్రవానా ॥
 హమ అబ బన తేం బనహి పరాఱిఁ ప్రముదిత ఫిరబ బిబేక బఱఱిఁ ॥
 తాపన ముని మహిసుర సుని దేఖీ భవ ప్రేమ బన బికల బినేషి ॥
 సమఱ సముర్ఱి ధరి ధీరజ రాజాఁ చలే భరత పహిం సహిత సమాజా ॥
 భరత ఆజి ఆగేం భజి లీన్ఱేఁ అవసర సరిస సుఆసన దీన్ఱే ॥
 తాత భరత కహా తేరహుతి రాఱిఁ తుష్టుహి బిదిత రఘుబీర సుభాఱిఁ ॥

దో. రామ సత్యబ్రత ధరమ రత సబ కర సీలు సనేహు ॥

సంకట సహత సకోచ బన కహిఅ జో ఆయసు దేహు ॥ ౨౯౨ ॥

సుని తన పులకి నయన భరి బారీఁ బోలే భరతు ధీర ధరి భారీ ॥
 ప్రభు ప్రియ పూజ్య పితా సమ ఆపూఁ కులగురు సమ హిత మాయ న బాపూ ॥
 కౌసికాది ముని సచివ సమాజాఁ గ్యాన అంబునిధి ఆపును ఆజూ ॥
 సిసు సేవక ఆయసు అనుగామీఁ జాని మోహి సిఖ దేజిఅ స్వామీ ॥
 ఏహిం సమాజ ధల బూర్ఱుబ రాఱరఁ మౌన మలిన మైం బోలబ బాఱర ॥
 ఛోఱే బదన కహాఱిఁ బఱఱిఁ బాతాఁ ఛమబ తాత లఖి బామ బిధాతా ॥
 ఆగమ నిగమ ప్రసిద్ధ పురానాఁ నేవాధరము కరిన జగు జానా ॥
 స్వామి ధరమ స్వాధరఱిఁ బిరోఱుఁ బైరు అంధ ప్రేమహి న ప్రబోధూ ॥

దో. రాఖి రామ రుఖ ధరము బ్రతు పరాధీన మోహి జానిఁ

సబ కేం సంమత సర్ప హిత కరిఅ పేము పహిచాని ॥ ౨౯౩ ॥

భరత బచన సుని దేఖి సుభాఠిఁ సహిత సమాజ సరాహత రాఠి ॥
 సుగమ అగమ మృదు మంజు కఠోరేఁ అరథు అమిత అతి ఆఖర ధోరే ॥
 జ్యో ముఖ ముకుర ముకురు నిజ పానీఁ గహి న జాఇ అస అదభుత బానీ ॥
 భూప భరత ముని సహిత సమాజాఁ గే జహఁ బిబుధ కుముద ద్విజరాజా ॥
 సుని సుధి సోచ బికల సబ లోగాఁ మనహఁ మీనగన నవ జల జోగా ॥
 దేవఁ ప్రథమ కులగుర గతి దేఖీఁ నిరఖి బిదేహ సనేహ బినేషీ ॥
 రామ భగతిమయ భరతు నిహారేఁ సుర స్వారథీ హహారి హియఁ హారే ॥
 సబ కోఠ రామ పేమమయ పేఖాఁ భఠ అలేఖ సోచ బస లేఖా ॥

దో. రాము సనేహ సకోచ బస కహ ససోచ సురరాజి

రచహఁ ప్రపంచహి పంచ మిలి నాహిం త భయఠ అకాజి ॥ ౨౯౪ ॥

సురన్త సుమిరి సారదా సరాహీఁ దేబి దేవ సరనాగత పాహి ॥
 ఫేరి భరత మతి కరి నిజ మాయాఁ పాలు బిబుధ కుల కరి ఫల ఛాయా ॥
 బిబుధ బినయ సుని దేబి సయానీఁ బోలీ సుర స్వారథ జఠఁ జానీ ॥
 మో సన కహహఁ భరత మతి ఫేరూఁ లోచన సహస న సూర్పు సుమేరూ ॥
 బిధి హారి హర మాయా బఠఁ ి భారీఁ సోఠ న భరత మతి సకజ నిహారీ ॥
 సో మతి మోహి కహత కరు భోరీఁ వందిని కర కి వండకర వోరీ ॥
 భరత హృదయఁ సియ రామ నివాసూఁ తహఁ కి తిమిర జహఁ తరని ప్రకాసూ ॥
 అస కహి సారద గజ బిధి లోకాఁ బిబుధ బికల నిసి మానహఁ కోకా ॥

దో. సుర స్వారథీ మలీన మన కీన్త కుమన్త్ర కుతాటు ॥

రచి ప్రపంచ మాయా ప్రబల భయ భ్రమ అరతి ఉచాటు ॥ ౨౯౫ ॥

కరి కువాలి సోచత సురరాజాఁ భరత హాథ సబు కాజి అకాజా ॥
 గప జనకు రఘునాథ సమీపాఁ సనమానే సబ రబికుల దీపా ॥
 సమయ సమాజ ధరమ అబిరోధాఁ బోలే తబ రఘుబంస పురోధా ॥
 జనక భరత సంబాదు సునాఠఁ భరత కహోఠి కహీ సుహోఠి ॥
 తాత రామ జస ఆయసు దేహూఁ సో సబ కరై మోర మత ఏహూ ॥
 సుని రఘునాథ జోరి జగ పానీఁ బోలే సత్య సరల మృదు బానీ ॥
 బిద్యమాన ఆపుని మిథిలేసూఁ మోర కహబ సబ భాఠి భదేసూ ॥
 రాఠర రాయ రజాయసు హోఠఁ రాఠరి సపథ సహి సిర సోఠఁ ॥

దో. రామ సపథ సుని ముని జనకు సకుచే సభా సమేత

సకల బిలోకత భరత ముఖు బనజ న ఉతరు దేత ॥ ౨౯౬ ॥

సభా సకుచ బస భరత నిహారీ రామబంధు ధరి ధీరజ భారీ ॥
 కుసమఉ దేఖి సనేహు సభారా బధత బింధి జిమి ఘటజ నివారా ॥
 సోక కనకలోచన మతి ఛోనీ హరీ బిమల గున గన జగజ్ఞోనీ ॥
 భరత బిబేక బరాహఁ బిసాలా అనాయాస ఉధరీ తేహి కాలా ॥
 కరి ప్రనాము సబ కహఁ కర జోరే రాము రాఉ గుర సాధు నిహారీ ॥
 ఛమబ ఆజ అతి అనుచిత మోరా కహఁ బదన మృదు బచన కరోరా ॥
 హియఁ సుమిరీ సారదా సుహాకః మానస తేం ముఖ పంకజ ఆకః ॥
 బిమల బిబేక ధరమ నయ సాలీ భరత భారతీ మంజు మరాలీ ॥

దో. నిరఖి బిబేక బిలోచనస్త్వి సిథిల సనేహఁ సమాజు

కరి ప్రనాము బోలే భరతు సుమిరి సీయ రఘురాజు ॥ ౨౯౭ ॥

ప్రభు పిత మతు సుప్రద గుర స్వామీ పూజ్య పరమ హిత అతంరజామీ ॥
 సరల సుసాహిబు సీల నిధానూ ప్రసతపాల సర్వగ్య సుజానూ ॥
 సమరథ సరనాగత హితకారీ గునగాహకు అవగున అఘ హారీ ॥
 స్వామి గోసాఞ్జహి సరిస గోసాకః మోహి సమాన మైం సాజ్ఞఁ దోహాకః ॥
 ప్రభు పిత బచన మోహ బస పేలీ ఆయఁ ఇహఁ సమాజు సకేలీ ॥
 జగ భల పోచ ఊఁచ అరు నీచూ అమిఅ అమరపద మాహురు మీచూ ॥
 రామ రజాజు మేట మన మాహీం దేఖా సునా కతహఁ కోఉ నాహీం ॥
 సో మైం సబ బిధి క్షిన్వి డిరాకః ప్రభు మానీ సనేహ సేవకాకః ॥

దో. కృపాఁ భలాకః ఆపనీ నాథ క్షిన్వ భల మోర

దూషన భే భూషన సరిస సుజసు చారు చహు ఓర ॥ ౨౯౮ ॥

రాఉరి రీతి సుబాని బడఁకః జగత బిదిత నిగమాగమ గాకః ॥
 కూర కుటిల ఖల కుమతి కలంకీ నీచ నిసీల నిరీస నిసంకీ ॥
 తేఉ సుని సరన సాముహేం ఆపి సకృత ప్రనాము కిహేం అపనాపి ॥
 దేఖి దోష కబహఁ న ఉర ఆనే సుని గున సాధు సమాజు బఖానే ॥
 కో సాహిబ సేవకహి నేవాజీ ఆపు సమాజు సాజు సబ సాజీ ॥
 నిజ కరతూతి న సముర్ముఅ సపనేం సేవక సకుచ సోచు ఉర అపనేం ॥
 సో గోసాఞ్జఁ నహి దూసర కోపీ భుజా ఉరాజు కహఁ పన రోపి ॥
 పసు నాచత సుక పార ప్రబీనా గున గతి నట పారక ఆధీనా ॥

దో. యోం సుధారి సనమాని జన కిప సాధు సిరమోర

కో కృపాల బిను పాలిహై బిరిదావలి బరజోర ॥ ౨౯౯ ॥

సోక సనేహఁ కి బాల సుభావఁల ఆయఁడఁ లాజ రజాయసు బావఁ ॥
 తబహుఁ కృపాల హేరి నిజ ఓరాఁ సబహి భాఁతి భల మానేఁడ మోరా ॥
 దేభేఁడ పాయ సుమంగల మూలాఁ జానేఁడఁ స్వామి సహజ అనుకూలా ॥
 బడఁి సమాజ బిలోకేఁడఁ భాగూఁ బడఁి మాక సాహిబ అనురాగూ ॥
 కృపా అనుగ్రహ అంగు అఘాఁకఁ కీన్తి కృపానిధి సబ అధికాఁకఁ ॥
 రాఖా మోర దులార గోసాఁకఁ అపనేం సీల సుభాయఁ భలాఁకఁ ॥
 నాథ నిపట మైం కీన్తి థిలాఁకఁ స్వామి సమాజ సకోచ బిహాఁకఁ ॥
 ఆబినయ బినయ జధారుచి బానీఁ ఛమిహి దేఁడ అతి ఆరతి జానీ ॥
 దో. సుప్రాద సుజాన సుసాహిబహి బహుత కహబ బడఁి ఖోరి
 ఆయసు దేజఅ దేవ అబ సబజ సుధారీ మోరి ॥ 300 ॥

ప్రభు పద పదుమ పరాగ దోహాఁకఁ సత్య సుకృత సుఖ సీవఁ సుహాఁకఁ ॥
 సో కరి కహఁడఁ హిం అపనే కీఁ రుచి జాగత సోవత సపనే కీ ॥
 సహజ సనేహఁ స్వామి నేవకాఁకఁ స్వారథ ఛల ఛల చారి బిహాఁకఁ ॥
 అగ్యా నమ న సుసాహిబ సేవాఁ సో ప్రసాదు జన పావై దేవా ॥
 అస కహి ప్రేమ బిబస భవ భారీఁ పులక సరీర బిలోచన బారీ ॥
 ప్రభు పద కమల గహే అకులాఁకఁ సమఁడ సనేహు న సో కహి జాఁకఁ ॥
 కృపాసింధు సనమాని సుబానీఁ బైరావ సమీప గహి పానీ ॥
 భరత బినయ సుని దేఖి సుభాఁడఁ సిథిల సనేహఁ సభా రఘురాఁడఁ ॥
 ఛం. రఘురాఁడఁ సిథిల సనేహఁ సాధు సమాజ ముని మిథిలా ధనీఁ
 మన మహుఁ సరాహత భరత భాయప భగతి కీ మహిమా ఘనీ ॥
 భరతహి ప్రసంసత బిబుధ బరషత సుమన మానస మలిన నేఁ
 తులసీ బికల సబ లోగ సుని సకుచే నిసాగమ నలిన నే ॥

సో. దేఖి దుఖారీ దీన దుహు సమాజ నర నారి సబ
 మఘవా మహా మలీన ముప మారి మంగల చహాత ॥ 301 ॥

కపట కుచాలి సీవఁ సురరాజూఁ పర అకాజ ప్రియ ఆపన కాజూ ॥
 కాక సమాన పాకరిపు రీతీఁ ఛలీ మలీన కతహుఁ న ప్రతీతి ॥
 ప్రథమ కుమత కరి కపట సఁకేలాఁ సో ఉచాటు సబ కేం సిర మేలా ॥
 సురమాయాఁ సబ లోగ బిమోహేఁ రామ ప్రేమ అతిసయ న బిఛోహే ॥
 భయ ఉచాట బన మన థిర నాహింఁ ఛన బన రుచి ఛన సదన సోహాఁహిం ॥
 దుబిధ మనోగతి ప్రజూ దుఖారీఁ సరిత సింధు సంగమ జను బారీ ॥

దుచిత కతహుఁ పరితోషు న లహహీం| ఏక ఏక సన మరము న కహహీం ||
 లఖి హియఁ హఁసి కహ కృపానిధానూ| సరిస స్వాన మఘవాన జబానూ ||
 దో. భరతు జనకు మునిజన సచివ సాధు సచేత బిహాజ|

లాగి దేవమాయా సబహి జథాజోగు జను పాశ || 302 ||

కృపాసింధు లఖి లోగ దుఖారే| నిజ సనేహఁ సురపతి ఛల భారే ||
 సభా రాఘ గుర మహిసుర మంత్రి| భరత భగతి సబ కై మతి జంత్రి ||
 రామహి చితవత చిత్ర లిఖే నే| సకుచత బోలత బచన సిఖే నే ||
 భరత ప్రీతి నతి బినయ బడఁకాః| సునత సుఖద బరనత కఠినాఠః ||
 జాసు బిలోకి భగతి లవలేనూ| ప్రేమ మగన మునిగన మిథిలేనూ ||
 మహిమా తాసు కహై కిమి తులసీ| భగతి సుభాయఁ సుమతి హియఁ హులసీ ||
 ఆపు ఛోటి మహిమా బడఁకీ జానీ| కబికుల కాని మాని సకుచానీ ||
 కహి న సకతి గున రుచి అధికాఠః| మతి గతి బాల బచన కీ నాఠః ||

దో. భరత బిమల జసు బిమల బిధు సుమతి చకోరకుమారి|

ఉదిత బిమల జన హృదయ నభ ఏకటక రహి నిహారి || 303 ||

భరత సుభాఠ న సుగమ నిగమహూఁ| లఘు మతి చాపలతా కబి ఛమహూఁ ||
 కహత సునత సతి భాఠ భరత కో| సీయ రామ పద హోజ్జ న రత కో ||
 సుమిరత భరతహి ప్రేము రామ కో| జేహి న సులభ తేహి సరిస బామ కో ||
 దేఖి దయాల దనా సబహి కీ| రామ సుజాన జాని జన జీ కీ ||
 ధరమ ధురీన ధీర నయ నాగర| సత్య సనేహ సీల సుఖ సాగర ||
 దేసు కాల లఖి సమఠ సమాజు| నీతి ప్రీతి పాలక రఘురాజు ||
 బోలే బచన బాని సరబసు నే| హిత పరినామ సునత ససి రసు నే ||
 తాత భరత తుష్ట ధరమ ధురీనా| లోక బేద బిద ప్రేమ ప్రబీనా ||

దో. కరమ బచన మానస బిమల తుష్ట సమాన తుష్ట తాత|

గుర సమాజ లఘు బంధు గున కుసమయఁ కిమి కహి జాత || 304 ||

జానహు తాత తరని కుల రీతి| సత్యసంధ పితు కీరతి ప్రీతి ||
 సమఠ సమాజ లాజ గురుజన కీ| ఉదాసీన హిత అనహిత మన కీ ||
 తుష్టహి బిదిత సబహి కర కరమూ| ఆపన మోర పరమ హిత ధరమూ ||
 మోహి సబ భాఠి భరోస తుష్టారా| తదపి కహఠఁ అవసర అనుసారా ||
 తాత తాత బిను బాత హమారీ| కేవల గురుకుల కృపాఁ సఞ్చారీ ||
 నతరు ప్రజా పరిజన పరివారూ| హమహి సహిత సబు హోత ఖుఆరూ ||

జౌం బిను అవసర అథవఁ దినేనూ| జగ కేహి కహాపల న హోఞ్జ కలేనూ ||
తస ఉతపాతు తాత బిధి కీన్వా| ముని మిథిలేస రాఖి సబు లీన్వా ||

దో. రాజ కాజ సబ లాజ పతి ధరమ ధరని ధన ధామ|

గుర ప్రభాఉ పాలిహి సబహి భల హోఞ్జహి పరినామ || 30x ||

సహిత సమాజ తుష్టార హమారా| ఘర బన గుర ప్రసాద రఖవారా ||
మాతు పితా గుర స్వామి నిదేనూ| సకల ధరమ ధరసిధర సేనూ ||
సో తుష్ట కరహు కరావహు మోహూ| తాత తరనికుల పాలక హోహూ ||
సాధక ఏక సకల సిధి దేసి| కీరతి సుగతి భూతిమయ బేసి ||
సో బివారి సహి సంకటు భారీ| కరహు ప్రజా పరివారు సుఖారీ ||
బాఁటీ బివతి సబహిం మోహి భాఁఁ| తుష్టహి అవధి భరి బడఁి కఠినాఁఁ ||
జాని తుష్టహి మృదు కహాఉఁ కఠోరా| కుసమయఁ తాత న అనుచిత మోరా ||
హోహిం కుఠాయఁ సుబంధు సుహాపి| ఓడఁిఁఁఁ హాథ అసనిహు కే ఘాపి ||

దో. నేవక కర పద నయన నే ముఖ సో సాహిబు హోఞ్జ|

తులసీ ప్రీతి కి రీతి సుని సుకబి సరాహహిం సోఞ్జ || 30౬ ||

సభా సకల సుని రఘుబర బాసి| ప్రేమ పయోధి అమిఅ జను సాసి ||
సిథిల సమాజ సనేహ సమాధీ| దేఖి దసా చుప సారద సాధీ ||
భరతహి భయఉ పరమ సంతోషూ| సనముఖ స్వామి బిముఖ దుఖ దోఘా ||
ముఖ ప్రసన్న మన మిటా బిషాదూ| భా జను గూఁగేహి గిరా ప్రసాదూ ||
కీన్వ సప్రేమ ప్రనాము బహోరీ| బోలే పాని పంకరుహ జోరీ ||
నాథ భయఉ సుఖు సాథ గపి కో| లహేఉఁ లాహు జగ జనము భపి కో ||
అబ కృపాల జస ఆయసు హోఁఁఁ| కఠం సీస ధరి సాదర సోఁఁ ||
సో అవలంబ దేవ మోహి దేఁఁఁ| అవధి పారు పావం జేహి సేఁఁ ||

దో. దేవ దేవ అభిషేక హిత గుర అనుసాసను పాఞ్జ|

ఆనేఉఁ సబ తీరథ సలిలు తేహి కహాఁ కాహ రజాఞ్జ || 30౭ ||

ఏకు మనోరథు బడఁ మన మాహిం| సభయఁ సకోచ జాత కహి నాహిం ||
కహాపల తాత ప్రభు ఆయసు పాఁఁఁ| బోలే బాని సనేహ సుహాఁఁ ||
చిత్రకూట సుచి థల తీరథ బన| ఖగ మృగ సర సరి నిర్ఘర గిరిగన ||
ప్రభు పద అంకిత అవని బినేషి| ఆయసు హోఞ్జ త ఆవం దేఖీ ||
అవసి అత్రి ఆయసు సిర ధరహూ| తాత బిగతభయ కానన చరహూ ||
ముని ప్రసాద బను మంగల దాతా| పావన పరమ సుహావన బ్రాతా ||

రిషినాయకు జహఁ ఆయసు దేహీం| రాభేహు తీరథ జలు ధల తేహీం ||
సుని ప్రభు బచన భరత సుఖ పావా| ముని పద కమల ముదిత సిరు నావా ||

దో. భరత రామ సంబాదు సుని సకల సుమంగల మూల|

సుర స్వారథీ సరాహి కుల బరషత సురతరు ఘాల || 30౮ ||

ధన్య భరత జయ రామ గోసాకః| కహత దేవ హరషత బరిఆకః|
ముని మిథిలేస సభాఁ సబ కాహూ| భరత బచన సుని భయఉ ఉఘాహూ ||
భరత రామ గున గ్రామ సనేహూ| పులకి ప్రసంసత రాఉ బిదేహూ ||
నేవక స్వామి సుభాఉ సుహావన| నేము పేము అతి పావన పావన ||
మతి అనుసార సరాహన లాగే| సచివ సభాసద సబ అనురాగే ||
సుని సుని రామ భరత సంబాదూ| దుహు సమాజ హియఁ హరషు బిషాదూ ||
రామ మాతు దుఖు సుఖు సమ జానీ| కహి గున రామ ప్రబోధీం రానీ ||
ఏక కహాహిం రఘుబీర బడఁకః| ఏక సరాహత భరత భలాకః ||

దో. అత్రి కహేఉ తబ భరత సన సైల సమీప సుకూప|

రాఖిఅ తీరథ తోయ తహఁ పావన అమిఅ అనూప || 30౯ ||

భరత అత్రి అనుసాసన పాకః| జల భాజన సబ దిప చలాకః ||
సానుజ ఆపు అత్రి ముని సాధూ| సహిత గప జహఁ కూప అగాధూ ||
పావన పాథ పున్యధల రాఖా| ప్రముదిత ప్రేమ అత్రి అస భాషా ||
తాత అనాది సిద్ధ ధల ఏహూ| లోపేఉ కాల బిదిత సహీం కేహూ ||
తబ నేవకన్వ సరస ధలు దేఖా| కిన్వ సుజల హిత కూప బినేషా ||
బిధి బస భయఉ బిన్వ ఉపకారూ| సుగమ అగమ అతి ధరమ బిచారూ ||
భరతకూప అబ కహిహాహిం లోగా| అతి పావన తీరథ జల జోగా ||
ప్రేమ సనేమ నిమజ్జత ప్రానీ| హోఽహాహిం బిమల కరమ మన బానీ ||

దో. కహత కూప మహిమా సకల గప జహఁ రఘురాఉ|

అత్రి సునాయఉ రఘుబరహి తీరథ పున్య ప్రభాఉ || 3౧౦ ||

కహత ధరమ ఇతిహాస సప్రీతీ| భయఉ భోరు నిసి సో సుఖ బీతీ ||
నిత్య నిబాహి భరత దోఉ భాకః| రామ అత్రి గుర ఆయసు పాకః ||
సహిత సమాజ సాజ సబ సాదేం| చలే రామ బన అటన పయాదేం ||
కోమల చరన చలత బిను పనహీం| భజ మృదు భూమి సకుచి మన మనహీం ||
కుస కంటక కాఁకరీం కురాకః| కటుక కఠోర కుబస్త్తు దురాకః ||
మహి మంజుల మృదు మారగ కీన్దే| బహత సమీర త్రిబిధ సుఖ లీన్దే ||

సుమన బరషి సుర ఘన కరి ఛాహిం| బిటప పూలి ఫలి తృన మృదుతాహిం ||
మృగ బిలోకి ఖగ బోలి సుబానీ| నేవహిం సకల రామ ప్రయ జానీ ||

దో. సులభ సిద్ధి సబ ప్రాకృతహు రామ కహత జముహాత|

రామ ప్రాన ప్రయ భరత కహుఁ యహ న హోజ బడఁ బాత || 300 ||

ఏహి బిధి భరతు ఫిరత బన మాహిం| నేము ప్రేము లఖి ముని సకుచాహిం ||

పున్య జలాశ్రయ భూమి బిభాగా| ఖగ మృగ తరు తృన గిరి బన బాగా ||

చారు బిచిత్ర పబిత్ర బినేషీ| బూర్పుత భరతు దిబ్య సబ దేఖీ ||

సుని మన ముదిత కహత రిషిరాక్షి| హేతు నామ గున పున్య ప్రభాక్షి ||

కతహుఁ నిమజ్జన కతహుఁ ప్రనామా| కతహుఁ బిలోకత మన అభిరామా ||

కతహుఁ బైతి ముని ఆయసు పాక్షి| సుమిరత సీయ సహిత దోక్ష భాక్షి ||

దేఖి సుభాక్ష సనేహు సుసేవా| దేహిం అసీస ముదిత బనదేవా ||

ఫిరహిం గపఁ దిను పహర అఙ్ఘోక్షి| ప్రభు పద కమల బిలోకహిం ఆక్షి ||

దో. దేఖే ధల తీరథ సకల భరత పాఁచ దిన మార్పు|

కహత సునత హరి హర సుజసు గయక్ష దివసు భజ సాఁర్పు || 301 ||

భోర వ్వాజ సబు జరా సమాజు| భరత భూమిసుర తేరహుతి రాజు ||

భల దిన ఆజు జాని మన మాహిం| రాము కృపాల కహత సకుచాహిం ||

గుర నృప భరత సభా అవలోకీ| సకుచి రామ ఫిరి అవని బిలోకీ ||

సీల సరాహి సభా సబ సోచీ| కహుఁ న రామ సమ స్వామి సఁకోచీ ||

భరత సుజాన రామ రుఖ దేఖీ| ఉతి నప్రేమ ధరి ధీర బినేషీ ||

కరి దండవత కహత కర జోరీ| రాఖీం నాథ సకల రుచి మోరీ ||

మోహి లగి సహేక్ష సబహిం సంతాపూ| బహుత భాఁతి దుఖు పావా ఆపూ ||

అబ గోసాజుఁ మోహి దేక్ష రజాక్షి| సేవౌం అవధి అవధి భరి జాక్షి ||

దో. జేహిం ఉపాయ పుని పాయ జను దేఖై దీనదయాల|

సో సిఖ దేజు అవధి లగి కోసలపాల కృపాల || 302 ||

పురజన పరిజన ప్రజా గోసాక్షి| సబ సుచి సరస సనేహుఁ సగాక్షి ||

రాక్షర బది భల భవ దుఖ దాహు| ప్రభు బిను బాది పరమ పద లాహు ||

స్వామి సుజాను జాని సబ హీ కీ| రుచి లాలసా రహని జన జీ కీ ||

ప్రసతపాలు పాలిహి సబ కాహు| దేక్ష దుహు దిని ఓర నిబాహు ||

అస మోహి సబ బిధి భూరి భరోసో| కిపఁ బిచారు న సోచు ఖరో సో ||

ఆరతి మోర నాథ కర ఛోహు| దుహుఁ మిలి కీన్ల ఢీరు హరి మోహు ||

యహ బడఁ దోష దూరి కరి స్వామీ| తజి సకోచ సిఖిజిత అనుగామీ ||
భరత బినయ సుని సబహిం ప్రసంసీ| భీర నీర బిబరన గతి హంసీ ||

దో. దీనబంధు సుని బంధు కే బచన దీన ఛలహీన|

దేస కాల అవసర సరిస బోలే రాము ప్రబీన || 3౧౪ ||

తాత తుష్టూరి మోరి పరిజన కీ| చింతా గురహి నృపహి ఘర బన కీ ||
మాథే పర గుర ముని మిథిలేనూ| హమహి తుష్టూహి సపనేహుఁ న కలేనూ ||
మోర తుష్టూర పరమ పురుషారథు| స్వారథు సుజసు ధరము పరమారథు ||
పితు ఆయసు పాలిహిం దుహు భాకః| లోక బేద భల భూప భలాకః ||
గుర పితు మాతు స్వామి సిఖ పాలేం| చలేహుఁ కుమగ పగ పరహిం న ఖాలేం ||
అస బిచారి సబ సోచ బిహాకః| పాలహు అవధ అవధి భరి జాకః ||
దేసు కోసు పరిజన పరివారూ| గుర పద రజహిం లాగ ఛరుభారూ ||
తుష్ట ముని మాతు సచివ సిఖ మానీ| పాలేహు పుహుమి ప్రజా రజధానీ ||

దో. ముఖిఆ ముఖు సో చాహిబ ఖాన పాన కహుఁ ఏక|

పాలజ పోషజ సకల అఁగ తులసీ సహిత బిబేక || 3౧౫ ||

రాజధరమ సరబసు ఏతనోకః| జిమి మన మాహుఁ మనోరథ గోకః ||
బంధు ప్రబోధు కీన్ద బహు భాఁతీ| బిను ఆధార మన తోషు న సాఁతీ ||
భరత సీల గుర సచివ సమాజా| సకుచ సనేహ బిబస రఘురాజా ||
ప్రభు కరి కృపా పాఁవరీం దీన్దీం| సాదర భరత సీస ధరి లీన్దీం ||
చరనపీఠ కరునానిధాన కే| జను జగ జామిక ప్రజా ప్రాన కే ||
సంపుట భరత సనేహ రతన కే| ఆఖర జగ జన జీవ జతన కే ||
కుల కపాట కర కుసల కరమ కే| బిమల నయన నేవా సుధరమ కే ||
భరత ముదిత అవలంబ లహే తేం| అస సుఖ జన సియ రాము రహే తేం ||

దో. మాగేఉ బిదా ప్రనాము కరి రామ లిప ఉర లాజ|

లోగ ఉచాటే అమరపతి కుటిల కుఅవసరు పాజ || 3౧౬ ||

సో కుచాలి సబ కహుఁ భజ నీకీ| అవధి ఆస సమ జీవని జీ కీ ||
నతరు లఖన సియ సమ బియోగా| హహారి మరత సబ లోగ కురోగా ||
రామకృపాఁ అవరేబ సుధారీ| బిబుధ ధారి భజ గునద గోహారీ ||
భేంటత భుజ భరి భాజ భరత సో| రామ ప్రేమ రసు కహి న పరత సో ||
తన మన బచన ఉమగ అనురాగా| ధీర ధురంధర ధీరజ త్యాగా ||
బారిజ లోచన మోచత బారీ| దేఖి దసా సుర సభా దుఖారీ ||

మునిగన గుర ధీర ధీర జనక నే| గ్యాన అనల మన కనేం కనక నే ||
జే బిరంచి నిరలేప ఉపాపి పదుమ పత్ర జిమి జగ జల జాపి ||

దో. తేఉ బిలోకి రఘుబర భరత ప్రీతి అనూప ఆపార|

భేప మగన మన తన బచన సహిత బిరాగ బిచార || 30౭ ||

జహఁ జనక గుర మతి భోరి| ప్రాకృత ప్రీతి కహత బడఁి ఖోరి ||
బరనత రఘుబర భరత బియోగూ| సుని కఠోర కబి జానిహి లోగూ ||
సో సకోచ రసు అకథ సుబానీ| సమఉ సనేహు సుమిరి సకుచానీ ||
భేంటి భరత రఘుబర సముర్ఘాపి| పుని రిపుదవను హరషి హియఁ లాపి ||
నేవక సచివ భరత రుఖ పాఠః| నిజ నిజ కాజ లగే సబ జాఠః ||
సుని దారున దుఖు దుహూఁ సమాజా| లగే చలన కే సాజన సాజా ||
ప్రభు పద పదుమ బంది దోఉ భాఠః| చలే సీస ధరి రామ రజాఠః ||
ముని తాపన బనదేవ నిహోరి| సబ సనమాని బహోరి బహోరి ||

దో. లఖనహి భేంటి ప్రనాము కరి సిర ధరి సియ పద ధూరి|

చలే సప్రేమ అసీన సుని సకల సుమంగల మూరి || 30౮ ||

సానుజ రామ నృపహి సిర నాఠః| కీన్హి బహుత బిధి బినయ బడఁొఠః ||
దేవ దయా బన బడఁ దుఖు పాయఉ| సహిత సమాజ కానసహిం ఆయఉ ||
పుర పగు ధారిఅ దేజి అసీసా| కీన్హి ధీర ధరి గవను మహీసా ||
ముని మహిదేవ సాధు సనమానే| బిదా కిప హరి హర సమ జానే ||
సాసు సమీప గప దోఉ భాఠః| ఫిరే బంది పగ ఆసిష పాఠః ||
కౌసిక బామదేవ జాబాలీ| పురజన పరిజన సచివ సుచాలీ ||
జథా జోగు కరి బినయ ప్రనామా| బిదా కిప సబ సానుజ రామా ||
నారి పురుష లఘు మధ్య బడఁేరే| సబ సనమాని కృపానిధి ఫేరే ||

దో. భరత మాతు పద బంది ప్రభు సుచి సనేహఁ మిలి భేంటి|

బిదా కీన్హి సజి పాలకీ సకుచ సోచ సబ మేటి || 30౯ ||

పరిజన మాతు పితహి మిలి సీతా| ఫిరీ ప్రాసప్రియ ప్రేమ పునీతా ||
కరి ప్రనాము భేంటి సబ సాసూ| ప్రీతి కహత కబి హియఁ న హులాసూ ||
సుని సిఖ అభిమత ఆసిష పాఠః| రహీ సీయ దుహు ప్రీతి సమాఠః ||
రఘుపతి పటు పాలకీం మగాఠః| కరి ప్రబోధు సబ మాతు చడఁొఠః ||
బార బార హిలి మిలి దుహు భాఠః| సమ సనేహఁ జననీ పహుఁచాఠః ||
సాజి బాజి గజి బాహన నానా| భరత భూప దల కీన్హి పయానా ||

ఆయసు హోజ త రహాం సనేమా| బోలే ముని తన పులకి సపేమా ||
సముర్భువ కహబ కరబ తుష్ట జోఈ| ధరమ సారు జగ హోజహి సోఈ ||

దో. సుని సిఖ పాజ ఆసీన బడఃి గనక బోలి దిను సాధి|
సంఘాసన ప్రభు పాదుకా బైరారే నిరుపాధి || 3౨౩ ||

రామ మాతు గుర పద సిరు నాఈ| ప్రభు పద పీత రజాయసు పాఈ ||
నందిగావఁ కరి పరన కుటీరా| కీన్హ నివాసు ధరమ ధుర ధీరా ||
జటాజుట సిర మునిపట ధారీ| మహి ఖని కుస సాఠరీ నవారీ ||
అసన బసన బాసన బ్రత నేమా| కరత కఠిన రిషిధరమ సప్రేమా ||
భూషన బసన భోగ సుఖ భూరీ| మన తన బచన తజే తిన తూరీ ||
అవధ రాజ సుర రాజ సిహోఈ| దసరథ ధను సుని ధనదు లజాఈ ||
తేహిం పుర బసత భరత బిను రాగా| చంచరీక జిమి చంపక బాగా ||
రమా బిలాసు రామ ఆనురాగీ| తజత బమన జిమి జన బడఃభాగీ ||

దో. రామ పేమ భాజన భరతు బడఃే న ఏహిం కరతూతి|
చాతక హంస సరాహిత టేంక బిబేక బిభూతి || 3౨౪ ||

దేహ దినహఁ దిన దూబరి హోఈ| ఘటజ తేజ బలు ముఖచబి సోఈ ||
నిత నవ రామ ప్రేమ పను పీనా| బడఃత ధరమ దలు మను న మలీనా ||
జిమి జలు నిఘటత సరద ప్రకాసే| బిలసత బేతస బనజ బికాసే ||
సమ దమ సంజమ నియమ ఉపాసా| నఖత భరత హియ బిమల ఆకాసా ||
ద్రువ బిస్వాస అవధి రాకా సీ| స్వామి సురతి సురబీధి బికాసే ||
రామ పేమ బిధు అచల ఆదోషా| సహిత సమాజ సోహా నిత చోఖా ||
భరత రహని సముర్భుని కరతూతి| భగతి బిరతి గున బిమల బిభూతీ ||
బరనత సకల సుకచి సకుచాహిం| సేస గనేన గిరా గము నాహిం ||

దో. నిత పూజత ప్రభు పాఁవరీ ప్రీతి న హృదయఁ సమాతి ||
మాగి మాగి ఆయసు కరత రాజ కాజ బహు భాఃతి || 3౨౫ ||

పులక గాత హియఁ సియ రఘుబీరూ| జీహ నాము జప లోచన నీరూ ||
లఖన రామ సియ కానన బసహిం| భరతు భవన బసి తప తను కసహిం ||
దోఉ దిసి సముర్భి కహత సబ లోగూ| సబ బిధి భరత సరాహాన జోగూ ||
సుని బ్రత నేమ సాధు సకుచాహిం| దేఖి దసా మునిరాజ లజాహిం ||
పరమ పునీత భరత ఆచరనూ| మధుర మంజ ముద మంగల కరనూ ||
హరన కఠిన కలి కలుష కలేనూ| మహామోహా నిసి దలన దినేనూ ||

పాప పుంజ కుంజర మృగరాజు! సమన సకల సంతాప సమాజు!
జన రంజన భంజన భవ భారూ! రామ సనేహ సుధాకర సారూ ॥

భం. సీయ రామ ప్రేమ పియూష పూరన హోత జనము న భరత కో!
ముని మన అగమ జమ నియమ సమ దమ బిషమ బ్రత ఆచరత కో ॥
దుఖ దాహ దారిద దంభ దూషన సుజన మిస అపహరత కో!
కలికాల తులసీ నే సర్వస్వ హతి రామ సనముఖ కరత కో ॥

సో. భరత చరిత కరి నేము తులసీ జో సాదర సునహిం!
సీయ రామ పద పేము అవసి హోఇ భవ రస బిరతి ॥ 3౨౬ ॥

మాసపారాయణ, ఇక్కిసవా, విశ్రామ
ఇతి శ్రీమద్రామచరితమానసే సకలకలికలుషవిధ్వంసనే
ద్వితీయః సోపానః సమాప్తః!

(అయోధ్యాకాణ్డ సమాప్త)

——
Shri Ram Charit Manas

pdf was typeset on February 13, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

